162
N
13

Digitized by Google

XVI. K. 11.

Digitized by Google

PONTIFICALE
ROMANUM
CLEMENTIS VIII.
ET
URBANI VIII.
AUCTORITATE RECOGNITUM

NUNC DENUO CURA

ANNIBALIS S. CLEMENTIS

PRESB. CARD. ALBANI

Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarii, & Vaticanæ Baſilicæ Archipresbyteri editum, pro faciliori Pontificum, & dictæ Baſilicæ uſu

IN TRES PARTES DIVISUM.

PARS SECUNDA.

ROMAE

EX TYPOGRAPHIA VATICANA

APUD JOANNEM MARIAM SALVIONI

M. DCC. XXVI.

SUPERIORUM PERMISSU.

Digitized by Google

PONTIFICALIS
PARS SECVNDA.

DE BENEDICTIONE, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda.

NEMO Eccleſiam ædificet, priuſquam Pōtificis iudicio locus, & atriū deſignentur, & quid ad luminaria, quid ad rectoris, miniſtrorúmque ſtipēdia ſufficiat, quidque ad Eccleſiæ dotem pertineat, definiatur; & per eū, vel eius auctoritate, per Sacerdotem crux in loco figatur, & lapis primarius in fundamento ponatur. Pridie igitur lignea crux in loco, vbi debet eſſe altare, figatur. Sequenti vero die, lapis in Eccleſiæ fundatione ponendus, qui debet eſſe quadratus, & angularis, benedici debet hoc modo. Pontifex paratus ſupra rochetum, vel, ſi ſit religioſus, ſupra ſuperpelliceum, amictu, alba, cingulo, ſtola, & pluuiali albi coloris, & mitra ſimplici, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, ſtans cū mitra, in loco, vbi Eccleſia eſt fundanda, benedicit ſal, & aquam dicens:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum, & terram.

EXorcizo te, creatura ſalis, per Deum ✠ viuum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ ſanctum, per Deum, qui te

Digitized by Google

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
Oremus.
DEus, qui ad ſalutẽ humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarum ſubſtantia condidiſti, adeſto propitius inuocationibus noſtris, & elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutem tuæ bene ✠ dictionis infunde; vt creatura tua myſterijs tuis ſeruiens, ad abijciendos dæmones, morboſque pellendos, diuinæ gratiæ ſumat effectum; vt quidquid in domibus, vel in locis fideliũ, hæc vnda reſperſerit, careat omni immũditia, liberetur à noxa: non illic reſideat ſpiritus peſtilens, nõ aura corrumpens; diſcedant omnes inſidiæ latentis inimici, & ſi quid eſt, quod aut incolumitati habitantium inuidet aut quieti, aſperſione huius aquæ effugiat; vt ſalubritas per inuocationem ſancti tui nominis expetita ab omnibus ſit impugnationibus defenſa. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.
Põtifex mittit ſal in aquam, in modũ Crucis, dicendo ſemel:
COmmiſtio ſalis, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
Oremus.
DEus inuictæ virtutis auctor, & inſuperabilis imperij rex, ac ſemper magnificus triumphator, qui aduerſæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis ſæuitiam ſuperas, qui hoſtiles nequitias potenter expugnas, te, Domine, trementes, & ſupplices deprecamur, ac petimus, vt hanc creaturam ſalis, & aquæ dignanter aſpicias; benignus illũſtres, pietatis tuæ rore ſanctifices; vt vbicumque fuerit aſperſa, per inuocationem sãcti tui nominis, omnis infeſtatio immundi ſpiritus abigatur, terrorque venenoſi ſerpentis procul pellatur, & præſentia

ſancti Spiritus nobis miſericordiam tuam poſcentibus, vbique adeſſe dignetur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

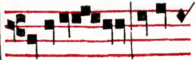
Tum Pontifex accipit mitrã, & ſchola cantat Antiphonam, & Pſalmum ſequentes. Interim dum ea cantantur, Pontifex cum mitra aſpergit locum, vbi crux poſita eſt, cum aqua per eum benedicta. Antiphona.

S ignum ſa lu tis po-

ne Domine Ie ſu Chri-

ſte in loco iſto, & non

permittas intro i re

angelũ percu ti en-

tem. E v o v a e.

Pſalmus 83.

Q Vam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini,

C or meum, & caro mea exultauerunt in Deum viuum.

E tenim paſſer inuenit ſibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi reponat pullos ſuos.

A ltaria tua Domine virtutũ: rex meus, & Deus meus.

B eati, qui habitant in domo tua Domine: in ſæcula ſæculorum laudabunt te:

B eatus vir cuius eſt auxilium abs te: aſcẽſiones in corde ſuo diſpoſuit, in valle lacrymarum

in loco, quem poſuit.
Etenim benedictionem dabit legiſlator, ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus Deorum in Sion.
Domine Deus virtutũ exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.
Protector noſter aſpice Deus: & reſpice in faciem Chriſti tui:
Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis ſuper millia.
Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorũ.
Quia miſericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam & gloriam dabit Dominus.
Non priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo qui ſperat in te.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.
Finitis Antiphona, & Pſalmo prædictis, Pontifex ſtans verſus ad locum per eum aſperſum, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Domine Deus, qui licet cælo, & terra nõ capiaris, domum tamen dignaris habere in terris, vbi nomen tuum iugiter inuocetur, locum hũc, quæſumus, beatæ Mariæ ſemper Virginis, & beati N. (Nominando Sanctum, vel Sanctam, in cuius honorem, ac nomen fundabitur Eccleſia.) Omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, ſereno pietatis tuæ intuitu viſita, & per infuſionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conſerua, & qui dilecti tui Dauid deuotionem, in filij ſui Salomonis opere compleuiſti, in hoc opere deſideria noſtra perficere digneris, effugiantque omnes hinc nequitiæ ſpirituales. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.
Poſt hæc ſtans adhuc ſine mitra Pontifex, benedicit primarium lapidem, dicens:

℣. A diutorium noſtrũ in nomine Domini.
℟. Qui fecit cælum, & terram.
℣. S it nomen Domini benedictum.
℟. E x hoc nunc, & vſque in ſæculum.
℣. L apidem, quem reprobauerunt ædificantes.
℟. H ic factus eſt in caput anguli.
℣. T u es Petrus.
℟. E t ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam.
℣. G loria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
S icut erat in principio, & nũc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Oremus.

DOmine Ieſu Chriſte fili Dei viui, qui es verus omnipotens Deus, ſplendor, & imago æterni Patris, & vita æterna, qui es lapis angularis, de monte ſine manibus abſciſſus, & immutabile fundamentum, hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma, & tu, qui es principium, & finis, in quo principio Deus Pater ab initio cuncta creauit, ſis, quæſumus, principium, & incrementum, & conſummatio ipſius operis, quod debet ad laudem, & gloriam tui nominis inchoari. Qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene✠dicere dignare hunc lapidem in fundamentum Eccleſiæ, in honorem ſancti N. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuũ: lapidem probatum, angularem, pretioſum in fundamẽto fundatum, de quo dicit Apoſtolus, Petra autẽ erat Chriſtus. Qui tecũ, & cum Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tunc aſpergit lapidem ipſum aqua benedicta, & accepto cultro, per ſingulas partes ſculpit in eo ſignũ crucis, dicens: In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ſancti. ℟. Amen.
Quo facto, dicit:

Oremus.

BEnedic, Domine, creaturam iſtam lapidis, & præ-

ſta

ſta per inuocationem ſancti nominis tui, vt quicumque ad hanc Eccleſiam ædificandam pura mente auxilium dederint, corporis ſanitatem, & animæ medelam percipiant. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℞. Amen.

Deinde ponitur in terram aliquod tapete, & deſuper faldiſtorium, ſuper quod Pontifex, accepta mitra, accumbit. Tum dicuntur Litaniæ vſque ad finem; quibus finitis Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad primarium lapidem, dicit:

Oremus.

Actiones noſtras, quæſumus, Domine, aſpirando præueni, & adiuuando proſequere; vt cuncta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cæpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Deinde parato cæmento, & cæmentario aſsiſtente, Pontifex cum mitra inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Evo-

Digitized by Google

E v o v a e.

Pſalmus 126.

NIſi Dominus ædificauerit domum, in vanum laborauerunt qui ædificant eam.

Niſi Dominus cuſtodierit ciuitatem, fruſtra vigilat, qui cuſtodit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem ſurgere: ſurgite poſtquam ſederitis, qui mâducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis ſuis ſomnum: ecce hæreditas Domini filij: merces fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis: ita filij excuſſorum.

Beatus vir qui impleuit deſiderium ſuum ex ipſis: non cõfundetur cum loquetur inimicis ſuis in porta.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto. &c.

Quo dicto, Põtifex ſtans cum mitra tangit, & ponit ipſum primarium lapidem in fundamento, dicens:

IN fide Ieſu Chriſti collocamus lapidem iſtum primarium in hoc fundamento. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, vt vigeat vera fides hic, & timor Dei, fraternaque dilectio; & ſit hic locus deſtinatus orationi, & ad inuocandum, & laudandum nomen eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Interim cæmentarius locat ipſum lapidem cum cæmento; poſtea Pontifex ſpargit ſuper lapidem aquam benedictam, dicens:

ASperges me, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor. Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus, ſecundum magnam miſericordiam tuam.

Et ſecundum multitudinem miſerationum tuarum, dele iniquitatem meam.

Amplius laua me ab iniquitate mea: & à peccato meo mũda me.

Quo-

Quoniam iniquitatem meā ego cognoſco: & peccatum meum cōntra me eſt ſemper.
Tibi ſoli peccaui, & malum coram te feci: vt iuſtificeris in ſermonibus tuis, & vincas cū iudicaris.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum: & in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexiſti: incerta, & occulta ſapientiæ tuæ manifeſtaſti mihi.
Aſperges me hyſſopo, & mūdabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, & lætitiam: & exultabunt oſſa humiliata.
Auerte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me Deus: & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis.
Ne proijcias me à facie tua: & Spiritum ſanctum tuum ne auferas à me.
Redde mihi lætitiam ſalutaris tui: & ſpiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.
Libera me de ſanguinibus Deus, Deus ſalutis meæ: & exultabit lingua mea iuſtitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: & os meum annunciabit laudem tuam.
Quoniam ſi voluiſſes ſacrificium, dediſſem vtique: holocauſtis non delectaberis.
Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus: cor contritum, & humiliatum Deus non deſpicies.
Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion: vt ædificentur muri Ieruſalem.
Tunc acceptabis ſacrificium iuſtitiæ, oblationes, & holocauſta: tunc imponent ſuper altare tuum vitulos.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum Amen.

Quo dicto, Pontifex ſpargit aquam benedictam per omnia fundamenta, (ſi ſunt aperta;) ſi non ſunt aperta, circuit aſpergendo fundamenta Ec-

Digitized by Google

cleſiæ deſignata, hoc modo. Incipiens aſpergere, & circuire, inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus.

Fundamenta eius in montibus ſanctis: diligit Dominus portas Sion ſuper omnia tabernacula Iacob.

Glorioſa dicta ſunt de te, ciuitas Dei.

Memor ero Rahab, & Babylonis ſcientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum: ij fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam altiſsimus?

Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium habitatio eſt in te.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſeculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona. Interim aſpergendo procedit vſq. ad tertiam partem fundamentorum apertorū, ſeu deſignatorum, vbi ſubſiſtit; & repetita Antiphona, Pontifex ſtans ibidem, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

OMnipotens, & miſericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantā præ cæteris gratiam contuliſti, vt quidquid in tuo nomine digne, perfecteque ab eis agitur, à te fieri credatur, quæſumus immenſam clemētiam tuam, vt quidquid modo viſitaturi ſumus, viſites, & quidquid benedicturi ſumus, benedicas; ſitque ad noſtræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis fuga dæmonum, Angeli pacis ingreſſus. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Interim Pontifex, accepta mitra, aſpergendo procedit vſq. ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum, ſeu deſignatorum, ibidem ſubſiſtens; & finita Antiphona, ſtans cum mitra, dicit:

Omnipotentẽ Deum, fratres cariſsimi, in cuius domo multæ ſunt mãſiones, ſupplices deprecemur, vt locum iſtum nomini ſuo ædificandũ per ſereniſsimam pietatem ſuam bene✠dicere, ſancti✠ficare, & conſe✠crare dignetur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam

B ene fun da ta eſt

do mus Do mi ni

ſupra firmam petram.

E v o v a e.

Pſalmus.

Lætatus ſum in his, quæ dicta ſunt mihi: in domũ Domini ibimus.

Stantes erant pedes noſtri, in atrijs tuis Ieruſalem.

Ieruſalem, quæ ædificatur vt ciuitas: cuius participatio eius in idipſum.

Illuc enim aſcenderũt tribus, tribus Domini: teſtimonium Iſrael ad confitendum nomini Domini.

Quia illic ſederunt ſedes in iudicio: ſedes ſuper domum Dauid.

Rogate quæ ad pacem ſunt Ieruſalem: & abundantia diligentibus te:

Fiat pax in virtute tua: & abũdantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, & proximos meos, loquebar pacem de te:

Propter domum Domini Dei noſtri: quæſiui bona tibi.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona. Interim Pontifex aſpergendo procedit per vltimam tertiam partem fundamentorum apertorum, ſeu deſignatorum, reuertens ad locum, in quo lapidem impoſuit; vbi repetita Antiphona, ſtans depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum maieſtati tuæ condis habitaculum, da ædificationi tuæ incrementa cæleſtia; vt, quod te iubente fundatur, te largiente perficiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Subſequenter Pontifex ibidem ſtans ſine mitra, inchoat, ſchola proſequente, hymnum.

vt ſupra. pag. 57.

Et dicitur totus, prout habetur ſupra: quo inchoato, Pontifex genuflectit vſque ad finẽ primi verſus. Tunc ſurgit ſtãs, detecto capite, vſque ad finem hymni, quo finito, dicit:

Deſcẽdat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſanctus, ſuper hanc domum ædificandam, qui & dona noſtra, & populi tui in ea ſanctificet, & ipſius corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus dedicator aſsiſtis, exaudi nos, quæſumus, & concede, vt inuiolabilis huius loci permaneat conſtructio; & beneficia tui muneris vniuerſitas fidelium, quæ tibi ſupplicat, percipere mereatur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chri-

ſtum filium tuum, qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Hoc facto, accepta mitra, Pōtifex,(ſi placet,)ſedens ibidem in faldiſtorio, exhortatur populum, ad contribuendū pro ſtructura Eccleſiæ nouæ, & alijs opportunis. Deinde dat benedictionem ſolemnem,dicens:

Sit nomen Domini benedictum &c.

Et in fine concedit indulgentias.His expletis,ſi velit, parat ſe ad celebrandum Miſſam in dicto loco,de Sancto, in cuius nomine Eccleſia fundatur.

DE ECCLESIAE dedicatione, ſeu conſecratione.

Eccleſiarum conſecratio, quamuis omni die de iure fieri poſsit, decentius tamē in Dominicis diebus, vel Sanctorum ſolemnitatibus fit.

Quando autem Eccleſia fuerit dedicanda debet Archidiaconus prænuntiare clero, & populo, quibus eſt Eccleſia conſecranda, vt priuſquam conſecretur, ieiunent. Nam Pontifex conſecrans, & qui petunt ſibi Eccleſiam conſecrari, præcedenti die ieiunare debent. Sane ſero ante diem dedicationis, Pontifex parat Reliquias in altari conſecrando includendas, ponens eas in decenti, & mundo vaſculo, cū tribus granis thuris, ponit etiā in eo chartulam de pergameno, ſcriptā ſub hac forma.

M.D.XCV. die N. menſis N. Ego N. Epiſcopus N. conſecraui Eccleſiam,& altare hoc, in honorem ſancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo incluſi, & ſingulis Chriſtifidelibus, hodie vnū annū,& in die anniuerſario cōſecrationis huiuſmodi ipſam viſitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Eccleſiæ conſueta conceſsi.

Sigillans ipſum vaſculū diligenter,& illud in honeſto, & mundo loco, vel ſub tentorio ante

fores Eccleſiæ conſecrandæ parato ponens, & ſuper ornatum feretrum decenter collocans, cũ duobus candelabris, & luminaribus ardẽtibus. Celebrandæque ſunt vigiliæ ante Reliquias ipſas, & canẽdi Nocturni, & Matutinæ Laudes, in honorem Sanctorum, quorũ Reliquiæ ſunt recondendæ; imagines vero, cruces, & alia ipſa nocte remaneant in Eccleſia conſecranda. Parantur etiam in Eccleſia, quæ ad dedicationem Eccleſiæ, & altaris ſunt neceſſaria, videlicet, ſanctum Chriſma in vaſculo, & ampulla; Oleum ſanctum Cathecumenorum, etiam in vaſculo, & ampulla; duæ libræ thuris, cuius medietas ſit in granis; thuribulum cum nauicula, & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas cum cineribus, pro quantitate Eccleſiæ; vas cum ſale; vas vini; aſperſorium factum de herba hyſſopi; mantilia ex tela groſſa, ad extergendum mẽſam altaris, quoties expedierit; coopertura linea cerata, ad menſuram altaris; pro quolibet altari cõſecrando, quinque cruces paruæ etiam, pro quolibet altari conſecrando, factæ de candelis ceræ ſubtilibus; aliquæ ſpatulæ ligneæ paruæ, ad abradendum de altari combuſtiones candelarum, & thuris; vas, in quo ipſæ raſuræ deponantur; calx, arena, ſiue tegula trita ad faciendum cæmentum, pro liniendo ſepulcro Reliquiarum, & iuncturam menſæ altaris cum ſtipite; cæmentarius, qui hoc agat; duo intortitia accenſa, quæ ſemper præcedant Pontificem, quocumque ierit; vaſa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; & medulla panis, ac mantilia, pro extergẽdis manibus; duæ libræ bombycis, pro extergẽdis crucibus vnctis, quæ ſunt in parietibus Eccleſiæ, & in ſtipite altaris; duo vaſa cũ aqua benedicenda, vnum extra Eccleſiam, & aliud intus in preſbyterio; tobaleæ nouæ mundæ, & vaſa, atque ornamenta ad cultum Dei, & Eccleſiæ, & altaris, poſtquam conſecrata fuerint, pertinentia, benedicẽda. Item depingantur in parie-

tibus Eccleſiæ intrinſecus per circuitum duodecim cruces, circa decẽ palmos ſuper terram, videlicet tres pro quolibet, ex quatuor parietibus. Et ad caput cuiuslibet crucis figatur vnus clauus, cui affigatur vna candela vnius vnciæ. Scala, ſuper quam aſcendens Pontifex poſsit attingere ipſas duodecim cruces; fontes Eccleſiæ, in quibus conſeruatur aqua benedicta, vacui ſint, & bene mundi. Et prouideatur, quod Eccleſia poſſit exterius liberè circumiri.

Pontifex mane in ſuo habitu quotidiano venit ad Eccleſiam: ordinat in Eccleſia conſecranda, quæ ordinanda ſunt; & eius iuſſu accẽduntur præmiſſæ duodecim candelæ; & faldiſtorium ornatum ponitur ſupra tapete in medio Eccleſiæ; & mox Pontifex exit Eccleſiam, cunctis inde exire iuſsis, vno tantum Diacono amictu, alba, cingulo, & ſtola parato intus remanente: & Eccleſiæ fores clauduntur.

Tunc Pontifex cum clero, & populo accedit ad locum, vbi pridie Reliquiæ poſitæ fuerunt, & ibi incipit, & dicit voce ſubmiſſa cum clericis ſeptem Pſalmos cum Antiphona, Ne reminiſcaris, &c. ſine Litanijs, induens interim amictum, albam, cingulũ, ſtolam, & pluuiale albi coloris, accipiẽs mitram ſimplicem in capite, & baculum paſtoralem in manum ſiniſtram. Alter quoque Diaconus paratus ſimiliter amictu, alba, cingulo, & ſtola: Subdiaconus etiam amictum, albam, & cingulum indutus: Acoliti, & alij miniſtri ſuperpelliceis parati adſint. Septem Pſalmis expletis, redit Pontifex cum miniſtris ante fores Eccleſiæ conſecrandæ, & parato ibi alio ſuper tapete faldiſtorio, Pontifex ſtans ſine mitra inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam.

A de ſto Deus v-

nus

Deinde dicit ſtans eodem modo.

Oremus.

ACtiones noſtras, quæſumus, Domine, aſpirando præueni, & adiuuando proſequere; vt cuncta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit ſupra faldiſtorium ibidem præparatum, & cantores incipiunt Litanias, & eas proſequuntur vſque ibi. Ab omni malo, Libera nos Domine, excluſiue. Tunc ſurgens Pontifex ab accubitu, & ſtans cum mitra, benedicit ibidem aquam, & ſal, prout ſupra habetur. Expleta aquæ benedictione, Pontifex ſtans ſine mitra aſpergit ſe, & circumſtantes cũ illa, inchoans, ſchola proſequente, Antiphonam.

Qua incepta, impoſita ſibi mitra, ſtans ante fores Eccleſiæ, præcedentibus ipſum duobus Acolitis cum candelis accenſis, incipit circuire ad manum dexteram, procedens cum clero, & populo, & ſpargens cum ipſa aqua forinſecus parietes Eccleſiæ, in ſuperiori parte earum, & cæmeterium dicens ſemper:

In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ ſancti.

Interim finita dicta Antiphona, ſchola cantat Reſponſorium.

Domi-

Digitized by Google

Expleto circuitu, Pontifex perueniens ante oſtium, ſtans ibidem verſus ad oſtium, depoſita mitra, dicit:

Oremus. Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui in omni loco dominationis tuæ totus aſsiſtis, totus operaris, adeſto ſupplicationibus noſtris, & huius domus, cuius es fundator, eſto protector; nulla hic nequitia contrariæ poteſtatis obſiſtat, ſed virtute Spiritus ſancti operante, fiat hic tibi ſemper purũ ſeruitium, & deuota libertas. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra, ad oſtium Eccleſiæ appropinquans, percutit illud ſemel cum inferiori parte baculi paſtoralis, ſuper liminare, dicens intelligibili voce.

ATtollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus exiſtens dicit alta voce.

Quis

Digitized by Google

Quis eſt iſte rex gloriæ?

Pontifex reſpondet.

Dominus fortis, & potens: Dominus potens in prælio.

Deinde Pontifex iterum circuit Eccleſiam cum clero, & populo, incipiens ad eandem manum dexteram, aſpergendo parietes iuxta fundamentum ipſarum, & cæmeterium, dicens ſemper:

In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Interim ſchola cantat Reſponſorium.

Expleto circuitu, Pontifex perueniens ante oſtium, ſtans ibidem verſus ad illud, depoſita mitra, dicit:

Oremus: Et miniſtri. Flectamus genua.

℟. Leuate.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui per filium tuũ, angularem ſcilicet lapidem, duos ex diuerſo venientes, ex circumciſione, & præputio, parietes, duoſq. greges ouium ſub vno eodemq. paſtore vniſti, da famulis tuis: per hæc noſtræ deuotionis officia indiſſolubile vinculum caritatis: vt nulla diuiſione mentium, nullaque peruerſitatis varietate ſequeſtrentur, quos ſub vnius regimine paſtoris vnus grex continet, vniuſque, te cuſtode, ouilis ſepta concludunt. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum accepta mitra, appropinquans iterum ad oſtium, percutit ſecundo, cum baculo paſtorali, ſuper liminare, dicẽs ſimili voce, vt prius.

ATtollite portas principes veſtras, & eleuamini por-

tæ æternales : & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus exiſtens, dicit:

Quis eſt iſte rex gloriæ?

Pontifex reſpondet.

Dominus fortis, & potens: Dominus potens in prælio.

Deinde circuit tertio Eccleſiam cum clero, & populo, incipiens ad ſiniſtram manum, proceditque aſpergens exterius cum eadem aquá parietes in media parte eorum, id eſt circa altitudinem faciei ſuæ: & cæmeterium, dicens ſemper.

In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Interim ſchola cantat Reſponſorium.

ternum

Explero cantu, & circuitu, cũ Pontifex peruenerit ante oſtium; ſtans ibidem verſus ad illud, depoſita mitra, dicit:

O remus.

Et miniſtri.

F lectamus genua.

℟. L euate.

OMnipotens, & miſericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiã contuliſti, vt quidquid in tuo nomine digne, perfecteq; ab eis agitur, à te fieri credatur, quæſumus immenſam clemẽtiam tuam, vt quidquid modo viſitaturi ſumus, viſites, & quidquid benedicturi ſumus benedicas; ſitque ad noſtræ humilitatis introitum Sanctorum tuorum meritis fuga dæmonum, Angeli pacis ingreſſus.

Per

Digitized by Google

Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum, accepta mitra, appropinquans tertio ad oſtium Eccleſiæ percutit iterum ſuper liminare cum baculo paſtorali, dicens:

ATtollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus exiſtens dicit:

Quis eſt iſte rex gloriæ?

Pontifex, & vniuerſus clerus reſpondet:

Dominus virtutum ipſe eſt rex gloriæ.

Adijcientes.

Aperite. Aperite. Aperite.

Pōtifex facit crucem ſuper liminare in oſtio cum inferiore parte baculi paſtoralis, dicens:

ECce Cru ✠ cis ſignum, fugiant phantaſmata cūcta.

Et aperto oſtio, intrat Eccleſiā ſolus cum miniſtris clericis, & choro, & cæmentarijs, qui collocare, & linire debent lapidem ſuper ſepulcrum Reliquiarum, & menſam altaris, ſi eſt remota, aut ſeparata à ſtipite, dimiſſo ab extra clero, & populo; & clauſo Eccleſiæ oſtio poſt eos. Ingreſſus autem Pontifex Eccleſiam, dicit intelligibili voce:

Pax huic domui.

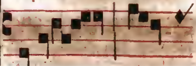
Et Diaconus, qui eſt intus, reſpondet:

In introitu veſtro.

Et omnes dicunt:

Amen.

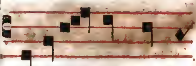
Tum ſchola, ſiue cantores cantant Antiphonam.

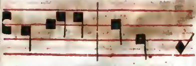
Pax æ ter na ab æ-

terno hu ic do mui.

Pax peren nis, ver-

bum Pa tris, ſit pax

huic

Qua dicta, cantant etiam ſequentem Antiphonam.

Hæc dum cantantur, Pontifex procedit vſque ad mediũ Eccleſiæ, vbi faldiſtorium paratum eſt; & expletis prædictis Antiphonis, depoſita mitra, flexis ibi genibus, verſus ad altare maius inchoat, ſchola proſequente, hymnum.

V eni, cre a tor Spiritus.

vt ſupra. pag. 57.

Et dicitur totus. Finito primo verſu, ſurgit Pontifex, & ſtat vſque ad finem, ſine mitra. Interim vnus ex miniſtris ſpargit cinerem per pauimentum Eccleſiæ, in modum crucis, faciendo ex eo lineas duas, quãlibet latitudinis fere vnius palmi, vnam ab angulo Eccleſiæ ad ſiniſtram manum per principalem portam intrantis, ad angulum tranſuerſum illius, ideſt, dexterum intrantis; ad caput Eccleſię; & aliã ab angulo Eccleſiæ ad dexteram manũ intrantis, ad angulũ tranſuerſum illius, ideſt, ſiniſtrũ ipſius, ad caput Eccleſiæ: vel, ſi Eccleſia ſit magna, fieri poſſunt loco primæ lineæ viginti quatuor Areolæ æquali ſpatio diſtantes, ex cinere, & loco ſecundæ viginti tres.

Finito hymno, Pontifex, accepta mitra, accumbit ſuper faldiſtorium, & ſchola iterum incipit, & proſequitur Litanias; in quibus in ſuo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore, & nomine Eccleſia, vel altare dedicatur; & illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Poſtquam autem dictum fuerit:

V t omnibus fidelibus &c.

℟. T e rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu ſurgit, & baculum paſtoralẽ in ſiniſtra tenens, dicit in eodem tono:

VT locum iſtum viſitare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Vt in eo Angelorum cuſtodiam deputare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Deinde dexteram in altum extendens, producit communiter ſuper Eccleſiam, & altare conſecrandum, ter ſucceſsiue

ſignum

ſignum crucis, dicens primo:

VT Eccleſiã, & altare hoc, ad honorem tuum, & nomen ſancti N. cõſecranda bene✠dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Vt Eccleſiam, & altare hoc, ad honorem tuum, & nomen ſancti N. conſecranda bene✠dicere, & ſancti✠ficare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Vt Eccleſiam, & altare hoc, ad honorem tuum, & nomen ſancti N. conſecranda bene✠dicere, ſancti✠ficare, & conſe✠crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Quo facto, iterum accumbit ſuper faldiſtorium, ſchola Litanias reſumente, & perficiente; quibus finitis, ab accubitu ſurgit, depoſita mitra, & ſtans ibidem verſus ad altare maius, dicit intelligibili voce:

Oremus. Et miniſtri. Flectamus genua.

℟. Leuate.

PRæueniat nos, quæſumus Domine, miſericordia tua, & intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces noſtras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Alia oratio.

Oremus.

MAgnificare Domine Deus noſter, in Sanctis tuis, & hoc in tẽplo tibi ædificato appare; vt qui cuncta in filijs adoptionis operaris, ipſe ſemper in tua hæreditate lauderis. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Finitis orationibus, ſchola incipit, & proſequitur Antiphonam.

Pſalmus.

BEnedictus Dominus Deus Iſrael, quia viſitauit, & fecit redemptionem plebis ſuæ:

Repetitur tota Antiphona.

Et erexit cornu ſalutis nobis: in domo Dauid pueri ſui.

Repetitur Antiph. vt prius.

Sicut locutus eſt per os Sanctorum, qui à ſæculo ſunt prophetarum eius.

Repetitur iterum Antiphona, vt prius.

Salutem ex inimicis noſtris, & de manu omnium, qui oderunt nos:

Interim repetitur Antiphona.

Ad faciēdam miſericordiam cum patribus noſtris: & memorari teſtamenti ſui ſancti.

Repetitur Antiphona.

Iuſiurandum, quod iurauit ad Abraham patrem noſtrum: daturum ſe nobis:

Repetitur iterū Antiphona.

Vt ſine timore de manu inimicorum noſtrorum liberati, ſeruiamus illi.

Iterum Antiphona repetitur.

In ſanctitate, & iuſtitia coram ipſo, omnibus diebus noſtris.

Repetitur, vt prius, Antiphona.

Et tu puer, propheta altiſsimi vocaberis: præibis enim ante faciē Domini parare vias eius:

Antiphona repetitur, vt prius.

Ad dandam ſcientiam ſalutis plebi eius: in remiſsionē peccatorum eorum:

Repetitur, vt prius, Antiphona.

Per viſcera miſericordiæ Dei noſtri: in quibus viſitauit nos, oriens ex alto:

Antiphona repetitur, vt prius.

Illuminare his, qui in tenebris, & vmbra mortis ſedent: ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis.

Repetitur, vt prius, Antiphona.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

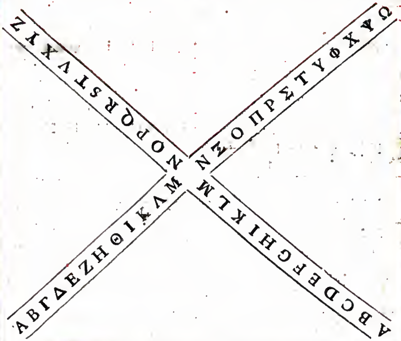
Vt prius, Antiphona repetitur.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

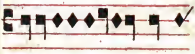
Tandem iterum Antiphona repetitur.

Interim, dum præmiſſa cantantur, Pontifex, accepta mitra, incipiens ab angulo Eccleſiæ ad ſiniſtram intrantis, prout ſupra lineæ factæ ſunt, cum extremitate baculi paſtoralis ſcribit ſuper cineres alphabetũ Græcum, ita diſtinctis litteris, vt totum ſpatium occupent, his videlicet:

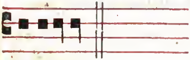
Deinde ſimili modo incipiens ab angulo Eccleſiæ ad dexteram intrantis, ſcribit alphabetũ Latinum ſuper cineres diſtinctis litteris, his videlicet:

Poſt hæc Pontifex cum mitra accedit verſus altare maius conſecrandum, & diſtans ab illo ſpatio congruenti, depoſita mitra, genuflexus competenti voce, dicit:

Deus in adiutorium me-

um intende.

Quo dicto, Pontifice ſurgente, Chorus reſpondet:

Domine, ad adiuuandum

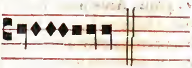

me feſtina.

Tum Pontifex ſtans ſine mitra in eodem loco, dicit:

Glori a Patri, & Fili o:

& Spiritui ſancto.

Chorus reſpondet:

Sicut erat in principio, &

nunc, & ſemper: & in ſæ-

cula ſæculorum. Amen.

ſine Alleluia, Et id eiſdem modo, & loco, ſecundo, & tertio fit, voce ſemper altius eleuata. Quibus dictis, Pontifex ſtans in eodem loco cum mitra benedicit aliam aquam cum ſale, cinere, & vino, incipiens abſolute exorciſmum ſalis.

Exor-

EXorcizo te, creatura ſalis, in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui Apoſtolis ſuis ait, Vos eſtis ſal terræ; & per Apoſtolum dicit, Sermo veſter ſemper in gratia ſale ſit conditus; vt ſancti ✠ ficeris ad conſecrationem huius Eccleſiæ, & altaris, ad expellendas omnes dæmonum tẽtationes; & omnibus, qui ex te ſumpſerint, ſis animæ, & corporis tutamentum, & ſanitas, protectio, & confirmatio ſalutis. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde, depoſita mitra, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiã cælitus ſali tribuere dignatus es, vt ex illo poſsint vniuerſa condiri, quæ hominibus ad eſcam procreaſti, bene ✠ dic hanc creaturam ſalis, ad effugandum inimicum; & ei ſalubrem medicinam immitte, vt proficiat ſumentibus ad animæ, & corporis ſanitatem. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum, aſſumpta mitra, dicit abſolute exorciſmum aquæ.

EXorcizo te, creatura aquæ, in nomine Dei Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, vt repellas diabolum à termino iuſtorum, ne ſit in vmbraculis huius Eccleſiæ, & altaris. Et tu, Domine Ieſu Chriſte, infunde Spiritum ſanctum in hanc Eccleſiam tuam, & altare; vt proficiat ad ſanitatem corporum, animarumq. adorantium te, & magnificetur nomen tuum in gentibus; & increduli corde conuertantur ad te, & non habeant alium Deum, præter te Dominum ſolum, qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Ore-

Oremus.

DOmine Deus, Pater omnipotens, ſtatutor omniũ elementorum, qui per Ieſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum elementũ hoc aquæ in ſalutem humani generis eſſe voluiſti, te ſupplices deprecamur, vt exauditis orationibus noſtris, eam tuæ pietatis aſpectu ſancti ✠ fices; atque ita omnium ſpirituũ immundorum ab ea recedat incurſio, vt vbicumque fuerit in nomine tuo aſperſa, gratia tuæ benedictionis adueniat, & mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat Deus per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum ſtans ſine mitra, dicit ſuper cineres.

Benedictio cinerum.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, parce pænitentibus, propitiare ſupplicantibus, & mittere digneris ſanctum Angelum tuum de cælis, qui bene ✠ dicat, & ſancti ✠ ficet hos cineres, vt ſint remedium ſalubre omnibus nomẽ ſanctum tuũ humiliter implorantibus, ac ſemetipſos pro conſcientia delictorũ ſuorum accuſantibus, ante conſpectũ diuinæ clementiæ tuæ facinora ſua deplorantibus, vel ſereniſsimam pietatem tuam ſuppliciter, obnixeque flagitantibus; & præſta, per inuocationem ſanctiſsimi nominis tui, vt quicumque eos ſuper ſe aſperſerint pro redemptione peccatorum ſuorum, corporis ſanitatem, & animæ tutelam percipiant. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Tum Pontifex accipit ſal, & miſcet cineri in modum crucis, dicens:

COmmiſtio ſalis, & cineris pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Deinde accipiens pugillum de miſtura ſalis, & cinerum, in modum crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

COmmiſtio ſalis, cineris, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Deinde ſtans ſine mitra, dicit ſuper vinum.

Benedictio vini.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Ieſu Chriſte, qui in Cana Gallileæ ex aqua vinum feciſti, qui es vitis vera, multiplica ſuper nos miſericordiam tuam; & bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris hanc creaturam vini, vt vbicũque fuſum fuerit, vel aſperſum, diuinæ benedictionis tuæ opulentia repleatur, & ſanctificetur. Qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipſam, dicens:

COmmiſtio vini, ſalis, cineris, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, & dator gratiæ ſpiritualis, ac largitor æternæ ſalutis, emitte Spiritum ſanctũ tuum ſuper hoc vinum cum aqua, ſale, & cinere miſtum; vt armatum cæleſtis defenſione virtutis ad cõſecrationem huius Eccleſiæ, & altaris tui proficiat. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum Pontifex, aſſumpta mi-

trá, dicit abſolute ſuper aquã prædictam.

SAnctifi✠care per verbum Dei vnda cæleſtis; ſãctifi✠care aqua calcata Chriſti veſtigijs, quæ montibus preſſa non clauderis; quę ſcopulis illiſa nõ frangeris; quæ terris diffuſa nõ deficis: tu ſuſtines aridam; tu portas montiũ pondera, nec demergeris. Tu cælorũ vertice cõtineris; tu circũfuſa per totũ, lauas omnia, nec lauaris. Tu fugientibus populis Hebræorũ in molem durata cõſtricta es. Tu rurſum ſalſis reſoluta vorticibus Nili accolas perdis, & hoſtilẽ globum freto ſæuiẽte perſequeris: vna, eadẽq. es ſalus fidelibus, & vltio criminoſis. Te per Moyſen percuſſa rupes euomuit, neq. abdita cautibus latere potuiſti, cum maieſtatis imperio iuſſa prodires. Tu geſtata nubibus imbre iucundo arua fæcũdas. Per te, aridis æſtu corporibus, dulcis ad gratiam, ſalutaris ad vitam, potius infunditur. Tu intimis ſcaturiens venis, aut ſpiritum incluſa vitalem, aut ſuccum fertilem præſtas, ne ſiccatis exinanita viſceribus ſolemnes neget terra prouẽtus. Per te initiũ, per te finis exultat; vel potius ex Deo eſt, tuũ vt terminum neſciamus; aut tuorum, omnipotẽs Deus, cuius virtutum non neſcij, dum aquarum merita promimus, operum inſignia prædicamus. Tu benedictionis auctor, tu ſalutis origo. Te ſuppliciter deprecamur, ac quæſumus, vt imbrem gratiæ tuæ ſuper hãc domum cum abundantia tuæ bene✠dictionis infundas; bona omnia largiaris; proſpera tribuas; aduerſa repellas; malorum facinorum dæmonem deſtruas; Angelum lucis amicum, bonorum prouiſorem, defenſoremq. conſtituas. Domum in tuo nomine ceptã, te adiutore, perfectam bene✠dictio tua in longũ manſurã confirmet. Tuũ hæc fundamenta præſidiũ, culmina tegumentũ, oſtia introitũ, penetralia mereantur acceſſum. Sit per illuſtrationem vultus tui vtilitas hominum, ſtabilitas parietũ.

Tum Pontifex accedit ad oſtium Eccleſiæ, & cum extre-

mitate baculi paſtoralis facit crucē in parte ſuperiori, & aliā in parte inferiori intrinſecus.

Quo facto, depoſito baculo, ſtans ibidē proſequitur, dicēs:

Sit poſitis crux inuicta liminibus; vtrique poſtes gratiæ tuæ inſcriptione ſignentur, ac per multitudinem propitiationis tuæ viſitatoribus domus ſit pax cum abundātia, ſobrietas cum modeſtia, redundantia cum miſericordia. Inquietudo omnis, & calamitas longe recedant. Inopia, peſtis, morbus, languor, incurſuſque malorum ſpirituum tua ſemper viſitatione diſcedant; vt tua fuſa in hoc loco viſitationis gratia extēſos eius terminos, & atria circumacta percurrat; ſitque per cunctos eius angulos, ac receſſus huius gurgitis purificatio per lauacrum; vt ſemper hic lætitia quietis, gratia hoſpitalitatis, abundantia frugis, reuerentia religionis, copiaque ſit ſalutis. Et, vbi inuocatur ſanctum nomen tuū, bonorum omnium ſuccedat copia; malorum tentamenta procul effugiant; & mereamur habere nobiſcum Angelum pacis, caſtitatis, caritatis, ac veritatis, qui ſemper ab omnibus malis nos cuſtodiat, protegat, & defendat. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtū filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde redit ad dictum locū, vbi aquam benedixit, & ſtans ibidem verſus ad altare maius, mitram in capite tenens, dicit:

DEum Patrē omnipotentem, fratres cariſſimi, in cuius domo māſiones multæ ſūt, ſupplices deprecemur, vt habitaculū iſtud bene ✠ dicere, & cuſtodire dignetur, per aſperſionē huius aquę cum vino, ſale, & cinere miſtæ. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium ſuum, qui cum eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex procedit ad altare cum mitra; & ibidem inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam ſequentem.

Conſecratio altaris.

Aduertendum, quod ſi plura altaria in eadem Eccleſia tunc fuerint conſecranda, Pontifex eoſdem actus, & cærimonias facit, ſub eiſdem verbis, in ſingulis altaribus ſucceſsiue, ſicut facit in primo altari.

Pſalmus.

IVdica me Deus, & diſcerne cauſam meam de gente nõ ſancta, ab homine iniquo, & doloſo erue me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, ſi neceſſe fuerit.

Quia tu es Deus meus fortitudo mea: quare me repuliſti? & quare triſtis incedo, dum affligit me inimicus.

Iterum repetitur Antiphona.

Emitte lucem tuam & veritatem tuam: ipſa me deduxerũt, & adduxerunt in montẽ ſanctũ tuũ, & in tabernacula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui lætificat iuuentutem meam.

Iterum Antiphona repetitur.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: quare triſtis es anima mea? & quare conturbas me?

Repetitur, vt prius, Antiph.

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: ſalutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona prædicta repetitur. Incepta prima Antiphona, Põtifex, retenta mitra, ſtans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædi-

ctâ, vltimo per eum benedicta, & cum eo, & aqua huiuſmodi facit crucem in medio tabulæ altaris dicens:

SAncti✠ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, & glorioſæ virginis Mariæ, atq. omnium Sanctorum, & ad nomen, ac memoriam ſancti N. In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ſancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmiſſa:

Sancti✠ficetur hoc altare, &c. Facit autem primam crucem in dextera parte poſteriori altaris, ideſt, vbi legitur Euangelium, ſecundam in ſiniſtra parte anteriori tranſuerſa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in ſiniſtra poſteriori tertiæ tranſuerſa. Quo facto, et finitis Antiphona, et Pſalmo prædictis, Pontifex ſtans ibidem, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

SIngulare illud propitiatorium in altari crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius præfiguratione patriarcha Iacob lapidem erexit in titulum, quo fieret ſacrificiũ, & portæ cæli deſuper aperiretur oraculum, ſupplices tibi, Domine, preces fundimus, vt lapidis huius expolitam materiam, ſupernis ſacrificijs imbuendam, ipſe tuæ ditari ſanctificationis vbertate præcipias, qui quondam lapideis legem ſcripſiſti in tabulis. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit ſepties tabulam altaris, aſpergens eam, & ſtipitem de aqua prædicta vltimo per eum benedicta, cum aſperſorio de herba hyſſopi facto, hoc modo. Stans enim ante medium altaris, inchoat Antiphonam, et ſchola proſequitur:

Pſalmus.

Miſerere mei Deus, ſecundum magnam miſericordiam tuam.

Et ſecundum multitudinem miſerationum tuarum; dele iniquitatem meam.

Amplius laua me ab iniquitate mea: & à peccato meo mũda me.

Interim Pontifex, accepta mitra, circuit altare, illudque aſpergit, & redit ad locum ante medium altaris, vnde diſceſſerat. Finitis dictis verſibus, Pontifex ibidem ſtans cum mitra inchoat ſecundo, vt prius, Antiphonam.

A ſperges me, & ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor:

Quoniam iniquitatem meam ego cognoſco: & peccatum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccaui; & malum coram te feci: vt iuſtificeris in ſermonibus tuis, & vincas cũ iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum: & in peccatis concepit me mater mea.

Interim Pontifex circuit ſecundo, aſpergitque, & redit, vt prius. Finitis verſibus, ſtans, vt ſupra, Pontifex cum mitra inchoat tertio Antiphonam.

Aſperges me, & ſchola proſequitur, Domine hyſſopo, &

munda-

mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Ecce enim veritatem dilexiſti: incerta, & occulta ſapientiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

Aſperges me, Domine, hyſſopo & mūdabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætitiam: & exultabunt oſſa humiliata.

Interim Pontifex circuit tertio, aſpergitque, & redit, vt prius: & finitis verſibus prædictis, ſtans cum mitra, vt ſuprá, inchoat quarto Antiphonam Aſperges me, & ſchola proſequitur, Domine hyſſopo & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Auerte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis.

Ne proijcias me à facie tua: & ſpiritum ſanctum tuum ne auferas à me.

Et interim Pontifex circuit quarto aſpergitque, & redit, vt prius; & finitis verſibus prædictis, ſtans cum mitra in capite, inchoat quinto, ſtans vt ſupra, Antiphona.

Aſperges me, ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Redde mihi lætitiam ſalutaris tui: & ſpiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.

Libera me de ſanguinibus Deus, Deus ſalutis meæ: & exultabit lingua mea iuſtitiā tuā.

Interim Pōtifex circuit quinto, aſpergitque, & redit, vt prius; & finitis verſibus prædictis, ſtans cum mitra, vt ſupra, inchoat ſexto Antiphonam.

Aſperges me ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo & mūdabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Domine, labia mea aperies: et os meum annūciabit laudem tuam.

Quoniam ſi voluiſſes ſacrificium, dediſſem vtique: holocauſtis non delectaberis.

Sacrificium Deo ſpiritus cōtribulatus: cor contritum, et

humiliatum Deus non deſpicies.

Interim Pontifex circuit ſexto, aſpergitque, & redit, vt prius; & finitis dictis verſibus, ſtans cum mitra, vt ſupra, inchoat ſeptimo Antiphonam. A ſperges me, & ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

B enigne fac Domine in bona voluntate tua Sion: vt ædificentur muri Ieruſalem.

T unc acceptabis ſacrificium iuſtitiæ, oblationes, & holocauſta: tunc imponent ſuper altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri. Interim Pontifex circuit ſeptimo, aſpergitque, & redit, vt ſupra. Subſequenter circuit ter Eccleſiam interius, tantum aſpergendo parietes eius cum prædicta aqua benedicta, hoc modo. Finitis dictis verſibus, & ſeptimo circuitu per Pontificem, vt ſupra, facto, ſchola cantat Antiphonam.

Hæc eſt domus Domi-

ni firmi ter ædi fi-

ca ta: be ne fundata eſt

ſupra firmam petram.

E v o v a e.

Pſalmus:

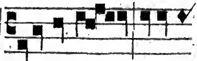
L Aetatus ſum in his, quæ dicta sũt mihi: in domum Domini ibimus.

S tantes erant pedes noſtri, in atrijs tuis Ieruſalem.

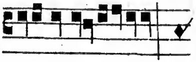
Ieruſalem, quæ ædificatur vt

Digitized by Google

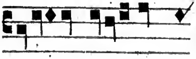
ciuitas: cuius participatio eius in idipſum.
I lluc enim aſcenderũt tribus, tribus Domini: teſtimonium Iſrael ad confitendum nomini Domini.
Q uia illic ſederunt ſedes in iudicio: ſedes ſuper domum Dauid:
R ogate quæ ad pacem ſunt Ieruſalem: & abundantia diligentibus te:
F iat pax in virtute tua: & abũdantia in turribus tuis.
P ropter fratres meos, & proximos meos, loquebar pacem de te:
Propter domũ Domini Dei noſtri: quæſiui bona tibi.
Et non dicitur Gloria Patri.
Interim incepta Antiphona prædicta, Pontifex cum mitra incipiens retro altare maius procedit ad dexteram partẽ, circuiens intrinſecus Eccleſiã, & parietes illius; aſpergit eam à parte inferiori, iuxta terram, rediens vſque ad locum retro altare, vnde diſceſsit: quo facto, ac finitis Antiphona, & Pſalmo prædictis, ſchola cantat Antiphonam.

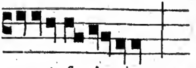
E xurgat De us, & diſ-

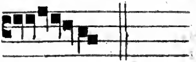
ſipentur ini mi ci eius,

& fu gi ant qui oderunt

eum à fa ci e e ius.

E v o v a e.

Pſalmus.

IN Eccleſijs benedicite Deo Domino, de fontibus Iſrael.
I bi Beniamin adoleſcentulus, in mentis exceſſu.
Principes Iuda, duces eorum: principes Zabulon, & principes Nephthali.
Manda Deus virtuti tuæ: confirma hoc Deus, quod opera-

tus es in nobis.
A templo ſancto tuo in Ieruſalē, tibi offerent reges munera.
I ncrepa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: vt excludant eos, qui probati ſunt argento.
D iſsipa gentes, quæ bella volunt: venient legati ex Aegypto: Aethiopia præueniet manus eius Deo.
R egna terræ, cantate Deo: pſallite Domino.
P ſallite Deo: qui aſcendit ſuper cælum cæli, ad orientem.
E cce dabit voci ſuæ vocem virtutis, date gloriam Deo ſuper Iſrael, magnificentia eius, & virtus eius in nubibus.
M irabilis Deus in ſanctis ſuis, Deus Iſrael ipſe dabit virtutē & fortitudinem plebi ſuæ, benedictus Deus.
Et non dicitur G loria Patri.
Interim Pontifex ſecundo per eandem viam circuiens aſpergit parietes Eccleſiæ in medio, ideſt, circa altitudinem faciei ſuæ, rediens vſque ad locū vnde diſceſsit: quo facto, ac finitis Antiphona, & Pſalmo prædictis, ſchola cantat Antiphonā.

Pſalmus.

Dicet Domino: ſuſceptor meus es tu, & refugium meum: Deus meus, ſperabo in eum.
Quoniam ipſe liberauit me de laqueo venantium, & à verbo aſpero.

S capu-

Scapulis ſuis obumbrabit tibi: & ſub pennis eius ſperabis.

Scuto circumdabit te veritas eius:non timebis à timore nocturno.

A ſagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris: ab incurſu & dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis: ad te autem nō appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis conſiderabis:& retributionē peccatorum videbis.

Quoniam tu es Domine ſpes mea: altiſsimum poſuiſti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis ſuis mandauit de te: vt cuſtodiant te in omnibus vijs tuis.

In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aſpidem, & baſiliſcum ambulabis:& conculcabis leonem & draconem.

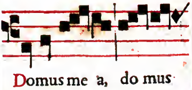
Quoniam in me ſperauit, liberabo eum: protegam eum, quoniam cognouit nomen meum.

Clamauit ad me,& ego exaudiam eum: cum ipſo ſum in tribulatione: eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum: & oſtendam illi ſalutare meum.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim Pōtifex tertio circuit Eccleſiam, incipiens à ſiniſtra parte; & aſpergit parietes illius, altius quam ſecundo, rediens ad locū, vnde diſceſsit. Quo facto, adhuc mitram in capite tenens aſpergit cum prædicta aqua pauimentum Eccleſiæ per medium, incipiens ante altare, vſq; ad portam principalem, deinde per tranſuerſum, de vno pariete ad alium. Interim ſchola cantat tres ſequentes Antiphonas cum ſuis verſiculis.

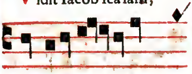

ora ti o nis voca bitur.
℣. Narrabo nomen tuum
fratribus me is, in me-
di o Eccle ſi æ lau da-
bo te.
ſine Gloria.
Alia Antiphona.
Domine dilexi deco-
rem domus tu æ.
℣. E t lo cum ha bi ta ti-
o nis glo ri æ tu æ.
ſine Gloria.
Alia Antiphona.
Non eſt hic a liud
ni ſi do mus Dei,
& por ta cæ li.

Dictis

Dictis Antiphonis prædictis, & aſperſione, vt præmittitur, facta, Pontifex ſtans cùm mitra in medio Eccleſiæ verſus ad altare maius inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam.

V idit Iacob ſca lam,

ſummi tas eius cæ los

tangebat, & deſcen-

dentes Ange los, &

di xit, ve re locus iſte

ſanctus eſt.

Dum cantatur Antiphona prædicta, Pontifex ſtans cum mitra in medio Eccleſiæ aſpergit aquam per pauimentum, verſus Orientem, Occidentem, Aquilonem, & Auſtrum. Finita Antiphona, Pontifex, depoſita mitra, ſtans ibidem in medio Eccleſiæ conuerſus ad portam principalem, dicit cõpetenti voce:

Oremus: Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Deus, qui loca nomini tuo dicanda ſanctificas, effunde ſuper hãc orationis domũ gratiam tuam; vt ab omnibus hic nomen tuum inuocantibus, auxilium tuæ miſericordiæ ſentiatur. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Tum ibidem ſtans, adhuc cõuerſus, vt prius, dicit:

Oremus. Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus ſanctificationũ, omnipotens dominator, cuius pietas ſine fine ſentitur, Deus, qui cæleſtia ſimul, & terrena complecteris, ſeruans miſericordiam tuam populo tuo ambulanti ante conſpectum gloriæ tuæ, exaudi preces ſeruorum tuorum, vt ſint oculi tui aperti ſuper domum iſtam die, ac nocte: hanc quoque baſilicam in honorē ſanctæ, & victorioſiſſimæ crucis, & memoriam ſancti tui N. ſacris myſterijs inſtitutam clementiſſimus dedi ✠ ca, miſeratus illu ✠ ſtra, proprio ſplendore clari ✠ fica, omnemque hominem veniētem adorare te in hoc loco placatus admitte, propitius reſpicere dignare, & propter nomen tuum magnum, & manum tuam fortem, & brachium tuum excelſum, in hoc tabernaculo tuo ſupplicantes libens protege, dignanter exaudi, æterna defenſione conſerua; vt ſemper felices, ſemperque in tua religione lætantes, conſtanter in ſanctæ Trinitatis confeſſione, fide Catholica perſeuerēt. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

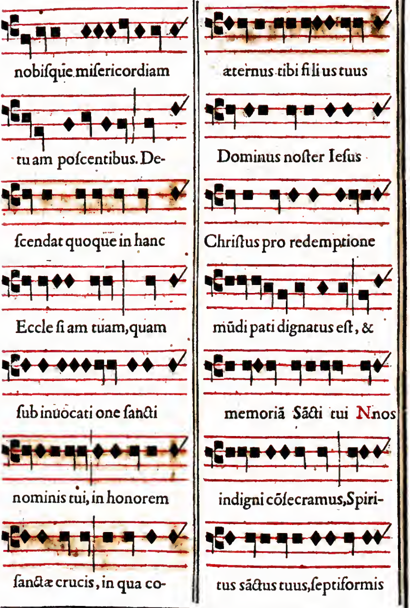
Deinde ſtans adhuc conuerſus, vt prius, ibidem extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

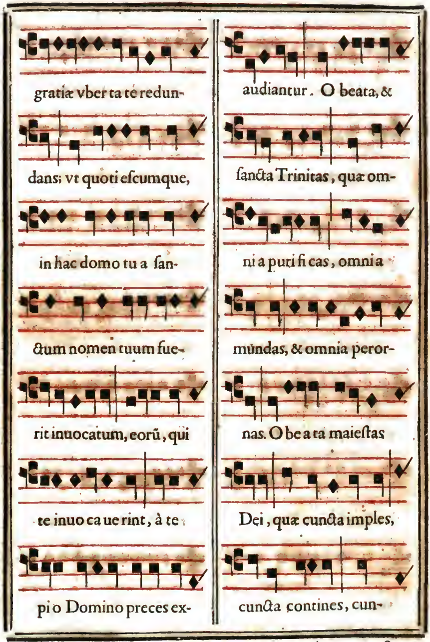
℞. Ha-

℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gra tias agamus Do-
mino Deo noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.
V ere dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gra ti as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne De us,
adeſto precibus noſtris,
adeſto Sacramentis, a-
deſto e ti am pi js famu-
lorum tuorum laboribus,

nobiſ-

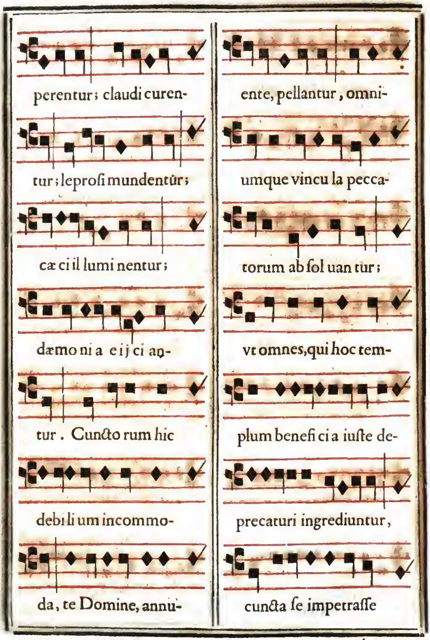

nobiſque miſericordiam
tu am poſcentibus. De-
ſcendat quoque in hanc
Eccle ſi am tuam, quam
ſub inuocati one ſancti
nominis tui, in honorem
ſanctæ crucis, in qua co-
æternus tibi fi li us tuus
Dominus noſter Ieſus
Chriſtus pro redemptione
mũdi pati dignatus eſt, &
memoriã Sãcti tui N nos
indigni cõſecramus, Spiri-
tus sãctus tuus, ſeptiformis

gratiæ

gratiæ vber ta te redun-
dans; vt quoti eſcumque,
in hac domo tu a ſan-
ctum nomen tuum fue-
rit inuocatum, eorũ, qui
te inuo ca ue rint, à te
pi o Domino preces ex-
audiantur. O beata, &
ſancta Trinitas, quæ om-
ni a puri fi cas, omni a
mundas, & omnia peror-
nas. O be a ta maieſtas
Dei, quæ cuncta imples,
cuncta contines, cun-

cta diſponis. O bea-
ta, & ſancta manus Dei,
quæ omnia ſancti fi cas,
omni a benedi cis, om-
ni a locupletas. O ſan-
cte Sanctorum De us,
tuam clementiam hu-
millima deuotione de-
poſcimus, vt hanc Eccle-
ſi am tuam, per noſtræ
humilitatis famulatũ, in
honorẽ ſanctæ, & victo-
ri o ſiſſimæ crucis, & me-
moriã Sancti tu i N. pu-

ri ✠fi care,bene ✠dicere,
& conſe ✠crare,perpe-
tua ſanctificati onis tuæ
vbertate digneris. Hic
quoque Sacerdotes ſacri-
fi ci a tibi laudis offerãt.
Hic fideles populi vo ta
perſoluant. Hic peccato-
rum onera ſoluantur, fide-
leſque lapſi reparentur.
In hac ergo, quæſumus,
Domine,domo tua Spi-
ritus ſancti grati a ægro-
ti ſanentur; infirmi recu-

perentur; claudi curen-
tur; leproſi mundentur;
cæ ci il lumi nentur;
dæmo ni a e i j ci an-
tur. Cuncto rum hic
debi li um incommo-
da, te Domine, annu-
ente, pellantur, omni-
umque vincu la pecca-
torum ab ſol uan tur;
vt omnes,qui hoc tem-
plum benefi ci a iuſte de-
precaturi ingrediuntur,
cuncta ſe impetraſſe

læten-

lætentur; vt conceſſa

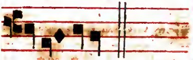
miſericordia, quam pre-

cantur, perpetuo mi-

ſera ti o nis tuæ mune-

re glori entur.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen, quod à circumſtantibus audiri poſsit.

Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Præfatione finita, Pontifex, accepta mitra, procedit ante altare, & ibi cum præmiſſa aqua benedicta facit maltam, ſeu cæmentum, quod mox, depoſita mitra, ſtans ibidem benedicit, dicens:

℣. Dominus vobiſcum.
℞. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

SVmme Deus, qui ſumma, & media, imaque cuſtodis, qui omnem creaturam intrinſecus ambiendo concludis, ſancti✠fica, & bene✠dic has creaturas calcis, & ſabuli. Per Chriſtum Dominum noſtrū. ℞. Amen.

Cæmentum benedictum reſeruatur, ſed reſiduum aquæ benedictæ funditur ad baſim, ſiue pedem ſtipitis altaris per circuitum.

Pôtifex deinde procedit proceſsionaliter cum cruce, & clero ad locum, in quo Reliquiæ nocte præterita conſeruatæ fuerunt; & deferatur Chriſma vſque ad fores Eccleſiæ; ſed priuſquam locum ipſum in-

grediatur, ſtans ab extra, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

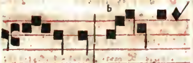
AVfer à nobis, quæſumus, Domine, cunctas iniquitates noſtras; vt ad ſancta ſanctorum puris mereamur mẽtibus introire. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

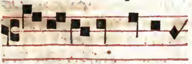
Deinde Pontifice locũ ipſum cum Presbyteris, & clero ingrediente, ſchola cantat Antiphonas ſequentes.

O quam glo ri o ſum

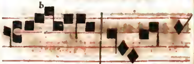
eſt regnum, in quo cum

Chriſto gaudent omnes

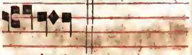
Sancti a micti ſto lis

al bis, ſe quun-

tur Agnum quocum-

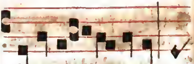

que i e rit.

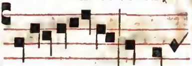
Alia Antiphona.

Moue te vos Sãcti Dei

de manſionibus veſtris,

ad loca feſtinate, quæ vo-

bis

bis pa ra ta ſunt.

Alia Antiphona.

Ecce po pulus cu ſto di-

ens iudi cium, & fa ci-

ens ve ri tatem, in te ſpe-

rauerunt, Domine, vſ-

que in æ ternum.

Alia Antiphona.

Via Sanctorum facta

eſt recta, & i ter e o rum

præpa ra tum eſt.

E v o v a e.

Pſalmus.

Venite, exultemus Domino, iubilemus Deo ſalutari noſtro.

Præoccupemus faciem eius in confeſsione, & in pſalmis iubilemus ei.

Quoniam Deus magnus Dominus: & rex magnus ſuper omnes Deos:

Quoniam non repellet Dominus plebem ſuam, quia in

manu

manu eius ſunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipſe conſpicit.

Quoniam ipſius eſt mare, & ipſe fecit illud, & aridam fundauerunt manus eius:

Venite adoremus, & procidamus ante Deum: ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipſe eſt Dominus Deus noſter:

Nos autem populus eius, & oues paſcuæ eius.

Hodie ſi vocem eius audieritis, nolite obdurare corda veſtra.

Sicut in exacerbatione ſecundum diem tentationis in deſerto.

Vbi tentauerũt me patres veſtri, probauerunt, & viderunt opera mea.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic, & dixi ſemper, hi errant corde:

Ipſi vero non cognouerunt vias meas, quibus iuraui in ira mea, ſi introibunt in requiem meam.

Et non dicitur Gloria Patri. Vel ſi magis placet, omiſsis omnibus præmiſsis Antiphonis cum Pſalmo, ſchola cantat Reſponſorium de illo Sancto, cuius ſunt ipſæ reliquiæ. Interim Põtifex manet ſtans iuxta Reliquias. Finitis autem Antiphonis cum Pſalmo, vel Reſponſorio prædictis, Pontifex ſtãs ibidem coram Reliquijs, detecto capite, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

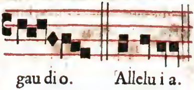
FAc nos, quęſumus, Domine, Sanctorum tuorum tibi ſpecialiter dedicata membra digne cõtingere, quorum patrocinia cupimus inceſſanter habere. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum Pontifex, aſſumpta mitra, imponit incenſum in thuribulo, & fit proceſsio, hoc ordine. Procedunt duo ceroferarij cum luminaribus, deinde crux, tum clerus cantans Antiphonas ſubſequẽtes, poſt hos, Sacerdotes portantes feretrũ cum Reliquijs, & iuxta eos thuriferarius cõtinuo Reliquias ipſas incenſans & immediate ante Reliquias ipſas

præ-

præcedant aliqua intortitia, deinde Pontifex paratus cum ſuis miniſtris. Proceſsione igitur locum ipſum exeunte, Pōtifex inchoat primam Antiphonam, ſchola ipſam, & omnes alias ſequentes proſequente.

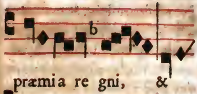

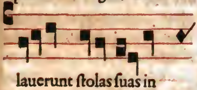
Alia Antiphona,

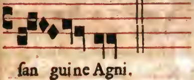

res in pace cuſtodite.
Alia Antiphona.
Ambulate Sancti Dei
ingredimini in ci ui tatem
Do mini, ædificata eſt
enim vobis Eccle ſi a noua,
vbi po pulus adorare
debet maieſta tē Domini.
Alia Antiphona.
I ſto rum eſt enim
re gnum cæ lo rum,
qui con tem pſerunt
vi tam mun di, &
per uē ne runt ad

præmia

Eis igitur ad Eccleſiæ conſecrandæ fores peruenientibus, priuſquam ingrediātur, dimiſſa ante fores Eccleſiæ ſchola Antiphonas prædictas cantante, Pontifex, præcedētibus ipſum duobus ceroferarijs, cruce, thuriferario, & Sacerdotibus feretrum Reliquiarū portantibus, circuit Eccleſiam cū ipſis Reliquijs, populo ſequēte, & clamante.

Quo facto, Pontifex ſedens cum mitra in faldiſtorio ante fores Eccleſiæ ad id parato, breui ſermone populum alloquitur:

QVanta, fratres cariſsimi, Eccleſijs, & Deo dicatis locis habenda ſit reuerentia, canones, & leges, & vniuerſalis religioſus fideliū cultus declarat. Nullibi enim, quam in ſacris baſilicis, Domino offerri ſacrificium debet. Præcipiēte ſiquidē Domino per Moyſen, tabernaculum cum menſa, atque altari, & æreis vaſis, vtenſilibuſq. conſecratum eſt ad diuinum cultum explēdū: ipſum quoque tabernaculum non ſolum ſacraſſe, ſed oleo quoque liniuiſſe legimus. In ipſo autem tabernaculo non alij, quam ſancti Sacerdotes, & Leuitæ veſtibus ſacris ornati Sacramenta tractabant, & pro populo oblationes offerebāt. Poſtmodum tam Reges Hebræorum ſuum tēplum, quam Romani Chriſtiani principes Baſilicas à ſe conſtructas ſumma in veneratione habuerūt; immuneſque ab omni vulgari

ſtrepi-

ſtrepitu,& negotio eſſe voluerunt; vt domus orationis ad aliud nullum cōmercium, atque vſum accommodaretur. Eamque priuilegij, & immunitatis prærogatiuam habere voluerunt: vt ſiquis temerarie ſacrilegus manus appoſuiſſet, grauiſsimis ſupplicijs afficeretur. Non enim iuſtum viſum eſt, domum Dei altiſsimi temerarijs præſumptionibus expoſitam eſſe, nec latronum (iuxta verbum veritatis) ſpeluncam eſſe. Locus eſt ſalutis, potius naufragantibus, ad quē de tempeſtatibus anchora iacitur. Hanc beneficia petituri adeunt,& iuſtæ eorum preces exaudiuntur. Capitalium criminum rei ad hanc fugientes, impunitatem facti, implorantibus Sacerdotibus,accipiunt. Magna ergo veneratione ſacratas Domino baſilicas adeatis,fratres cariſsimi,mundique facinoribus Domino oblationes cordis veſtri offeratis. De quibus baſilicis hæc vna eſt; cui N. & N. ſummi Pontifices priuilegia conceſſerunt, quam vos ædificari feciſtis,vel N. ædificari fecit, & nobis humiliter ſupplicaſtis, vel ſupplicauit, vt eam conſecrare dignaremur. Nos autem veſtris, vel ſuis honeſtis ſupplicationibus inclinati, eam in honorem omnipotentis Dei, beatæ Mariæ ſemper virginis, & omnium Sanctorum, ac memoriam ſancti N. dedicamus;& in eius altari Reliquias Sanctorum N. & N. Deo propitio, poni decreuimus, & in altari N. vel in loco N. ſunt corpora,vel Reliquiæ Sanctorum N. & N. quæ, vel quas qui deuote viſitauerit,indulgentiam N. per N. conceſſam obtinebit. Vos inſuper moneo, fratres cariſsimi, vt decimas,quæ ſunt diuina tributa, integre Eccleſijs, & Sacerdotibus perſoluatis. Has ſibi Dominus ad vniuerſalis dominij ſignum reſeruauit. Audite Sanctum Auguſtinum; Decimæ tributa ſunt egentium animarum. Quod ſi decimas dederis,non ſolum abundātiam fructuum recipies, ſed etiam ſanitatem corporis,& animæ conſequeris. Nō igitur Dominus Deus

præmium

præmium poſtulat, ſed honorem. Deus enim noſter, qui dignatus eſt totum dare, decimam à nobis dignatus eſt recipere, non ſibi, ſed nobis ſine dubio profuturam. Sed ſi tardius dare peccatũ eſt, quãto peius eſt non dediſſe? De militia, de negotio, de artificio redde decimas. Cũ enim decimas dando & terrena, & cæleſtia poſsis præmia promereri, quare pro auaritia duplici benedictione fraudaris? Hæc eſt enim Dei iuſtiſsima cõſuetudo, vt ſi tu illi decimam non dederis tu ad decimam reuoceris. Dabis impio militi, quod non vis dare Sacerdoti; & hoc tollit fiſcus, quod non accipit Chriſtus. Reuertimini ad me, inquit Dominus apud prophetam, & reuertar ad vos. Et dixiſtis: In quo reuertemur? Si affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixiſtis: In quo configimus te? In decimis, & in primitijs. Et in penuria vos maledicti eſtis, & me vos configitis gens tota. Inferte omnem decimam in horreũ, & ſic cibus in domo mea, & probate me ſuper hoc; dicit Dominus: ſi non aperuero vobis cataractas cæli, & effudero vobis benedictionẽ vſque ad abũdantiam, & increpabo prò vobis deuorantem, & non corrumpet fructum terræ veſtræ: nec erit ſterilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum. Et beatos vos dicent omnes gentes: eritis enim vos terra deſiderabilis, dicit Dominus exercituũ. Euitanda eſt itaque Domini indignatio, ſoluendæ decimæ, & tributa diuina perſoluenda, nec pro temporali commodo amittenda ſunt ſecutura bona, quæ expectantur. Memores ergo hæc accipite, fratres cariſsimi, & intellecta pro deſiderio complete; vt æterna pro temporalibus accipere beneficia meramini.

Archidiaconus legat ſequẽtia duo decreta ſacroſancti Concilij Tridentini.

SI quem clericorum, vel laicorum, quacumque is dignitate, etiã Imperiali, aut Regali præfulgeat, in tantum malorum omnium radix, cupiditas occupauerit, vt alicuius Ec-

Digitized by Google

cleſiæ, ſeu cuiuſuis ſæcularis, vel regularis beneficij, Montiũ pietatis,aliorumq. piorum locorum iuriſdictiones, bona, cenſus,ac iura etiam feudalia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, ſeu quaſcumque obuentiones,quæ in miniſtrorum, & pauperũ neceſsitates cõuerti debent,per ſe, vel per alios vi,vel timore incuſſo,ſeu etiam per ſuppoſitas perſonas clericorum,aut laicorum, ſeu quacumque arte, aut quocũque quæſito colore, in proprios vſus cõuertere, illoſque vſurpare prẹſumpſerit,ſeu impedire, ne ab ijs, ad quos iure pertinent,percipiantur,is anathemati tãdiu ſubiaceat, quãdiu iuriſdictiones,bona,res,iura,fructus,& redditus,quos occupauerit, vel qui ad eũ quomodocumque etiã ex donatione ſuppoſitæ perſonæ peruenerint,Eccleſiæ,eiuſque adminiſtratori, ſiue beneficiato integre reſtituerit, ac deinde à Romano Pontifice abſolutionem obtinuerit. Quod ſi eiuſdẽ Eccleſiæ patronus fuerit,etiam iurepatronatus,vltra prædictas pœnas, eo ipſo priuatus exiſtat. Clericus vero, qui nefandæ fraudis,& vſurpationis huiuſmodi fabricator, ſeu conſentiens fuerit, eiſdem pœnis ſubiaceat, nec non quibuſcumque beneficijs priuatus ſit, & ad quæcumque alia beneficia inhabilis efficiatur, & à ſuorum Ordinum executione,etiam poſt integram ſatisfactionem, & abſolutionem ſui Ordinarij arbitrio ſuſpendatur.

Non ſunt ferendi, qui varijs artibus decimas Eccleſijs obuenientes, ſubtrahere moliũtur, aut qui ab alijs ſoluendas temere occupant, & in rem ſuam vertunt, cum decimarũ ſolutio debita ſit Deo, & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas inuadunt. Præcipit igitur ſancta ſynodus omnibus cuiuſcũque gradus, & conditionis ſint, ad quos decimarum ſolutio ſpectat,vt eas, ad quas de iure tenentur, in poſterum Cathedrali, aut quibuſcumque alijs Eccleſijs, vel perſonis,quibus legitime debẽtur, integre perſoluant.

ſoluant. Qui vero eas aut ſubtrahunt, aut impediunt, excõmunicẽtur, nec ab hoc crimine, niſi plena reſtitutione ſecuta, abſoluantur. Hortatur deinde omnes, & ſingulos pro Chriſtiana caritate, debitoq. erga Paſtores ſuos munerẽ, vt de bonis ſibi à Deo collatis, Epiſcopis, & Parochis, qui tenuioribus præſunt Eccleſijs, large ſubuenire ad Dei laudẽ, atque ad Paſtorum ſuorum, qui pro eis inuigilant, dignitatem tuendam, non grauentur.

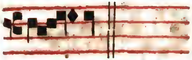
Poſtea Pontifex ad fundatorem dicat:

SCias, frater cariſsime, quoniam non permittunt iura Eccleſias ſine miniſtris, ac dote conſecrari. Quemadmodũ enim dos matrimonium conſequitur, ſic & ad ſuſtentationem miniſtrorum facultates neceſſariæ ſunt. Ea itaque ratione, frater cariſsime, ſcire volumus, quot Sacerdotes, & clericos, & qualem eis honorem vis exhibere, & de quo Eccleſiam dotare proponis. Et, vt intelligas, qualem tibi, atque hæredibus tuis honorem, & commoditatem exhibet Eccleſia; ſcias, vt gratitudinem ipſam ad fundatores oſtendat, quod à ſanctis Patribus ſtatutum eſt, in diei dedicationis anniuerſario ſolemni fundatores, & eorum hæredes in proceſsionibus primos eſſe debere; & ſi caſu ad egeſtatem peruenerint, grata recordatione, Eccleſia fundatoris piam liberalitatem recognoſcit.

Qui ad interrogata, prout ſibi placuerit, reſpondet; de quo fiat publicum inſtrumentum, ſi numerus clericorum, honor, & dos ſufficiens fuerit. Tunc fundator ipſe, & plebs, profitentur ſe iuſſa Pontificis impleturos.

Deinde Pontifex iubet Deum deprecari pro eo, qui Eccleſiã conſtruxit, & dotauit, & pro eo, qui eam conſecrari petijt; & concedit illis partem in omnibus bonis, quæ ibi fieri continget. Quo facto, Pontifice ſic ſedente, antequam quis Eccleſiam ingrediatur, ſchola cantat Reſponſorium:

Erit mi hi Do mi-
nus in Deum, &
la pis iſte, quem e re-
xi,in ti tu lum:
& vo ca bi tur do-
mus De i,
& de v ni uer ſis,
quæ de de ris mi-
hi. De ci mas,
& ho ſti as pa ci-
ſi cas offe ram
ti bi ℣. Si
re uer ſus fu e ro ad
domum patris me i.

De cimas.

Tum Pontifex, depoſita mitra, ſurgit; & verſus ad oſtium Eccleſiæ ibidem ſtans, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DOmum tuā, quæſumus, Domine, clemēter ingredere; & in tuorum cordibus fidelium perpetuam tibi conſtrue manſionem; & præſta, vt domus hæc, quæ tua ſubſiſtit dedicatione ſolemnis, tua fiat habitatione ſublimis. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Qua oratione finita, priuſquā ingrediatur, intingit pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma, & cum eo, in modū crucis, ſignat oſtium Eccleſiæ exterius, dicens:

IN nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Porta ſis benedicta, ſanctificata, conſecrata, conſignata, & Domino Deo commendata; porta ſis introitus ſalutis, & pacis; porta ſis oſtium pacificū, per eum, qui ſe oſtium appellauit, Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Quo dicto, Presbyteri eleuant feretrum Reliquiarum, & ingrediēdo Eccleſiam cum clero, & populo proceſsionaliter, Pontifex cum mitra incipit, & ſchola proſequitur Antiphonam.

Ingre di mi ni Sancti

Dei, præpara ta eſt

enim à Domi no

habi ta ti o ſe dis
veſtræ: ſed & po-
pu lus fi de lis cum
gau di o in ſe qui-
tur iter veſtrum; vt
o re tis pro no bis
ma ie ſtatem Domini
Allelu ia.
Alia Antiphona.
Gaudent in cæ lis
animæ Sanctorum, qui
Chriſti ve ſti gia
ſunt ſe cuti; & quia
pro ei us amo re ſan-

Interim proceſsionaliter vadunt per Eccleſiam. Cum peruenerint ad altare, in quo Reliquiæ ſunt condendæ, Reliquijs ipſis cum feretro prope altare poſitis, & luminaribus iuxta illas ardentibus, Pōtifex ſtans cum mitra ante altare inchoat, ſchola proſequente Antiphonam.

Pſalmus.

Cantate Domino canticū nouum: laus eius in Eccleſia ſanctorum.

Lætetur Iſrael in eo, qui fecit eum, & filiæ Sion exultent in rege ſuo:

Laudent nōmen eius in chóro: in tympano, & pſalteriō pſallant ei:

Quia beneplacitum eſt Domino in populo ſuo: & exalta-

uit manſuetus in ſalutem.
Exultabunt ſancti in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.
Exultationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum.
Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum manicis ferreis.
Vt faciant in eis iudicium cõſcriptum: gloria hæc eſt omnibus ſanctis eius.
Laudate Dominum in ſanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius.
Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ſecundum multitudinem magnitudinis eius.
Laudate eum in ſono tubæ: laudate eum in pſalterio, & cythara.
Laudate eum in tympano, & choro: laudate eum in chordis, & organo.
Laudate eum in cymbalis beneſonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis ſpiritus laudet Dominum.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed repetitur Antiphona. Qua dicta Pontifex, depoſita mitra, verſus ad altare dicit:

Oremus.

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus dedicator aſsiſtis, exaudi nos, quæſumus, & cõcede, vt inuiolabilis permaneat huius loci conſecratio, & beneficia tui muneris vniuerſitas fidelium, quæ tibi ſupplicat percipere mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma, & cum eo ſignat confeſsionem, ideſt, ſepulchrũ altaris, in quo Reliquiæ ſunt reponendæ, in quatuor angulis, faciens in ſingulis ſignum crucis, & dicens:

Conſe ✠ cretur, & ſancti ✠ ficetur hoc ſepulchrum. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax huic domui.

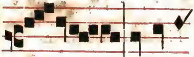
Deinde, depoſita mitra, recondit veneranter vaſculum ipſum cum Reliquijs, & alijs,

prout

prout heſterna die per eum fuit ſigillatum; in ſepulchro altaris; quibus reconditis, Pontifex inchoat, ſchola proſequẽte, Antiphonam:

S ub al ta re De i ſe des

ac cepi ſtis Sancti

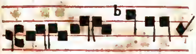
Dei, intercedite pro

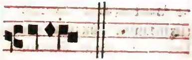
no bis ad Do mi-

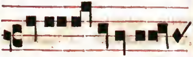
num Ie ſum Chriſtum.

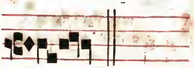
℣. E xul ta bunt Sancti in

glo ri a.

℟. E t lætabuntur in cubi-

libus ſu is:

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Interim dum præmiſſa cantantur, Pontifex ſine mitra thurificat Reliquias incluſas; quo facto, impoſita ſibi mitra, accipit tabulam, ſeu lapidem, cum qua debet claudi ſepulchrum, in manum ſiniſtram; & pollicem dexteræ manus intingit in ſanctum Chriſma; & cũ eo facit in medio dictæ tabulæ, ſiue lapidis, de ſubtus, ſignũm crucis, dicens:

Conſe✠cretur, & ſancti✠ficetur hæc tabula, vel hic lapis, per iſtam vnctionem, & Dei benedictionem. In nomi-

ne

ne Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Et mox linit cum cæmẽto, ponit, & coaptat tabulam, ſeu lapidem ſuper ſepulchrũ; claudens illud, & inchoans; ſchola proſequente Antiphonam.

Alia Antiphona:

Poſt hæc Pontifex, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

DEus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum maieſtati tuæ cõdis habitaculum, da ædificationi tuæ incremẽta cæleſtia; & præſta, vt quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum ſemper meritis adiuuemur. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Tunc

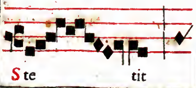
Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cæmentarij cum cæmento benedicto firmant ipſam tabulam, ſeu lapidem ſuper ſepulchrū; deinde Pontifex intingit iterum pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma, & cum eo format ſignum crucis ſuper eandem tabulam, ſiue lapidem, dicens:

SIgne ✠ tur, & ſancti ✠ ficetur hoc altare. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Tum imponit incenſum in thuribulum, dicens:

AB illo benedicaris, in cuius honore cremaberis. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.
℟. Amen.

Et dextera manu producit deſuper ſignum crucis, & depoſita mitra, inchoat, ſchola proſequente, cantum:

multa;

Interim cum mitra thurificat altare vndique ad dexterum, & ſiniſtrum latus, ante, & deſuper, donec præmiſſus cantus finiatur: quo finito, ſtans coram altari ſine mitra, dicit:

Oremus.

Dirigatur oratio noſtra, quæſumus, Domine, ſicut incenſum in cōſpectu tuō, & copioſa beneficia Chriſtianus populus aſſequatur; vt quicūq. tibi in hoc altari ſacrāda libamina deuotus obtulerit, vel ſacrata ſuſceperit, & vitæ ſubſidia præſentis accipiat, & remiſsionem omnium peccatorum pariter cōſequatur; & gratiam ſēpiternæ redemptionis percipiat. Per Chriſtū Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Poſt hęc Pontifex, accepta mitra, ſedet, & miniſtri extergunt menſam altaris cū linteo mūdo: & mox Pontifex thurificat ſuper illam in modum crucis; in medio, & in quatuor eius cornibus; quo facto, Pontifex ponit iterum incēſum in thuribulo; & illud benedicit, vt ſupra videlicet, Ab illo benedicaris, &c. ac tradit vni Sacerdoti ſuperpelliceo induto, qui continue altare circuit incenſando, donec conſecratio

perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incenſat; tunc enim Pontifici thuribulum præſentat; & per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, &, vt prius, incenſat. Tum Pontifex adhuc cum mitra ſtans inchoat, ſchola proſequente, Reſponſorium:

Quod dum cantatur, Pōtifex circuit ter altare ad dexteram continue thurificando. Finita incenſatione, Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

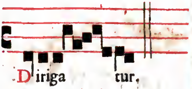

Pſalmus.

QVam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini,
Cor meum, & caro mea exultauerunt in Deum viuum.
Etenim paſſer inuenit ſibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi ponat pullos ſuos.
Altaria tua Domine virtutū: rex meus, & Deus meus.
Beati qui habitant in domo tua Domine: in ſæcula ſæculorum laudabunt te:
Beatus vir cuius eſt auxilium abs te: aſcēſiones in corde ſuo diſpoſuit, in valle lacrymarū in loco, quem poſuit.
Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutē: videbitur Deus Deorum in Sion.
Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.
Protector noſter aſpice Deus: & reſpice in faciē Chriſti tui:
Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis ſuper millia.
Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorū.
Quia miſericordiam, & veritátem diligit Deus: gratiam, &

gloriam dabit Dominus.
N on priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo, qui ſperat in te.
Et non dicitur G loria Patri.
Dum Antiphona, & Pſalmus prædicti cantantur, Pontifex ſtans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum cathecumenorum, & cum eo in medio altaris, & quatuor eius cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, ſecundam in dextero poſteriori, ideſt, Euãgelij, tertiam in ſiniſtro anteriori, quintam in ſiniſtro poſteriori, dicens, dum ſingulas cruces facit:

S Ancti ✠ ficetur, & conſe- ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, &glorioſæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.
Deinde Põtifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incenſante, impoſito, & benedicto, vt prius, incenſo, ſtans cũ mitra inchoat, ſchola proſequente, Reſponſorium.

Et dicitur totum, prout ſupra habetur. Quo incepto, Pontifex circuit ſemel altare ad dexteram, thurificando illud; deinde reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſponſorio finito, depoſita mitra, dicit:
O remus.
Et miniſtri:
F lectamus genua.
℞. L euate.

A Dſit, Domine, miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & ſuper hunc lapidem opem tuæ bene ✠ dictionis, & virtutem tuæ vnctionis infunde; vt, te largiente, referat præmium quiſquis intulerit votum. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.
℞. A men.
Oratione finita, Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus.

BOnum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo altiſsime.

A d annuntiandum mane miſericordiam tuam: & veritatē tuam per noctem.

I n decacordo pſalterio: cum cantico in cithara.

Quia delectaſti me Domine in factura tua: & in operibus manuum túarum exultabo.

Quam magnificata ſunt opera tua Domine! nimis profundæ factæ ſunt cogitationes tuæ:

V ir inſipiens non cognoſcet: & ſtultus non intelliget hæc.

Cum exorti fuerint peccatores ſicut fœnum: & apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

V t intereant in ſæculum ſæculi, tu autem altiſsimus in æternum Domine.

Quoniā ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici

tui peribunt: & diſpergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur ſicut vnicornis cornu meum: & ſenectus mea in miſericordia vberi.

Et deſpexit oculus meus inimicos meos: & ab inſurgentibus in me malignantibus, audiet auris mea.

Iuſtus, vt palma florebit: ſicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, in atrijs domus Dei noſtri florebunt.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta vberi: & bene patientes erunt, vt annuntient.

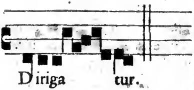
Quoniam rectus Dominus Deus noſter: & non eſt iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterũ quinque cruces cũ pollice, de eodem oleo cathecumenorum, in eiſdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum ſingulas cruces facit:

SAncti✠ficetur, & conſe✠cretur lapis iſte. In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incenſante, impoſito, & benedicto, vt prius, incenſo, ſtans cum mitra inchoat iterum, ſchola proſequente, Reſponſorium:

Et dicitur totum, prout etiam ſupra habetur. Quo incepto, circuit iterum ſemel altare ad dexteram, illud incenſando; quo facto, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſponſorio finito, Pontifex, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

ADeſto, Domine, dedicationi huius menſæ tuæ, &

in eam, quæ à nobis indignis ſanƈto linita eſt oleo, bene-✠ diƈtionis, & ſanƈti ✠ficationis tuæ virtutem, & conſecrationem infunde. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Alia Oratio.

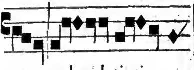
Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, altare hoc, quod in honorem tuũ, & in memoriã Sanƈti tui N. nos indigni conſecramus, virtute tuæ bene-✠ diƈtionis ſanƈtifica; & omnibus te hic inuocantibus, atque in te ſperantibus auxilij tui munus oſtende; vt huic altari impoſita munera ſemper accepta fieri digneris; & in eo Sacramentorum virtus, & votorum ſẽper obtineatur effeƈtus. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℞. Amen.

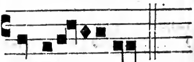
Qua finita, Pontifex incipit, ſchola proſequente, Antiphonam.

Vnxit te Deus De us

tuus o le o læti tiæ

præ conſortibus tuis.

E v o v a e.

Pſalmus.

ERuƈtauit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Lingua mea calamus ſcribæ: velociter ſcribentis.

Specioſus forma præ filijs hominum, diffuſa eſt gratia in labijs tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo ſuper femur tuum, potentiſsime.

Specie tua, & pulchritudine tua intende, proſpere procede, & regna,

Propter veritatem & mãſuetudinem, & iuſtitiam: & deducet te mirabiliter dextera tua.

S agit-

Sagittæ tuæ acutæ, populi ſub te cadent in corda inimicorum regis.

Sedes tua Deus in ſæculum ſæculi: virga directionis virga regni tui.

Dilexiſti iuſtitiam, & odiſti iniquitatem: propterea vnxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ conſortibus tuis.

Myrrha, & gutta, & caſia à veſtimẽtis tuis, à domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filiæ regum in honore tuo.

Aſtitit regina à dextris tuis in veſtitu deaurato: circumdata varietate.

Audi filia, & vide, & inclina aurem tuã: & obliuiſcere populũ tuum, & domum patris tui.

Et cõcupiſcet rex decorẽ tuũ: quoniam ipſe eſt Dominus Deus tuus, & adorabunt eum.

Et filiæ Tyri in muneribus vultum tuum deprecabũtur omnes diuites plebis.

Omnis gloria eius filiæ regis ab intus, in fimbrijs aureis circumamicta varietatibus.

Adducẽtur regi virgines poſt eã: proximę eius afferẽtur tibi.

Afferentur in lætitia, & exultatione: adducentur in templum regis.

Pro patribus tuis nati ſunt tibi filij: conſtitues eos principes ſuper omnem terram.

Memores erunt nominis tui: in omni generatione, & generationem.

Propterea populi confitebũtur tibi in æternum: & in ſæculum ſæculi.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque crũces de sãcto Chriſmate cũ pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor eius angulis, ordine ſuprapoſito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ Virginis Mariæ, atq. omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Põtifex, accepto thuribulo à Sacerdote incenſante, impoſito, & benedicto, vt prius, incenſo, ſtans cum mi-

tra inchoat,ſchola proſequente, Reſponſorium.

Et dicitur totum, prout ſupra habetur. Quo incepto, Pontifex circuit ſemel altare ad ſiniſtram, illud incenſans, vt prius; quo incenſato, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita, Pontifex, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEſcendat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſanctus ſuper hoc altare, qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam.

cit

cit Dominus. E v o v a e.

Pſalmus.

DEus noſter refugium; & virtus: adiutor in tribulationibus, quæ inuenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus dũ turbabitur terra:& transferentur montes in cor maris.

Sonnuerunt, & turbatæ ſunt aquæ eorum: conturbati ſunt montes in fortitudine eius.

Fluminis impetus lætificat ciuitatem Dei: ſanctificabit tabernaculum ſuum altiſsimus.

Deus,in medio eiꝰ, nõ commouebitur: adiuuabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatæ sũt gentes, & inclinata ſunt regna: dedit vocẽ ſuam,& mota eſt terra.

Dominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Venite, & videte opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram: auferens bella vſque ad finem terræ.

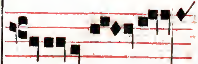
Arcum conteret,& cõfringet arma, & ſcuta comburet igni:

Vacate, & videte quoniã ego ſum Deus: exaltabor in gentibus,& exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim dum Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur,Põtifex, accepta mitra, fundit, & ſpargit de oleo cathecumenorum, & Chriſmate pariter ſuper altare, illud manu dextera cõfricans,liniens, & perungẽs. Quo facto,incipit, ſchola proſequente, Antiphonam.

E cce odor, fi li j me i,

ſicut odor agri pleni,

cu i benedixit Do mi-

nus:

Pſalmus.

FVndamenta eius in montibus ſanctis: diligit Dominus portas Sion ſuper omnia tabernacula Iacob.

Glorioſa dicta ſunt de te, ciuitas Dei.

Memor ero Raab, & Babylonis ſcientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum, hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam altiſsimus?

Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium: habitatio eſt in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Finito Pſalmo, Pontifex ſtans cum mitra, dicit:

LApidem hunc, fratres chariſsimi, in quo vnguentũ ſacræ vnctionis effunditur, ad ſuſcipienda populi ſui vota, & ſacrificia, oremus vt Dominus noſter & benedicat, conſecret, & quod eſt vnctũ à nobis, ſit vnctum in nomine eius; vt plebis vota ſuſcipiat; & altari per ſacram vnctionem perfecto, dum propitiationem ſacrorum imponimus, ipſi propitiatores Dei eſſe mereamur. Per Ieſum Chriſtum Domi-

num noſtrum, qui cum eo, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Quo dicto, inchoat Antiphonam, ſchola ipſam, & Pſalmum, ac ſequentia Reſponſoria proſequente:

Antiphona:

Pſalmus.

Lauda Ieruſalem Dominum: lauda Deum tuum Sion.

Quoniam confortauit ſeras portarum tuarum: benedixit filijs tuis in te.

Qui poſuit fines tuos pacem: & adipe frumenti ſatiat te.

Qui emittit eloquiũ ſuũ terræ: velociter currit ſermo eius.

Qui dat niuẽ ſicut lanam: nebulam ſicut cinerem ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis ſuſtinebit?

Emittet verbum ſuum, & liquefaciet ea: flabit ſpiritus eius, & fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum ſuum Iacob: iuſtitias, & iudicia ſua Iſrael.

Non fecit taliter omni nationi: & iudicia ſua non manifeſtauit eis.

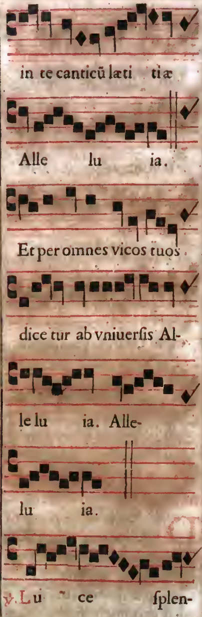
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

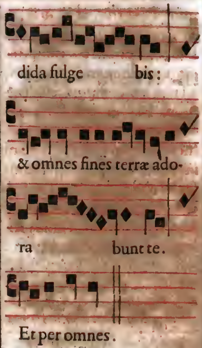
Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde dicitur Reſponſoriũ.

Hæc

Hæc eſt Ieruſalem ciuitas
illa magna cæle ſtis,
ornata tamquā ſponſa
Agn i. Quoniam ta-
berna culum fa cta
eſt Alle lu ia.
℣. Portæ e-
ius non claudentur per
di em, nox enim non
e rit in
e a. Quoniā.
Aliud Reſponſorium.
Plate æ tu æ Ieruſalem
ſternen tur au ro mundo
Alle lu ia, & canta bitur

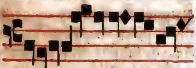
Incepta Antiphona, interim dum ipſa, & Pſalmus, ac Reſponſoria prædicta cantantur, Pontifex cum mitra incipiens retro altare, & procedens ad eius dexteram, inungit Chriſmate cum pollice dextero ſingulas duodecim cruces in parietibus Eccleſiæ depictas, ad vnamquamque crucem dicens:

SAncti✱ficetur, & conſe✱cretur hoc tēplum. In no-

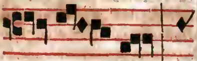
mine

mine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ Virginis Mariæ, atq. omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Et peruncta qualibet cruce, mox accepto thuribulo, illam incenſat. His peractis, Pontifex ad altare reuertitur, ac ſtãs cum mitra, & thurificans ſuper illud inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Ae difica uit Moyſes al-

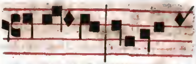
ta re Domino De o

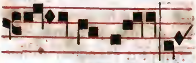
of ferens ſuper il lud

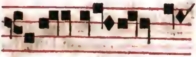
ho locauſta: & immo-

lans victimas, fecit ſacri-

fi ci um veſpertinum in

odorem ſuauita tis Do-

mino De o, in conſpectu

fi li o rum I ſrael.

Qua finita, ſtans adhuc cum mitra, dicit:

DEi Patris omnipotentis miſericordiam ſupplices imploremus, fratres cariſsimi, vt altare hoc ſacrificijs ſpiritualibus imbuendum, noſtræ vocis exoratus officio præſen-

ti bene ✠ dictione ſanctificet, atq. in eo ſemper oblationes famulorũ ſuorum ſtudio ſanctæ deuotionis impoſitas bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare dignetur; & ſpirituali placatus incenſo precibus familiæ ſuæ promptus exauditor aſsiſtat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde benedicit incenſum ſuper altare cremandum, ſtãs ibidem, depoſita mitra, dicens verſus:

Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, cui aſsiſtit exercitus Angelorum cum tremore, quorum ſeruitium ſpirituale, & igneũ eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare hanc creaturam incenſi; vt omnes languores, omneſque infirmitates, atque inſidiæ inimici odorem eius ſentientes effugiant, & ſeparentur à plaſmate tuo, quod precioſo filij tui ſanguine redemiſti; vt numquam lædatur à morſu iniqui ſerpẽtis. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ipſum aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipſo incenſo quinque cruces, quãlibet de quinque granis, ſuper illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, & oleo, ac Chriſmate factæ prius fuerũt; & ſuper quamlibet crucem thuris ponit vnam crucem factam de ſubtili candela ad mẽſuram crucis de granis incenſi factæ; & cuiuſlibet crucis capita accenduntur, vt cum ipſis thus comburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accenſis, Pontifex, depoſita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, ſchola proſequente.

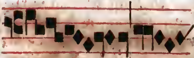

Alle lu ia.

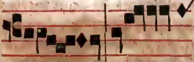
Veni

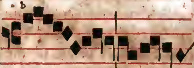
Digitized by Google

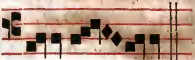

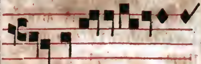

Niſi conſecratio fiat inter Dominicam Septuageſimæ, & feſtum Paſchæ Reſurrectionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti: quia tunc, omiſſo Alleluia, dicitur verſus tantum, Quo dicto, ſurgit Pontifex ſtans ibidem verſus ad altare ſine mitra, & ſchola cantat Antiphonas duas ſequentes.

Alia Antiphona.

ſine Alleluia. Quibus finitis, Pontifex adhuc ſtans ante altare ſine mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, clemens, & propitius preces noſtræ humilitatis exaudi, & reſpice ad huius altaris tui ho-

locauſtum, quod non igne viſibili probetur, ſed infuſum ſancti Spiritus tui gratia in odorem ſuauitatis aſcendat, & legitime ſe ſumentibus Euchariſtia medicabilis fiat, ad vitamque proficiat ſempiternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Poſt hæc, combuſtis candelis, & thure, cineres illius combuſtionis per vnum ex miniſtris cum ſpatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vaſe proijciuntur in ſacrario. Interim Pontifex ſine mitra ſtans ante gradus altaris, verſus ad altare, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus omnipotẽs, in cuius honorem, ac beatiſsimæ virginis Mariæ, & omnium Sanctorum, ac nomen, & memoriam Sancti tui N. nos indigni altare hoc conſecramus, clemens, & propitius preces noſtræ humilitatis exaudi, & præſta, vt in hac menſa ſint libamina tibi accepta, ſint grata, ſint pinguia, & sãcti Spiritus tui ſemper rore perfuſa; vt omni tempore hoc in loco ſupplicantis tibi familiæ tuę anxietates releues, ægritudines cures, preces exaudias, vota ſuſcipias, deſiderata cõfirmes, poſtulata concedas. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtũ filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus.

Deinde eodem modo ſtans dicit mediocri voce, extenſis manibus ante pectus, Præfationem hanc:

Per omnia ſæcula ſæcu-

lorum. ℟. Amen.

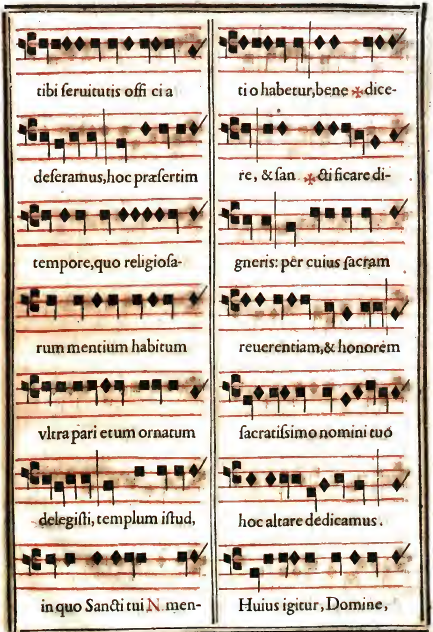

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et

℟. Et cum ſpiritu tu o.
℣. S urſum cor da.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gratias agamus Do-
mino Deo noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.
V ere dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gratias agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne Deus,
Et, vt propenſiori cura,
& attentiori ſamulatu

tibi

tibi ſeruitutis offi ci a
deferamus,hoc præſertim
tempore,quo religioſa-
rum mentium habitum
vltra pari etum ornatum
delegiſti, templum iſtud,
in quo Sancti tui N. men-
ti o habetur,bene ✠ dice-
re, & ſan ✠ cti ficare di-
gneris: per cuius ſacram
reuerentiam,& honorem
ſacratiſsimo nomini tuo
hoc altare dedicamus.
Huius igitur, Domine,

efflagi-

efflagitatus precibus,di-
gnare hoc altare cæleſti ſan-
cti fi ✠ cati o ne perfun-
dere, & bene ✠ dicere.
Aſsiſtant Angeli clarita-
tis, & ſancti Spiritus illu-
ſtratione perfulgeat. Sic
il lius quoque apud te
gratiæ,cuius fuit illud,quod
Abraham, pater fidei, in
noſtræ figuram redem-
ptionis, fi li um immola-
turus extruxit:quod Iſaac
in conſpectu tuæ maie-

ſtatis

ſtatis inſtituit; quod Iacob
Dominum magna videns
viſi one erexit; vt hic o-
rantes exaudias; hic obla-
ta ſancti ✱ fices; hicque
ſuper poſita bene ✱ dicas;
hic quoque benedicta
diſtribuas. Sit ergo Ec-
cleſi æ tu æ ti tu lus ſem-
piternus; ſit menſa cæ-
le ſti ſpi ri tu a li que
conui ui o præ pa ra ta.
Tu igitur, Domine, pro-
prio ore tu o hoſti as

ſuper

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legẽdo, ita tamen, quod à circumaſſantibus audiatur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus.

EXurgat Deus & diſsipētur inimici eius:& fugiant qui oderunt eum à facie eius.

Et dicitur totus, prout habetur ſupra in fine benedictionis Abbatis.Incepta Aña,Pōtifex, accepta mitra, cū pollice dexteræ manus Chriſmate intincto facit crucem in fronte altaris,nihil dicens. Quo facto, ac prædictis Antiphona, & Pſalmo finitis, depoſita mitra, dicit: Oremus.

MAieſtatem tuam, Dñe, humiliter imploramus, vt altare hoc ſacræ vnctionis libamine ad ſuſcipienda populi tui munera inunctum potēter benedi ✠ cere,& ſancti ✠ ficare digneris; vt quod nunc à nobis indignis,ſub tui nominis inuocatione,in honorē beatiſſimæ virginis Mariæ, & omniū Sanctorū,atque in memoriam ſancti tui N. ſacroſancti Chriſmatis vnctione delibutum eſt, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum; vt quidquid deinceps ſuper illud oblatum, ſacratumue fuerit, dignum tibi fiat holocauſtū; atque omnium hic offerentium ſacrificia à te pio Domino benigne ſuſcipiantur, & per ea vincula peccatorum noſtrorū abſoluantur; maculæ deleantur;veniæ impetrentur;gratiæ acquirantur: quatenus vna cū Sanctis, & Electis tuis vitam percipere mereamur æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrū. ℟. Amen.

Tum Pontifex,accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto inungit in modum crucis coniunctiones menſæ,ſeu tabulæ altaris, & tituli, ſiue ſtipitis, quatuor angulis,quaſi illa coniūngens, ad ſingulas cruces dicens:

In nomine Pa ✠ tris,& Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Deinde depoſita mitra, dicit: Oremus.

SVpplices te deprecamur, omnipotens æterne Deus, per vnigenitum filium túum Dominum noſtrum Ieſum

Chriſtum, vt altare hoc ſanctis vſibus præparatum, cæleſti bene✠dictione ſanctifices; &, ſicut Melchiſedech Sacerdotis præcipui oblationẽ dignatione mirabili ſuſcepiſti, ita impoſita huic nouo altari munera, ſemper accepta ferre digneris; vt populus, qui in hanc Eccleſiæ domum ſanctam cõueniet, per hæc libamina cæleſti ſanctificatione ſaluatus, animarum quoque ſuarum ſalutem perpetuam conſequatur. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc Subdiaconi abſtergunt diligenter cum mantilibus telæ groſſæ menſam altaris; & Pontifex accedit ad ſedem ſuam iuxta altare, in qua cum mitra ſedens fricat bene manus cum medulla panis, ac lauat, & extergit. Quo facto, Subdiaconis, ſeu Acolitis præſentantibus ipſi Pontifici tobaleas nouas, & mundas, ac vaſa, & ornamenta ad cultũ Dei, & Eccleſiæ, ac altaris cõſecratorum pertinentia, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans illa benedicit, dicens:

BENEDICTIO Tobalearum, vaſorum, & ornamentorum Eccleſiæ, & altaris conſecratorum.

Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, & miſericors Deus, qui ab initio vtilia, & neceſſaria hominibus creaſti, templaque manu hominũ facta nomini tuo ſancto dicari, tuæq. habitationis loca vocari voluiſti, quique per famulum tuum Moyſen veſtimenta Põtificalia, & Sacerdotalia, ſeu Leuitica, & alia quæque diuerſi generis ornamenta ad cultum, & decorem tabernaculi, & altaris tui fieri decreuiſti, exaudi propitius preces noſtras; & omnia hęc diuerſarum ſpecierum ornamẽta in vſum huius Eccleſiæ tuæ, & altaris, ad honorem, & gloriam tuam præparata purificare, bene✠dicere, ſancti✠ficare, & con-

ſe-

ſe✠crare per noſtræ humilitatis ſeruitiū digneris; vt diuinis cultibus, & ſacris myſterijs apta exiſtant, hiſque cōfectioni corporis, & ſanguinis Ieſu Chriſti filij tui Domini noſtri dignis pareatur famulatibus. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit illā aqua benedicta; tum miniſtri ponunt ſuper altare chriſmale, ſiue pānum lineum ceratum, ad mēſuram altaris factum; deinde veſtiunt altare tobaleis, & ornamentis benedictis, ponentes deſuper crucem, & alia ornamenta. Interim Pontifex ſtans ibidem inchoat Antiphonam primam, ſequente ſchola ipſam, ac alias Antiphonas ſequentes, & Reſponſoria cum ſuis verſibus, & Pſalmis proſequente.

Antiphona.

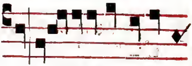
Circumda te Leuitæ al-

tare Domini De i, ve-

ſti te veſtimentis al-

bis, eſto te & vos canen-

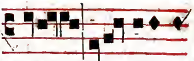
tes hymnum nouum di-

centes Allelu ia.

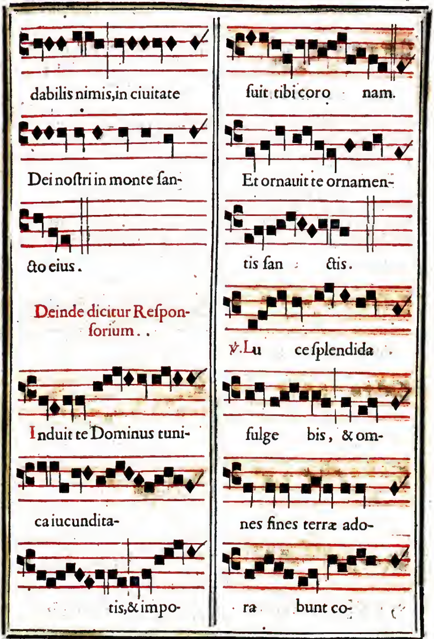
℣. Mira bilis Deus in San-

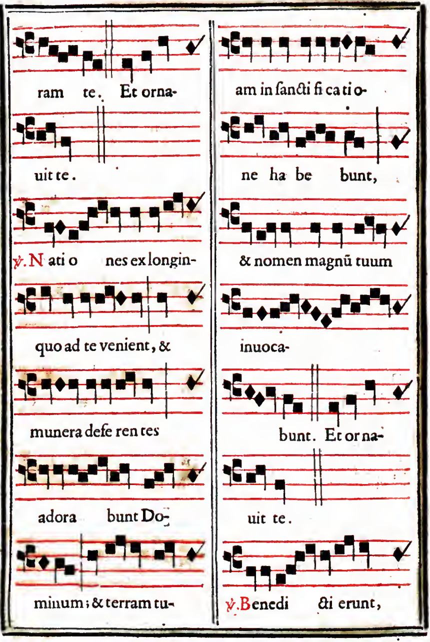

ctis ſu is, Et ſanctus in

omnibus ope ri bus
ſu is.
℣.Glo ri a Patri, &
Fili o, & Spiri tu i
ſan cto.
℟.Sicut erat in princi-
pio, & nunc, & ſemper:
& in ſæcu la ſæcu lorum
Amen.
Alia Antiphona.
Cir cum da te Si on,
& com ple cti mi ni
e am, narra te in tur-
ribus eius.
℣.Magnus Dominus & lau-

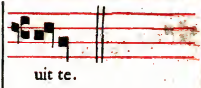
dabi-

dabilis nimis,in ciuitate
Dei noſtri in monte ſan-
ᵭo eius.
Deinde dicitur Reſponſorium..
Induit te Dominus tuni-
ca iucundita-
tis,& impo-
ſuit tibi coro nam.
Et ornauit te ornamen-
tis ſan ᵭis.
℣.Lu ce ſplendida
fulge bis, & om-
nes fines terræ ado-
ra bunt co-

ram te. Et orna-
uit te.
℣.Nati o nes ex longin-
quo ad te venient, &
munera deſe ren tes
adora bunt Do-
minum; & terram tu-
am in ſancti fi ca ti o-
ne ha be bunt,
& nomen magnū tuum
inuoca-
bunt. Et or na-
uit te.
℣.Benedi cti erunt,

qui

Et non dicitur Gloria, ſed ſequens Antiphona cantatur.

Pſalmus.

DEus Deus meus ad te de luce vigilo.

Sitiuit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deſerta, inuia, & inaquoſa: ſic in ſancto apparui tibi, vt viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior eſt miſericordia tua ſuper vitas: labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: & in nomine tuo leuabo manus meas.

Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea: & labijs exultationis laudabit os meũ.

Sic memor fui tui ſuper ſtratum meum, in matutinis meditabor in te: quia fuiſti adiutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæſit anima mea poſt te: me ſuſcepit dextera tua.

Ipſi vero in vanũ quæſierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ: tradentur in manus gladij, partes vulpium erunt.

Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui iurant in eo: quia obſtructum eſt os loquentium iniqua.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Finito Pſalmo, Pontifex, depoſita mitra, aſcendit ad altare, & facta cruci ſuper altari poſitæ reuerentia, incipit, ſchola proſequente, Antiphonam.

Inte-

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incenſat ſuper altare in modum crucis: & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & ſchola proſequitur: & interim iterum ipſe Pōtifex ſuper altare in modum crucis incenſat, quod & tertio facit, quo facto, ſtans ante medium altaris, dicit:

Oremus.

Deſcēdat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſanctus ſuper hoc altare, qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, altare hoc nomini tuo dedicatum cæleſtis virtutis benedictione ſancti ✠ fica; & omnibus in te ſperantibus auxilij tui munus oſtende; vt hic Sacramentorum virtus, & votorum obtineatur effectus. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad ſacriſtiam, ſiue ſacrariū, vbi depoſito pluuiali, ſi celebrare voluerit, quod cōueniens eſt, accipit ſandalia, dicēs Pſalmū Quam dilecta, cum alijs; deinde, lotis manibus, accipit omnia paramenta Pontificalia albi coloris. Interim ornatur Eccleſia, & luminaria ſuper altari, & credentia, atq. alibi, vbi placuerit, accenduntur. Tūc exit Pontifex Miſſam celebraturus. Si vero fatigatus nimis celebrare noluerit, facit Miſſam ſolemniter per aliquem Sacerdotem celebrari.

Miſſa dicitur prout in Miſſali, in ipſa die dedicationis Eccleſiæ.

In fine Pontifex dat benedictionem ſolemnem, dicens: Sit nomen Domini &c.

Et Indulgentias ſupra declaratas. Quibus publicatis, reuertitur ad ſacriſtiam, vbi depoſitis

poſitis ſacris veſtibus; vadit in pace. Deinde cineres per Eccleſiam aſperſi, in quibus litteræ Græcæ, & Latinæ ſcriptæ ſunt, per miniſtros Eccleſiæ tolluntur, & Eccleſia totaliter mundatur.

DE ALTARIS conſecratione, quæ fit ſine Eccleſiæ dedicatione.

Altaris cõſecratio, quamuis omni die de iure fieri poſſit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum ſolemnitatibus fit. Sane vero ante diem conſecrationis Pontifex parat Reliquias in altari conſecrando includẽdas, ponens eas in decenti, & mundo vaſculo cum tribus granis thuris; ponit etiã in eo chartulã de pergameno ſcriptam ſub hac forma.

M.D.XCV. die N. menſis N. ego N. Epiſcopus N. conſecraui altare hoc in honorem Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo incluſi, & ſingulis Chriſtifidelibus hodie vnum annum, & in die anniuerſario conſecrationis huiuſmodi ipſum viſitãtibus quadraginta dies de vera Indulgentia in forma Eccleſiæ conſueta conceſsi.

Sigillans ipſum vaſculum diligenter, & in honeſto, & mundo loco ponens, cum duobus candelabris, & luminaribus ardentibus. Celebrandæq. ſunt vigiliæ ante Reliquias ipſas, & canendi Nocturni, & Matutinæ Laudes, in honore Sanctorum, quorũ Reliquiæ ſunt recondendæ. Parantur etiam in Eccleſia, quæ ad altaris conſecrationem ſunt neceſſaria, videlicet; ſanctum Chriſma in vaſculo, & ampulla; Oleũ ſanctum cathecumenorum etiã in vaſculo, & ampulla; vna libra thuris, cuius medietas ſit in granis; thuribulum cum nauicula, & cochleari; vas cum prunis ardẽtibus; vas aqua plenum, quod in presbyterio ponitur; vas cum cineribus; vas cum ſale; vas vini; aſperſorium factum de herba hyſſopi; mantilia

tilia ex tela groſſa ad extergẽdum menſam altaris cõſecrãdi, quoties expedierit; coopertura linea cerata ad mẽſuram ipſius altaris cõſecrandi; quinque cruces paruæ factæ de cãdelis ceræ ſubtilibus; aliquæ ſpatulæ ligneæ paruæ ad abradendum de altari combuſtiones candelarum, & thuris; vas, in quo ipſæ raſuræ deponãtur; calx, arena, ſiue tegula trita ad faciendum cæmentum, pro liniendo ſepulchro Reliquiarum, & iunctura menſæ altaris cum ſtipite; cæmentarius, qui hoc agat; duo intortitia accẽſa, quæ ſemper præcedant Põtificem, quocumque ierit; vas cum aqua ad abluendas manus Pontificis, & medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus; bombyx pro extergenda cruce, quæ fit in ſtipite altaris; tobaleæ nouæ mũdæ; & vaſa, atque ornamenta ad cultum Dei, & altaris, poſtquam cõſecratum fuerit, pertinentia benedicenda.

Pontifex mane in ſuo habitu quotidiano venit ád Eccleſiã, & ſedẽs in ſede ad dexterã, vel in faldiſtorio ad ſiniſtram altaris conſecrandi incipit, & dicit voce ſubmiſſa cum clericis ſeptem Pſalmos cum Antiphona, **Ne reminiſcaris, &c.** ſine Litanijs. Induens interim amictum, albam, cingulum, ſtolam, & pluuiale albi coloris, accipiens mitram ſimplicem in capite, & baculum paſtoralem in manu ſiniſtra. Sicque paratus, ſeptẽ Pſalmis expletis, Pontifex cum miniſtris accedit coram altari conſecrando; vbi ſtãs ſine mitra inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam ſequentem, quæ vna cum omnibus alijs Antiphonis, & Reſponſorijs in huiuſmodi conſecratione cantandis habetur ſub notis, ſupra in conſecratione altaris, quæ fit in Eccleſiæ dedicatione, vbi eſt recurrendum, ſi officium conſecrationis huiuſmodi fit in cantu.

Antiphona.

Adeſto Deus vnus omnipotens, Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus.

Deinde dicit ſtans eodem modo.

Oremus.

ACtiones noſtras, quæſumus, Domine, aſpirando præueni, & adiuuando proſequere: vt cuncta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit ſuper faldiſtorium ibidem præparatum, & cantores incipiunt Litanias: vel, cantoribus deficientibus, Pōtifex eas legit, in quibus ſuo loco nominetur bis Sāctus ille, in cuius honore, & nomine dedicatur ipſum altare, & illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Poſtquam autem dictum fuerit.

Vt omnibus fidelibus &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu ſurgit, & baculum paſtoralē in ſiniſtra tenens, dexteram in altum extendens producit communiter ſuper aram, & ſtipitem altaris conſecrādi ter ſucceſsiue ſignum crucis dicens, primo:

VT altare hoc ad honorem tuū, & nomen Sancti N. conſecrandum bene✠dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Vt altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N. cōſecrandum benedi✠cere, & ſancti✠ficare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Vt altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N. conſecrandū bene✠dicere, & ſancti✠ficare, & conſe✠crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Quo dicto, iterum accumbit ſuper faldiſtorium, & perficiuntur Litaniæ. Quibus finitis, ab accubitu ſurgit, & cum mitra accedit verſus altare cōſecrandum, & diſtans ab illo ſpatio congruenti, depoſita mitra, genuflexus dicit cantādo, ſi in cantu ſit officium, alioquin competenti vocē dicit ſine notis, quod etiam in omnibus alijs ſequentibus obſeruatur.

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice ſurgente,

cho-

chorus, ſeu miniſtri reſpondent:
Domine ad adiuuandum me feſtina.
Tum Pontifex ſtans ſine mitra in eodem loco, dicit:
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Chorus, ſeu miniſtri reſpondent:
Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.
Sine Alleluia. Et id eiſdem modo, & loco, ſecundo, & tertio fit, voce ſemper altius eleuata.
Quibus dictis, Pontifex ſtans in eodem loco cum mitra benedicit aquam cum ſale, cinere, & vino, incipiens abſolute exorciſmum ſalis, & faciens, prout habetur ſupra ſub Eccleſiæ dedicatione, vſque orationem: pag. 263

Omnipotens ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, &c. incluſiue, vt ſupra. pag. 268.
Poſt hæc Pontifex procedit ad altare cum mitra, & ibidem inchoat, ſchola proſequẽte; Antiphonam ſequentem:

Introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætificat iuuentutem meam.

Pſalmus.

Iudica me Deus, & diſcerne cauſam meam de gente nõ ſancta, ab homine iniquo, & doloſo erue me.
Repetitur tota Antiphona prædicta, ſi neceſſe fuerit.
Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repuliſti? & quare triſtis incedo, dum affligit me inimicus?
Iterum repetitur Antiphona.
Emitte lucem tuam & veritatem tuam: ipſa me deduxerunt, & adduxerunt in mõtem ſanctum tuum, & in tabernacula tua.
Antiphona tota repetitur.
Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui lætificat iuuentutem meam.
Iterum Antiphona repetitur:
Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: quare triſtis es anima mea? & quare conturbas me?
Repetitur, vt prius, Antiphona.
Spera in Deo, quoniã adhuc

confitebor illi: ſalutare vultus mei,& Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona prædicta repetitur. Incepta prima Antiphona, Pontifex, retẽta mitra, ſtãs ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, & cum eo,& aqua huiuſmodi facit crucem in medio tabulę altaris, dicens:

SAncti ✠ ficetur hoc altare in honorem Dei omnipotentis,& glorioſæ virginis Mariæ, atq. omnium Sanctorũ, & ad nomen, ac memoriam Sãcti N. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmiſſa.

Sancti ✠ ficetur hoc altare &c.

Facit autem primam crucẽ in dextera parte poſteriori altaris, id eſt, vbi legitur Euãgeliũ, ſecundam in ſiniſtra parte anteriori, tranſuerſa primæ, tertiã in dextera anteriori, quartam in ſiniſtra poſteriori tertiæ tranſuerſa. Quo facto, & finitis Antiphona, & Pſalmo prædictis, Pontifex ſtans ibidem, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

SIngulare illud propitiatorium in altari crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius præfiguratione Patriarcha Iacob lapidem erexit in titulum, quo fieret ſacrificium, & portæ cæli deſuper aperiretur oraculum, ſupplices tibi, Domine, preces fundimus, vt lapidis huius expolitam materiam ſupernis ſacrificijs imbuendam ipſe tuæ ditari sãctificationis vbertate præcipias, qui quondam lapideis legem ſcripſiſti in tabulis. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit ſepties tabulã altaris, aſpergens eam, & ſtipitem de aqua prædicta cum cinere, & vino benedicta, cum aſperſo-

rio de herba hyſſopi facto, hoc modo. Stans enim ante mediũ altaris inchoat Antiphonam, & ſchola proſequitur:

Aſperges me Domine.

Quæ tota dicitur, & repetitur cum Pſalmo. Miſerere, eo modo prout ſupra pag. 270. de cõſecratione altaris in Eccleſiæ dedicatione ordinatum eſt. Quo facto, Pontifex ſtans ſine mitra ante medium altaris, dicit:

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui es viſibilium rerum omnium, & inuiſibilium conditor, & cunctarum ſanctificationum conſecrator, ad dedicationẽ huius Dominicæ menſæ adeſſe dignare; & quæ ſacrato Oleo, & Chriſmate à nobis indignis eſt liniẽda, & benedicenda, tuæ ſancti ✠ ficationis in eam infunde virtutem, & conſecrationem; vt omnes, qui ad eam te deprecaturi acceſſerint, tuæ propitiationis auxilium ſentiant. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde ibidem cum præmiſſa aqua benedicta facit maltam, ſeu cæmentum, quod mox, depoſita mitra, benedicit, dicens:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

SVmme Deus, qui ſumma, & media, imaque cuſtodis, qui omnem creaturam intrinſecus ambiendo cõcludis, ſancti ✠ fica, & bene ✠ dic has creaturas calcis, & ſabuli. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Cæmentum benedictum reſeruatur, ſed reſiduum aquæ benedictæ funditur ad baſim, ſiue pedem ſtipitis altaris per circuitum: Pontifex deinde procedit proceſsionaliter cũ cruce, & clero ad locum, in quo nocte præterita conſeruatæ Reliquiæ fuerunt; ſed priuſquam locum ipſum ingrediatur, ſtans ab extra, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

AVfer à nobis, quæſumus, Domine, cunctas iniquitates noſtras, vt ad ſancta ſanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Ingreſſus vero ſine mitra, ſtãs iuxta, & verſus ad Reliquias, dicit: Oremus.

FAc nos, quæſumus, Domine, Sãctorum tuorum tibi ſpecialiter dedicata mẽbra digne cõtingere, quorũ patrocinia cupimus inceſſanter habere. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex ſine mitra accipit reuerenter vaſculum Reliquiarum: tũ, accepta mitra, portat eas ſolemniter, & proceſsionaliter ad altare cõſecrandum; vel ſi ſint ſuper feretrum, per Sacerdotes ferri facit inchoans, ſchola proſequente, Antiphonam.

Cum iucunditate exibitis, & cum gaudio deducemini, nã & montes, & colles exilient expectantes vos cum gaudio, Alleluia.

Poterit deinde etiã dici, ſi expedierit, ſequens Reſpõſoriũ.

Surgite Sancti Dei de manſionibus veſtris, loca ſanctificate, plebem benedicite; Et nos homines peccatores in pace cuſtodite.

℣. Ambulate Sancti Dei ad locum prædeſtinatum, qui vobis præparatus eſt. Et nos.

Cumque peruenerit prope ipsũ altare, deponit eas reuerenter cum luminaribus ſuper feretrum, vel aliquam tabulã honeſte ibidem paratam, luminaribus iuxta illas ardentibus, & mox Pontifex cum mitra ſtans prope altare inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus Antiphonam.

Exultabunt Sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.

Pſalmus.

CAntate Domino canticũ nouum: laus eius in Eccleſia Sanctorum.

Lætetur Iſrael in eo, qui fecit eum: & filiæ Sion exultent in rege ſuo:

Laudent nomen eius in choro: in tympano, & pſalterio pſallant ei:
Quia beneplacitum eſt Domino in populo ſuo: & exaltauit manſuetos in ſalutem.
Exultabunt Sãcti in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.
Exultationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum.
Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis.
Vt faciant in eis iudicium cõſcriptum: gloria hæc eſt omnibus Sanctis eius.
Laudate Dominum in Sãctis eius: laudate eum in firmamẽto virtutis eius.
Laudate eũ in virtutibus eius: laudate eum ſecũdum multitudinem magnitudinis eius.
Laudate eum in ſono tubæ: laudate eum in pſalterio, & cithara.
Laudate eum in tympano, & choro: laudate eum in chordis, & organo.
Laudate eum in cymbalis beneſonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis ſpiritus laudet Dominum.
Et nõ dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Qua finita, Pontifex, depoſita mitra, ſtans verſus ad altare, dicit:

Oremus:

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus dedicator aſsiſtis, exaudi nos, quæſumus, & concede, vt inuiolabilis permaneat huius loci conſecratio, & beneficia tui muneris vniuerſitas fidelium, quæ tibi ſupplicat percipere mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Et mox Pontifex, accepta mitra, ſignat cũ pollice dexteræ manus de Chriſmate, confeſſionem, ideſt, ſepulchrum altaris, in quo Reliquiæ ſunt reponendæ, in quatuor angulis, faciens in ſingulis ſignum crucis, & dicens, dum vnamquãque crucem facit:

COnſe ✠ cretur, & ſancti ✠ ficetur hoc ſepulchrum. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij,

& Spiritus ✠ ſancti. Pax huic domui.

Deinde depoſita mitra, recōdit ibi vaſculum cū Reliquijs, & alijs in eo incluſis venerāter, inchoans, ſchola, ſeu miniſtris proſequētibus, Antiphonam.

SVb altare Dei ſedes acceptiſtis Sancti Dei, intercedite pro nobis ad Dominum Ieſum Chriſtum.

℣. Exultabūt Sancti in gloria.

℞. Lætabūtur in cubilibus ſuis.

Et nō dicitur Gloria Patri. ſed repetitur Antiphona. Interim dum præmiſſa dicuntur, Pontifex ſtans ſine mitra, impoſito, & benedicto incenſo in thuribulo, & illo à Diacono accepto, thurificat Reliquias incluſas, quo facto, impoſita ſibi mitra, accipiens lapidem, ſeu tabulam, cum qua debet claudi ſepulchrum, facit cum pollice crucem de Chriſmate in medio eius de ſubtus, dicens:

COnſe ✠ cretur, & Sācti ✠ ficetur hæc tabula, vel hic lapis per iſtam vnctionem, & Dei benedictionem. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Et mox ponit, & coaptat tabulam, ſeu lapidem ſuper ſepulchrum claudens illud, & inchoans, ſchola, ſeu miniſtris proſequētibus, Antiphonam:

SVb altare Dei audiui voces occiſorum dicentium, quare non defendis ſāguinem noſtrum, & acceperunt diuinum reſponſum, adhuc ſuſtinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum veſtrorum.

Alia Antiphona.

COrpora Sanctorum in pace ſepulta ſunt, & viuent nomina eorum in æternum.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

℞. Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Poſt hæc Pontifex, depoſita mitra, dicit: Oremus.

DEus, qui ex omniū cohabitatione Sanctorū æternum maieſtatis tuæ condis habitaculum, da ædificationi tuæ incrementa cæleſtia, & præſta, vt quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum ſemper meritis adiuuemur.

Per

Per Chriſtum Dominum noſtrum: ℟. Amen.

Tunc accepta mitra, Pōtifice prius incipiente, cæmentarij cum cæmento benedicto firmāt ipſam tabulam, ſeu lapidē ſuper ſepulchrū; deinde Pontifex facit crucem deſuper ex Chriſmate cum pollice dexteræ manus, dicens:

Signe ✠ tur, & ſancti ✠ ficetur hoc altare. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Tum depoſita mitra, inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequētibus, Antiphonam:

Stetit Angelus iuxta arām tēpli habens thuribulum aureū in manu ſua: & data ſunt ei incenſa multa: & aſcendit fumus aromatum in conſpectu Dei. Alleluia.

Interim cum mitra thurificat altare vndiq. ad dexterum, & ſiniſtrum latus, ante & deſuper, donec præmiſſus cantus finiatur; quo finito, ſtans corā altari ſine mitra, dicit:

Oremus.

Dirigatur oratio noſtra, quæſumus, Domine, ſicut incenſum in cōſpectu tuo, & copioſa beneficia Chriſtianus populus aſſequatur; vt quicumque tibi in hoc altari ſacrāda libamina deuotus obtulerit, vel ſacrata ſuſceperit, & vitæ ſubſidia præſentis accipiat, & remiſsionem omnium peccatorum pariter cōſequatur, & gratiam ſempiternæ redemptionis percipiat. Per Chriſtum Dominū noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex, accepta mitra, ſedet, & miniſtri extergunt menſam altaris cum linteo mundo, & mox Pontifex, thurificat ſuper illam in modū crucis in medio, & in quatuor eius cornibus; quo facto Pontifex ponit iterum incenſum in thuribulo, & illud benedicit, vt ſupra videlicet, Ab illo benedicaris, &c. ac tradit vni Sacerdoti ſuperpelliceo induto, qui continue altare circuit incenſando, donec conſecratio perficiatur excepto eo tēpore, quo Pontifex illud incēſat; tunc enim Pontifici thuribulū præſentat; & per Pontificem thurificato, illud iterum accipit,

Digitized by Google

pit, &, vt prius, incenſat. Tum Pontifex adhuc cũ mitra ſtans inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus, Reſponſoriũ.

Dirigatur oratio mea, ſicut incenſum in conſpectu tuo Domine.

℣. Eleuatio manuum mearũ ſacrificium veſpertinum.

Quod dum cantatur, Põtifex circuit ter altare ad dexteram continue thurificando. Finita incẽſatione, Pontifex inchoat, ſchola, ſiue miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Erexit Iacob lapidem in titulum fundens oleum deſuper: votum vouit Deo Iacob.

Pſalmus.

Qvam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini,

Repetitur Antiphona.

Cor meum, & caro mea exultauerunt in Deum viuum.

Repetitur Antiphona.

Etenim paſſer inuenit ſibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi ponat pullos ſuos.

Repetitur Antiphona.

Altaria tua Domine virtutũ: Rex meus, & Deus meus.

Repetitur Antiphona.

Beati qui habitant in domo tua Domine: in ſæcula ſæculorum laudabunt te.

Repetitur Antiphona.

Beatus vir cuius eſt auxilium abs te: aſcẽſiones in corde ſuo diſpoſuit, in valle lacrymarum in loco, quem poſuit.

Repetitur Antiphona.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutẽ: videbitur Deus Deorum in Sion.

Repetitur Antiphona.

Domine Deus virtutũ exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.

Repetitur Antiphona.

Protector noſter aſpice Deus: & reſpice in faciem Chriſti tui:

Repetitur Antiphona.

Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis ſuper millia.

Repetitur Antiphona.

Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorũ.

Repetitur Antiphona.

Quia miſericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam &

glo-

gloriam dabit Dominus.

Repetitur Antiphona.

Non priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo qui ſperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Dũ Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur, Põtifex ſtans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Cathecumenorũ, & cum eo in medio altaris, in quatuor eius cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet primam in medio altaris, ſecundam in dextero poſteriori, id eſt Euãgelij, tertiam in ſiniſtro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in ſiniſtro poſteriori, hoc ordine:

2		5
	1	
4		3

dicens, dum ſingulas cruces facit.

Sancti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Põtifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incẽſante, impoſito, & benedicto, vt prius, incẽſo, ſtans cũ mitra inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus Reſpõſoriũ.

Dirigatur oratio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo, Domine.

℣. Eleuatio manuũ mearum ſacrificium veſpertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit ſemel altare ad dexteram, thurificãdo illud; deinde reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſpõſorio finito, ſine mitra, dicit:

Oremus. Et miniſtri: Flectamus genua.

℟. Leuate.

Adſit, Domine, miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & ſuper hunc lapidem opem tuæ bene ✠ dictionis, & virtutem tuæ vnctionis infunde; vt, te largiente, referat præmium quiſquis intulerit votum. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Oratio-

Oratione finita, Pontifex inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequuntur Antiphonam.

MAne ſurgens Iacob erigebat lapidem in titulũ, fundens oleum deſuper votũ vouit Domino: vere locus iſte ſanctus eſt, & ego neſciebam.

Pſalmus.

BOnum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo altiſsime.

Repetitur Antiphona.

Ad annuntiandum mane miſericordiam tuam: & veritatẽ tuam per noctem.

Repetitur Antiphona.

In decachordo pſalterio: cum cantico in cithara.

Repetitur Antiphona.

Quia delectaſti me Domine in factura tua: & in operibus manuum tuarum exultabo.

Repetitur Antiphona.

Quam magnificata ſunt opera tua Domine! nimis profundæ factæ sũt cogitationes tuæ:

Repetitur Antiphona.

Vir inſipiens non cognoſcet: & ſtultus non intelliget hæc.

Repetitur Antiphona.

Cum exorti fuerint peccatores ſicut fœnum: & apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Repetitur Antiphona.

Vt intereant in ſæculum ſæculi: tu autem altiſsimus in æternum Domine.

Repetitur Antiphona.

Quoniã ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: & diſpergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Repetitur Antiphona.

Et exaltabitur ſicut vnicornis cornu meum, & ſenectus mea in miſericordia vberi.

Repetitur Antiphona.

Et deſpexit oculus meus inimicos meos: & ab inſurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Repetitur Antiphona.

Iuſtus, vt palma florebit: ſicut cedrus Libani multiplicabitur.

Repetitur Antiphona.

Plantati in domo Domini, in atrijs domus Dei noſtri florebunt.

Repetitur Antiphona.

Adhuc multiplicabuntur in

ſenecta vberi: & bene patientes erunt, vt annuntient.

Repetitur Antiphona.

Quoniam rectus Dominus Deus noſter: & non eſt iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Interim Pontifex, accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodẽ oleo Cathecumenorum in eiſdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum ſingulas cruces facit.

Sancti ✠ ficetur, & conſe- ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ Virginis Mariæ, atq. omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Põtifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incenſante, impoſito, & benedicto, vt prius, incenſo, ſtãs cum mitra inchoat iterum, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus Reſponſorium:

Dirigatur oratio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo, Domine.

℣. Eleuatio manuũ mearum ſacrificium veſpertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit ſemel altare ad dexteram illud incenſando: quo facto, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſponſorio finito, Pontifex depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Adeſto, Domine, dedicationi huius menſæ tuæ, & in eam, quæ à nobis indignis ſancto linita eſt Oleo, bene- ✠ dictionis, & ſancti ✠ ficationis tuæ virtutem, & conſecrationem infunde. Qui viuis, & regnas Deus, &c.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, altare hoc, quod in honorem tuum & in memoriam ſancti tui N. nos indigni conſecramus, virtute tuæ bene ✠ dictionis ſanctifica: & omnibus te hic inuocantibus, atq. in te ſperãtibus auxilij tui munus oſtende; vt huic altari impoſita munera ſemper acce-

pta

pta fieri digneris, & in eo Sacramentorũ virtus, & votorũ sẽper obtineatur effectus. Per Chriſtum Dominum, &c.

Qua finita, Pontifex incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Vnxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ conſortibus tuis.

Pſalmus.

ERuctauit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Repetitur Antiphona.

Lingua mea calamus ſcribæ velociter ſcribentis.

Repetitur Antiphona.

Speciosus forma præ filijs hominum, diffuſa eſt gratia in labijs tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

Repetitur Antiphona.

Accingere gladio tuo ſuper femur tuum, potentiſsime.

Repetitur Antiphona.

Specie tũa, & pulchritudine tua, intende, proſpere procede, & regna.

Repetitur Antiphona.

Propter veritatem & mãſuetudinem, & iuſtitiam: & deducet te mirabiliter dextera tua.

Repetitur Antiphona.

Sagittæ tuæ acutæ, populi ſub te cadent, in corda inimicorum regis.

Repetitur Antiphona.

Sedes tua Deus in ſæculum ſæculi: virga directionis virga regni tui.

Repetitur Antiphona.

Dilexiſti iuſtitiam, & odiſti iniquitatem: propterea vnxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ conſortibus tuis.

Repetitur Antiphona.

Myrrha, & gutta, & caſia à veſtimẽtis tuis, à domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filiæ regum in honore tuo.

Repetitur Antiphona.

Aſtitit Regina à dexteris tuis in veſtitu deaurato: circumdata varietate.

Repetitur Antiphona.

Audi filia, & vide, & inclina aurem tũã: & obliuiſcere populum tuum, & domũ patris tui.

Repetitur Antiphona.

Et concupiſcet rex decorem tuũ: quoniã ipſe eſt Dominus Deus tuus, & adorabunt eum.

Repetitur Antiphona.

Et filiæ Tyri in muneribus

vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis.

Repetitur Antiphona.

Omnis gloria eius filiæ regis ab intus, in fimbrijs aureis circumamicta varietatibus.

Repetitur Antiphona.

Adducētur regi virgines poſt eam: proximæ eius afferentur tibi.

Repetitur Antiphona.

Afferentur in lætitia, & exultatione: adducentur in templum regis.

Repetitur Antiphona.

Pro patribus tuis nati ſunt tibi filij: conſtitues eos principes ſuper omnem terram:

Repetitur Antiphona.

Memores erunt nominis tui Domine: in omni generatione, & generationem.

Repetitur Antiphona.

Propterea populi confitebūtur tibi in æternum: & in ſæculum ſæculi.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterū facit quinque cruces de ſancto Chriſmate cū pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor eius angulis, ordine ſuprapoſito, pag. 249. ad quamlibet crucem dicens:

Sancti ✠ ficetur, & conſe- ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariæ, atque omniū Sanctorū, ad nomen, & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pōtifex, accepto thuribulo à Sacerdote incēſante, impoſito, & benedicto, vt prius incenſo, ſtans cum mitra inchoat, ſchola, ſeu miniſtris pro ſequentibus, Reſponſorium: Dirigatur oratio mea, ſicut incenſum in conſpectu tuo, Domine.

℣. Eleuatió manuū mearum ſacrificium veſpertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit ſemel altare ad ſiniſtram, illud incenſans, vt prius, quo incenſato, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita, Pontifex depoſita mitra, dicit:

Oremus: Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Deſcendat, quęſumus, Domine Deus noſter, Spiri-

tus tuus ſanctus ſuper hoc altare, qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequũtur, Antiphonam:

Sanctificauit Dominus tabernaculum ſuũ: quia hæc eſt domus Dei; in qua inuocabitur nomen eius, de quo ſcriptum eſt: & erit nomen meũ ibi, dicit Dominus. Pſalmus.

Deus noſter refugiũ, & virtus: adiutor in tribulationibus, quæ inuenerunt nos nimis. Repetitur Antiphona.

Propterea non timebimus dũ turbabitur terra: & transferẽtur montes in cor maris.

Repetitur Antiphona.

Sonuerũt, & turbatæ sũt aquæ eorum: conturbati ſunt montes in fortitudine eius.

Repetitur Antiphona.

Fluminis impetus lætificat ciuitatem Dei: ſanctificauit tabernaculum ſuum altiſsimus.

Repetitur Antiphona.

Deus, in medio eius, nõ commouebitur: adiuuabit eã Deus mane diluculo.

Repetitur Antiphona.

Conturbatæ ſunt gentes, & inclinata ſunt regna: dedit vocem ſuam, & mota eſt terra.

Repetitur Antiphona.

Dominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Repetitur Antiphona.

Venite, & videte opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram: auferens bella vſque ad finem terræ.

Repetitur Antiphona.

Arcum conteret, & cõfringet arma: & ſcuta comburet igni:

Repetitur Antiphona.

Vacate, & videte quoniã ego ſum Deus: exaltabor in gentibus, & exaltabor in terra.

Repetitur Antiphona.

Dominus virtutũ nobiſcum: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Et nõ dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Interim dũ Antiphona, & Pſalmus prędicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fũdit, & ſpargit oleũ Cathecumenorũ, & Chriſma pariter deſuper altare illud manu dextera confricans, liniens,

& perungens. Quo facto, incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus Antiphonam:
Ecce odor, filij mei, ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus: creſcere te faciat Deus meus, ſicut arenam maris: & donet tibi de rore cæli benedictionem.

Pſalmus.

Fundamenta eius in montibus ſanctis: diligit Dominus portas Sion ſuper omnia tabernacula Iacob.
Glorioſa dicta ſunt de te, ciuitas Dei.
Memor ero Raab, & Babylonis ſcientium me.
Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum, hi fuerunt illic.
Numquid Sion dicet: homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam altiſsimus?
Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum, horum, qui fuerunt in ea.
Sicut lætantium omnium habitatio eſt in te.
Et non dicitur Gloria Patri.
Finito Pſalmo, Pontifex ſtans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres cariſsimi, in quo vnguentũ ſacræ vnctionis effunditur, ad ſuſcipienda populi ſui vota, & ſacrificia, oremus vt Dominus noſter bene✠dicat, & cõſecret; & quod eſt vnctum à nobis, ſit vnctum in nomine eius; vt plebis vota ſuſcipiat, & altari per ſacram vnctionem perfecto, dum propitiationem ſacrorum imponimus, ipſi propitiatores Dei eſſe mereamur. Per Ieſum Chriſtum, &c.
Quo dicto, inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam:
Aedificauit Moyſes altare Domino Deo, offerens ſuper illud holocauſta: & immolans victimas, fecit ſacrificium veſpertinum in odorem ſuauitatis Domino Deo, in conſpectu filiorum Iſrael.
Qua finita, ſtans adhuc cum mitra, dicit:

Dei Patris omnipotentis miſericordiam ſupplices imploremus, fratres cariſsimi, vt altare hoc ſacrificijs ſpiritualibus imbuẽdum noſtræ vocis

exoratus officio præſenti benedictione ſãctificet, atq. in eo sẽper oblationes famulorum ſuorum ſtudio ſuæ deuotionis impoſitas bene ✠ dicere,& ſãcti ✠ ficare dignetur, & ſpirituali placatus incẽſo, precibus familiæ ſuæ promptus exauditor aſsiſtat. Per Chriſtum &c.

Deinde benedicit incẽſum ſuper altare cremandũ, ſtans ibidem, depoſita mitra, dicens:

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, cui aſsiſtit exercitus Angelorũ cum tremore, quorũ ſeruitiũ ſpirituale, & igneũ eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare hanc creaturã incẽſi: vt omnes lãguores, omneſque infirmitates, atque inſidiæ inimici odorẽ eius ſentientes effugiant, & ſeparentur à plaſmate tuo, nunquam lædatur à morſu antiqui ſerpentis, quod pretioſo Filij tui sãguine redemiſti. Per eundem Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ipsũ aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipſo incẽſo quinq. cruces, quamlibet de quinque granis, ſuper illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, & oleo, & Chriſmate factæ prius fuerunt, & ſuper quamlibet crucem thuris ponit vnã crucẽ factã de ſubtili candela, ad menſurã crucis de granis incenſi factę, & cuiuſlibet crucis capita accenduntur, vt cũ ipſis thus cõburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accenſis, Põtifex, depoſita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus.

Alleluia. ℣. Veni ſancte Spiritus: reple tuorum corda fideliũ, & tui amoris in eis ignem accende.

Niſi cõſecratio huiuſmodi fieret inter Dominicam Septuageſimæ, & feſtũ Paſchæ Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti: quia tũc, omiſſo Alleluia, dicitur verſus tantũ. Quo dicto, ſurgit Pontifex ſtans ibi-

dē verſus ad altare, ſine mitra, & ſchola, ſeu miniſtri cantant, Antiphonas duas ſequentes.

Aſcendit fumus aromatum in conſpectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus iuxtā aram tē-pli, habēs thuribulum aureum in manu ſua: & data ſunt ei incenſa multa, & aſcendit fumus aromatum in conſpectu Dei.

Quibus finitis, Pontifex adhuc ſtans ante altare ſine mitra, dicit: Oremus.

E miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, clemens, & propitius preces noſtræ humilitatis exaudi, & reſpice ad huius altaris tui holocauſtū, quod nō igne viſibili probetur, ſed infuſū ſancti Spiritus tui gratia in odorē ſuauitatis aſcēdat, & legitime ſe ſumentibus Euchariſtia medicabilis fiat, ad vitamq; proficiat ſempiternam. Per Chriſtum Dominū noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc combuſtis cādelis, & thure, cineres illius cōbuſtionis per vnum ex miniſtris cum ſpatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vaſe proijciūtur in ſacrario. Interim Pōtifex ſine mitra ſtans ante gradus altaris, verſus ad altare, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus omnipotēs, in cuius honorē, ac beatiſsimę virginis Mariæ, & omniū Sanctorum, ac nomen, & memoriam Sancti tui N. nos indigni altare hoc conſecramus, clemens, & propitius preces noſtræ humilitatis exaudi, & præſta, vt in hac mēſa ſint libamina tibi accepta, ſint grata, ſint pinguia, & ſancti Spiritus tui ſemper rore perfuſa; vt omni tempore hoc in loco ſupplicātis tibi familiæ tuæ anxietates releues, ægritudines cures, preces exaudias, vota ſuſcipias, deſiderata confirmes, poſtulata cōcedas. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus.

Deinde eodem modo ſtans dicit mediocri voce extenſis manibus ante pectus, hanc Præfationem.

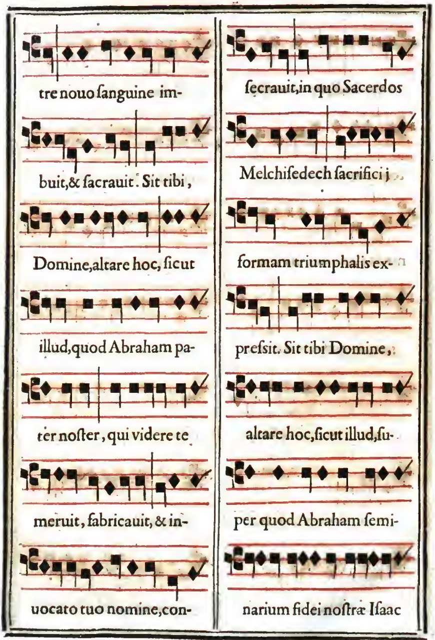

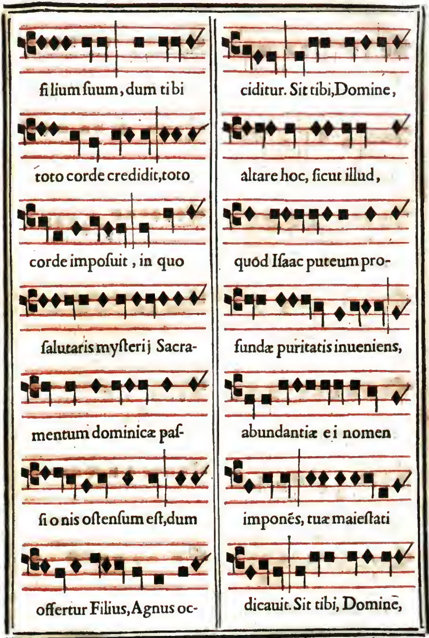
ne ſan-

ne ſancte, Pater omnipo-
tens æterne Deus, & cle-
mens, cuius nec initium,
nec finis aduertitur; qui
quantus es, tantus eſſe vo-
lu i ſti, ſanctus ſcilicet,
ac mirabilis Deus, cuius
maieſtatem elementa non
capiunt. Te benedicimus;
te ſupplices deprecamur,
vt tibi ſit altare hoc, ſicut
illud, quod Abel ſaluta-
ris myſteri j in paſsione
præcurſor iugulatus à fra-

tre

tre nouo ſanguine im-
buit,& ſacrauit. Sit tibi,
Domine,altare hoc, ſicut
illud,quod Abraham pa-
ter noſter, qui videre te
meruit, fabricauit, & in-
uocato tuo nomine,con-
ſecrauit,in quo Sacerdos
Melchiſedech ſacrificij
formam triumphalis ex-
preſsit. Sit tibi Domine,
altare hoc,ſicut illud,ſu-
per quod Abraham ſemi-
narium fidei noſtræ Iſaac

filium

filium ſuum, dum tibi
toto corde credidit, toto
corde impoſuit, in quo
ſalutaris myſterij Sacra-
mentum dominicæ paſ-
ſionis oſtenſum eſt, dum
offertur Filius, Agnus oc-
ciditur. Sit tibi, Domine,
altare hoc, ſicut illud,
quod Iſaac puteum pro-
fundæ puritatis inueniens,
abundantiæ ei nomen
imponēs, tuæ maieſtati
dicauit. Sit tibi, Domine,

altare

altare hoc,ſicut ille lapis,
quẽ Iacob ſuppones capiti
ſuo aſcendentes, & de-
ſcendentes Angelos per
ſcalæ myſterium, ſomno
reuelante,cognouit. Sit
tibi, Domine,altare hoc,
ſicut illud,quod Moyſes
ſuſceptis mandatis, in præ-
figurati o ne Apoſtolica
duodecim lapidum con-
ſtructione firmauit. Sit
ti bi, Domine, alta re
hoc, ſicut illud, quod

Moyſes

Mõ yſes ſeptem di e-
rum pu ri fi ca ti o ne
mundauit, & cæ le ſti
tu o collo qui o, San-
cta Sancto rum vo-
cauit; ſicut lo cu tus es
ad Mo y ſen, di cens.
Si quis te ti ge rit al-
ta re hoc, ſancti fi catus
habeatur. Sit in hoc
ergo al ta ri in nõ cen-
ti æ cultus, immoletur
ſuperbia; iracundia iu-
guletur; luxuria, om-

niſque

niſque libido ſe ri atur:

offeratur pro turturi-

bus ſacrificium caſtitatis,

& pro pullis columbarum

innocentiæ ſacrificium.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen, quod circumaſtantibus audiri poſsit:

Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Præfatione finita, Pontifex, accepta mitra, inungit cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto frontem altaris in modum crucis, inchoãs, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis à templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem, Alleluia.

Pſalmus.

Exurgat Deus, & diſsipentur inimici eius: & fugiant, qui oderunt eum à facie eius.

Dicitur totus, prout habetur ſupra in fine benedictionis Abbatis. Quo dicto, Pontifex, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Maieſtatem tuam, Domine, humiliter imploramus, vt altare hoc ſacræ vnctionis libamine ad ſuſcipienda populi tui munera inunctum potenter bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris; vt quod nunc à nobis indignis ſub tui nominis inuocatione, in honorem beatiſsimæ virgi-

nis Mariæ, & omnium Sanctorum, atque in memoriam Sancti tui N. ſacroſancti Chriſmatis vnctione delibutum eſt, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum; vt quidquid deinceps ſuper illud oblatum, ſacratumve fuerit, dignum tibi fiat holocauſtum, atque omnium hic offerentium ſacrificia à te pio Domino benigne ſuſcipiantur; & per ea vincula peccatorum noſtrorum abſoluantur; maculæ deleantur; veniæ impetrentur; & gratiæ acquirantur: quatenus vna cum Sanctis, & electis tuis vitam percipere mereamur æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto inungit in modum crucis coniunctiones menſæ, ſeu tabulæ, altaris, & tituli, ſiue ſtipitis, in quatuor angulis, quaſi illa coniungens, ad ſingulas cruces, dicens:

In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ ſancti.

Deinde depoſita mitra, dicit:

Oremus.

SVpplices te deprecamur, omnipotens æternæ Deus, per vnigenitum filium tuum Dominū noſtrū Ieſum Chriſtum, vt altare hoc ſanctis vſibus præparatum cæleſti benedictione ſancti✠fices; & ſicut Melchiſedech Sacerdotis pręcipui oblationem dignatione mirabili ſuſcepiſti, ita impoſita huic nouo altari munera ſemper accepta ferre digneris; vt populus, qui in hanc Eccleſiæ domum ſanctam conueniet, per hæc libamina cæleſti ſanctificatione ſaluatus, animarum quoque ſuarum ſalutem perpetuam conſequatur. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc Subdiaconi abſtergunt diligenter cum mantilibus telæ groſſæ mēſam altaris; & Pontifex accedit ad ſedem ſuam iuxta altare, in qua cum mitra ſedens fricat bene manus cum medulla panis, ac lauat, & extergit. Quo facto, Subdiaconis, ſeu Acolitis præſentantibus Pontifici tobaleas nouas, & mūdas, ac vaſa, & or-

namenta ad cultum Dei, & altaris conſecrati pertinẽtia, Pótifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans benedicit illa, dicens:

Benedictio tobalearum, vaſorum, & ornamentorum altaris conſecrati.

Adiutorium noſtrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cælum, & terram.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens, & miſericors Deus, qui ab initio vtilia, & neceſſaria hominibus creaſti, quique per famulum tuum Moyſen veſtimenta Pontificalia, & Sacerdotalia, ſeu Leuitica Sacerdotibus, & Leuitis, atq. ornamenta, & linteamina facere famulũ tuum Moyſen per quadraginta dies docuiſti, atque etiam quæ Maria texuit, & fecit in vſum miniſterij tabernaculi fœderis ordinaſti, purificare, bene✠dicere, ſancti✠ficare, & conſe✠crare per noſtræ humilitatis ſeruitium digneris hæc ornamenta, & linteamina in vſum altaris tui; vt diuiniscultibus, & Sacris myſterijs apta exiſtant, hiſque confectioni corporis, & ſanguinis IeſuChriſti filij tui Domini noſtri dignis pareatur famulatibus. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit illa aqua benedicta. Tum miniſtri ponunt ſuper altare Chriſmale, ſiue pannum lineum ceratum ad mẽſuram altaris factum, deinde veſtiunt altare tobaleis, & ornamentis benedictis, ponẽtes deſuper crucem, & alia ornamenta. Interim Pontifex ſtãs ibidem inchoat Antiphonam primam, ſchola ſeu miniſtris proſequentibus ipſam, & alias Antiphonas ſequentes, & Reſponſoria cum ſuis verſibus, & Pſalmis.

Antiphona.

CIrcumdate Leuitæ altare Domini Dei, veſtite veſtimentis albis: eſtote & vos canẽtes hymnum nouum dicentes Alleluia.

Mirabilis Deus in Sanctis ſuis,

& ſanctus in omnibus operibus ſuis.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæc. &c.

Alia Antiphona.

Circumdate Sion, & complectimini eam: narrate in turribus eius.

℣. Magnus Dominus, & laudabilis nimis: in ciuitate Dei noſtri in monte ſancto eius.

Deinde dicitur Reſponſoriũ.

Induit te Dominus tunica iucunditatis, & impoſuit tibi coronam.

Et ornauit tę ornamentis ſanctis.

℣. Luce ſplendida fulgebis, & omnes fines terræ adorabunt coram te.

Et ornauit te.

℣. Nationes ex longinquo ad te venient, & munera deferentes adorabunt Dominum: & terram tuam in ſanctificatione habebunt, & nomen magnum tuum inuocabunt.

Et ornauit te.

℣. Benedicti erunt, qui te ædificauerunt, tu autem lætaberis in filijs tuis: quoniam omnes benedicentur, & congregabũtur ad Dominum.

Et ornauit *te*.

Et non dicitur Gloria, ſed ſequęns Antiphona dicitur:

In velamento alarum tuarum protege nos, Domine, & in laude tua gloriemur.

Pſalmus:

DEus Deus meus ad te de luce vigilo.

Sitiuit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deſerta, inuia, & inaquoſa: ſic in ſancto apparui tibi, vt viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior eſt miſericordia tua ſuper vitas: labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: & in nomine tuo leuabo manus meas.

Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea: & labijs exultationis laudabit os meũ.

Si memor fui tui ſuper ſtratum meum, in matutinis meditabor in te: quia fuiſti adiutor meus.

Et in velamento alarum tua-

rum exultabo, adhæſit anima mea poſt te: mẽ ſuſcepit dextra tua.

Ipſi vero in vanũ quæſierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ: tradentur in manus gladij, partes vulpium erunt.

Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui iurãt in eo: quia obſtructum eſt os loquentium iniqua.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Finito Pſalmo, Pontifex, depoſita mitra, aſcẽdit ad altare, & facta cruci ſuper altari poſitæ reuerentia, incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Omnis terra adoret te Deus, & pſallat tibi: pſalmum dicat nomini tuo Domine.

Interim dũ Antiphona cantatur, Põtifex incenſat ſuper altare in modum crucis; & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & ſchola proſequitur, & interim iterum ipſe Pontifex ſuper altare in modum crucis incenſat, quod & tertio facit, quo facto, ſtans ante medium altaris dicit:

Oremus.

Deſcẽdat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſanctus ſuper hoc altare, qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, altare hoc nomini tuo dedicatum cæleſtis virtutis bene ✠ dictione ſanctifica; & omnibus in te ſperantibus auxilij tui munus oſtende; vt hic Sacramentorum virtus, & votorum obtineatur effectus. Per Dominum noſtrum Ieſũ Chriſtum Filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Quo

Quo dicto, Pontifex accedit ad ſacriſtiam, ſiue ſacrarium, vbi depoſito pluuiali, parat ſe ad celebrãdum Miſſam, ſi voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem in dicto altari conſecrato ſolemniter celebrari. Miſſa dicitur, vt in Miſſali, in ipſa die dedicationis Altaris.

Finita Miſſa, Pontifex dat benedictionem ſolemnem, & indulgentias, exuit ſe ſacris veſtibus, & vadit in pace.

DE CONSECRATIONE altaris, cuius ſepulchrum Reliquiarum eſt in medio ſummitatis ſtipitis.

ORdo prædictus conſecrandi altare ſẽper ſeruatur, quando ſepulchrũ Reliquiarum eſt in medio tabulæ altaris, à parte ſuperiori, vel in ſtipite à parte anteriori, aut poſteriori. Si vero ſepulchrum eſt in medio ſummitatis ſtipitis, ſupra autem ſit ponenda ipſa tabula, ſiue menſa altaris. Finita aquæ benedictione, cum vino, & cinere, atque Oratione.

Omnipotens ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani &c. vt ſupra pag. 265.

Pontifex ſtans cum mitra, & aqua benedicta huiuſmodi, vino, & cinere miſta, facit maltam, ſiue cæmentum ex calce, & ſabulo, ſeu tegula trita ad hoc paratis, quod deinde, depoſita mitra, benedicit, dicens:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

SVmme Deus, qui ſumma, & media, imaque cuſtodis, qui omnem creaturam intrinſecus ambiendo cõcludis, ſancti ✠ fica, & bene ✠ dic has creaturas calcis, & ſabuli. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Quo facto, tabula ipſa altaris à ſtipite ſeparata iacente, debet fieri Reliquiarum deportatio, & incluſio, Pontifice proceſſionaliter accedente ad locũ, vbi Reliquiæ ſunt depoſitæ, in quo Pontifex ſtans ab extra ſine mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Aufer à nobis, &c. continuans per omnia vſque ad Cõſecretur, & ſanctificetur hæc tabula, incluſiue, prout ſupra ordinatum eſt. Qua dicta, Sacerdotes, & Leuitæ eleuant aram, ſiue tabulam, ſeu menſam altaris, & collocant eam ſuper ſtipitem; & cæmentarij cum dicto cæmento benedicto ipſam liniunt, & firmant, ſchola interim cantante, ſeu miniſtris dicentibus, Reſponſorium:

vobis,

Leuata itaque ara, & collocata, ac cum cæmento prædiƈto bene firmata, Pōtifex inchoat Antiphonam:

Sub altare Dei. vt ſupra. pagina 301. & continuat vſque ad Orationem.

Dirigatur oratio mea, incluſiue: qua diƈta, proſequitur altaris conſecrationem, accedens ad altare cum mitra, & ſtans ante illud, depoſita mitra, incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Introibo ad altare Dei. cum omnibus ſequentibus vſque ad Orationem.

Deus, qui es viſibilium rerum omnium &c. incluſiue.

Qua diƈta, Pontifex, accepta mitra, ſedet, & miniſtri extergunt mēſam altaris cum linteo mundo; & mox Pontifex thurificat ſuper illam in modum crucis in medio, & in quatuor eius angulis, inchoans, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Reſponſorium.

Dirigatur oratio mea, ſicut incenſum, in conſpeƈtu tuo Domine.

℣. Eleuatio manuū mearum ſacrificium veſpertinum.

Et omnia alia deinde fiunt, prout ſupra ordinata ſunt, vſque ad finem.

DE ALTARIS PORTAtilis conſecratione.

ALtaris portatilis conſecratio poteſt fieri quocũque die, & loco, ieiuno tamen ſtomacho. Parantur in loco, vbi cõſecratio huiuſmodi fieri debet, in primis aliquæ Reliquiæ cũ tribus granis incenſi in altari recludendæ, ſanctum Chriſma in vaſculo, & ampulla, Oleum ſanctum cathecumenorum etiam in vaſculo, & ampulla, media libra thuris, cuius medietas ſit in granis, thuribulum cũ nauicula, & cochleari, vas cum prunis ardentibus, vas aquæ mundæ, vas cum cineribus, vas cũ ſale, vas vini, aſperſorium factũ de herba hyſſopi, mantilia ex tela groſſa ad extergendum altare conſecrandum, quoties expedierit, quinque cruces paruæ factæ de candelis ceræ ſubtilibus, aliquæ ſpatulæ ligneæ paruæ ad abradendũ de altari combuſtiones candelarum, & thuris, vas, in quo ipſæ raſuræ deponantur, duo candelabra cum duobus cereis continuo ardentibus prope Reliquias, vas cum aqua ad abluendas manus Põtificis, & medulla panis, ac mãtilia pro extergendis manibus. Pontifex igitur paratus amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albi coloris, & mitra ſimplici, ſi cõſecrationem huiuſmodi publice facere velit, vel ſi in camera ſua, aut alio loco ſecrete, Stolã habeat ſupra Rochetũ, vel ſupra ſuperpelliceum, ſi ſit regularis, ab humeris dependentẽ, & mitram ſimplicẽ, ſtans ante tabulam ipſam, ſiue altare cõſecrandũ poſitum ſuper aliquã mẽſam, vel altare, mitram in capite tenẽs abſolute dicit:

DEum õmnipotẽtem, fratres cariſsimi, votis exultantibus deprecemur, vt qui per omnem mundum fidem ſparſit, & Eccleſiam congregauit, qui eſt lapis de monte ſine manibus abſciſſus, qui angularem compagem ſolidauit, hanc petram ſerenus illuſtret, eamque æterno lumine irrigatam ita multiplicibus, &

diuer-

diuerſis charismatibus locupletet, vt ſuper illam, adminiſtrãdam ſui corporis hoſtiam bene ✠ dicat, & ſuſcipiat conſecratam. Qui cum Deo Patre viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Deinde detecto capite, genuflexus ante altare conſecrandum, dicit:

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice ſurgente, chorus reſpondet:

Domine, ad adiuuandum me feſtina.

Tum Pontifex ſtans ſine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Chorus reſpondet:

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Sine Alleluia. & id eiſdem modo, & loco, ſecũdo, & tertio fit, voce ſemper altius eleuata.

Quibus dictis, Pontifex ſtans in eodem loco cum mitra benedicit aquam cum ſale, cinere, & vino, incipiens abſolute exorciſmum ſalis, prout habetur ſupra ſub Eccleſiæ dedicatione, vſque ad orationem:

Omnipotens ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis &c. vt ſupra pag. 266. incluſiue, hoc ſaluo, quod vbicumque fit mentio de Eccleſiæ conſecratione, dicit ſolum de altaris, vel tabulæ. Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, ſtans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, & cum eo, & aqua huiuſmodi facit crucem in medio tabulæ, vel altaris, dicens:

Sancti ✠ ficetur, & conſe- ✠ cretur hæc tabula. In nomine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lij, et Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmiſſa.

Sancti ✠ ficetur, & conſe- ✠ cretur hæc tabula &c. Facit autem primã crucem in dextera parte poſteriori lapidis, ideſt, Euangelij, ſecundam in

ſiniſtra

ſiniſtra parte anteriori tranſuerſa primæ,tertiam in dextera anteriori, quartam in ſiniſtra poſteriori tertiæ tranſuerſa in hunc modum.

2		5
	1	
4		3

Quo facto, inchoat miniſtris proſequentibus Antiphonã: A ſperges me,Domine,hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Pſalmus.

Miſerere mei Deus:ſecundum magnã miſericordiam tuam. vt ſupra.pag.270. Totus dicitur ſine Gloria Patri;& in fine repetitur ipſa Antiphona, & interim dum dicuntur Antiphona, & Pſalmi prædicti, Pontifex cum mitra aſpergit cum aſperſorio de herba hyſſopi facto de ipſa aqua tabulam, per eius circuitum tribus vicibus. Quo facto, tabula abſtergitur cum mundo panno lineo,deinde Pontifex, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus,qui es viſibilium omnium rerum, & inuiſibilium conditor, & cunctarum ſanctificationum conſecrator, ad dedicationem huius dominicæ menſæ adeſſe dignare; & quæ ſacrato Oleo,& Chriſmate à nobis indignis eſt linienda, & benedicenda, tuæ ſancti✠ficationis in eam infunde virtutem, & conſecrationem; vt omnes, qui ad eã te deprecaturi acceſſerint, tuæ propitiationis auxilium ſentiant. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum inchoat,miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Dirigatur oratio mea,ſicut incenſum, in conſpectu tuo Domine.

Qua incepta, Pontifex; accepta mitra, thurificat tertio tabulam per circuitum eius: Finita incenſatione,Pontifex inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Erexit Iacob lapidem in titulum,fundens oleum deſuper.

Pſal-

Pſalmus.

Qvam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum,& caro mea exultauerunt in Deum viuum.

Etenim paſſer inuenit ſibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi ponat pullos ſuos.

Altaria tua Domine virtutũ: rex meus & Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua Domine:in ſæcula ſæculorum laudabunt te:

Beatus vir,cuius eſt auxilium abs te: aſcenſiones in corde ſuo diſpoſuit,in valle lacrymarum in loco, quem poſuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutẽ: videbitur Deus Deorum in Sion.

Domine Deus virtutũ exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.

Protector noſter aſpice Deus: & reſpice in faciẽ Chriſti tui.

Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis ſuper millia.

Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorũ.

Quia miſericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam,& gloriam dabit Dominus.

Non priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo qui ſperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Dum Antiphona, & Pſalmus dicuntur, Pontifex ſtans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in Oleum Cathecumenorum, & cũ eo in medio altaris,& quatuor eius cornibus,in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet primam in medio altaris, ſecũdam in dextero poſteriori, ideſt,Euãgelij,tertiam in ſiniſtro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in ſiniſtro poſteriori, dicens, dum ſingulas cruces facit.

Sancti✠ficetur,& conſe✠cretur hæc tabula. In nomine Pa✠tris,& Fi✠lij,& Spiritus✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Dirigatur oratio mea, ſicut

incen-

incenſum, in conſpectu tuo Domine.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat ſemel tabulam per circuitum, deinde reſtituto thuribulo, & Aña finita, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

ADſit, Domine, miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & ſuper hanc tabulam opem tuæ bene✠dictionis, & virtutem tuæ vnctionis infunde; vt, te largiente, referat præmium quiſquis intulerit votum. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Mane ſurgens Iacob erigebat lapidem in titulum fundens oleum deſuper: votum vouit Domino: vere locus iſte ſanctus eſt, & ego neſciebam.

Pſalmus.

BOnum eſt confiteri Domino: & pſallire nomini tuo altiſsime.

Ad annunciandum mane miſericordiam tuam: & veritatẽ tuam per noctem.

In dechacordo pſalterio: cum cantico in cithara.

Quia delectaſti me Domine in factura tua: & in operibus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata ſunt opera tua Domine! nimis profundæ factæ ſunt cogitationes tuæ.

Vir inſipiens non cognoſcet: & ſtultus non intelliget hæc.

Cum exorti fuerint peccatores ſicut fænum: & apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Vt intereant in ſæculum ſæculi: tu autem altiſsimus in æternum Domine.

Quoniã ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: & diſpergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur ſicut vnicornis cornu meum: & ſenectus mea in miſericordia vberi.

Et deſpexit oculus meus inimicos meos: & in inſurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Iuſtus, vt palma florebit: ſicut cedrus Libani multiplicabitur.
Plantati in domo Domini: in atrijs domus Dei noſtri florebunt.
Adhuc multiplicabuntur in ſenecta vberi: & bene patientes erunt, vt annuntient:
Quoniam rectus Dominus Deus noſter: & non eſt iniquitas in eo.
Et non dicitur Gloria Patri.
Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterũ quinque cruces cum pollice de eodem oleo Cathecumenorum in eiſdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum ſingulas cruces facit.

Sancti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur hæc tabula. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex, inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Dirigatur, Domine, oratio mea, ſicut incenſum, in conſpectu tuo.

Interim dum Antiphona dicitur Pontifex, retenta mitra, thurificat iterum ſemel tabulam per circuitum. Quo facto, Pontifex, depoſitá mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Adeſto, Domine, dedicationi huius menſæ tuæ, & in eam, quæ à nobis indignis ſancto linita eſt oleo, bene ✠ dictionis, & ſancti ✠ ficationis tuæ virtutem, & conſecrationem infunde. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus, Antiphonam.

Vnxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ conſortibus tuis.

Pſalmus.

Deus noſter refugium & virtus: adiutor in tribulationibus, quæ inuenerunt nos nimis.
Propterea nõ timebimus dũ turbabitur terra: & transferentur montes in cor maris.
Sonuerunt & turbatæ ſunt aquæ eorum: conturbati ſunt montes in fortitudine eius.

Digitized by Google

F luminis impetus lætificat ciuitatem Dei: ſanctificauit tabernaculum ſuum altiſsimus.
D eus,in medio eius, nõ commouebitur: adiuuabit eam Deus mane diluculo.
C onturbatæ ſunt gentes, & inclinata ſunt regna: dedit vocem ſuam, & mota eſt terra.
D ominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.
V enite, & videte opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram: auferens bella vſque ad finem terræ.
A rcum conteret, & confringet arma: & ſcuta comburet igni.
V acate, & videte quoniã ego ſum Deus: exaltabor in gentibus, & exaltabor in terra.
D ominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.
Et non dicitur Gloria Patri. Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinq; cruces de ſancto Chriſmate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor eius angulis, ordine ſupra poſito, ad quamlibet crucem dicens:

SAncti ✠ ficetur, & conſe✠cretur hæc tabula. In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ſancti. Pax tibi.
Deinde Põtifex, accepto thuribulo à Sacerdote incẽſante, impoſito, & benedicto incenſo, ſtans cum mitra inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequũtur, Antiphonam.
D irigatur, Domine oratio mea, ſicut incenſum, in conſpectu tuo.
Quá incepta, Pontifex retenta mitra iterum ſemel thurificat tabulam per circuitum, deinde, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:
F lectamus genua.
℟. L euate.

EXaudi nos Deus noſter, & precum noſtrarum libenter accipe vota, & altare hoc ad celebranda diuina myſteria præparatum cæleſtis vnguenti odore aſperge, & aromata diuinæ ſanctificationis illi infunde; & ſicut lapidem Iacob Patriarchæ erectum vnguenti perfuſione dicaſti, & Angelicis viſionibus per ſcalam gra-

dus Eccleſiæ figuraſti, ſic quoque ſuper hunc lapidem altari coaptandum cæleſtis gratiam ſanctifi ✠ cationis immitte; vt dum tibi ſuper eum ſacri corporis, & ſanguinis vnigeniti filij tui myſteria conſecrantur, petentibus peccata dimittantur, & merentibus influas gratiam ſempiternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Oratione dicta, Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma, & cum eo ſignat cōfoſsionem, ideſt, ſepulchrum, in quo Reliquiæ ſunt reponēdæ, in medio formando ſignū dicens:

Conſe ✠ cretur, & ſancti- ✠ ficetur hoc ſepulchrum. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax huic domui.

Deinde depoſita mitra, recōdit venerātēr Reliquias cum tribus granis thuris in tabula, ſiue altari, & ſepulchrum Reliquiarum huiuſmodi claudit. Quo facto, adhuc ſtans ſine mitra, dicit:

Oremus.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum, æternum maieſtati tuæ condis habitaculum, da ædificationi tuæ incremēta cæleſtia; & præſta, vt quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum ſemper meritis adiuuemur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Tum inchoat Pontifex, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filij mei, ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus: creſcere te faciat Deus meus, ſicut arenam maris, & donet tibi de rore cæli benedictionem.

Pſalmus.

Fundamenta eius in montibus ſanctis: diligit Dominus portas Sion ſuper omnia tabernacula Iacob.

Glorioſa dicta ſunt de te, ciuitas Dei.

Memor ero Raab, & Babylonis ſcientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum, hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet; homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam altiſsimus?

Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium habitatio eſt in te.

Et non dicitur Gloria Patri. Dum Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit, & ſpargit oleum Cathecumenorũ, & ſanctũ Chriſma manu dextera confricans, liniens, & perungens, totum lapidem.

Finito Pſalmo, Pontifex ſtans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres cariſsimi, in quo vnguentũ ſacræ vnctionis effunditur, ad ſuſcipienda populi ſui vota, & ſacrificia, oremus, vt Dominus noſter bene✠dicat, & cõſe✠cret, & quod eſt vnctum à nobis, ſit vnctum in nomine eius; vt plebis vota ſuſcipiat, & altari per ſacram vnctionem perfecto, dum propitiationem ſacrorũ imponimus, ipſi propitiatores Dei eſſe mereamur. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui cum eo, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Quo dicto, inchoat ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus Antiphonam.

Aedificauit Moyſes altare Domino Deo, offerens ſuper illud holocauſta: & immolans victimas, fecit ſacrificium veſpertinum in odorem ſuauitatis Domino Deo, in conſpectu filiorum Iſrael.

Qua finita, ſtans adhuc cum mitra Pontifex, dicit:

Dei Patris omnipotentis miſericordiam ſupplices imploremus, fratres cariſsimi, vt altare hoc ſacrificijs ſpiritualibus imbuendũ noſtræ vocis exoratus officio præſenti bene✠dictione ſanctificet, atque in eo ſemper oblationes famulorũ ſuorum ſtudio sãctæ deuotionis impoſitas bene✠dicere, & ſanctifi✠care dignetur, & ſpirituali placatus incenſo precibus familiæ ſuæ promptus exauditor aſsiſtat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Deinde

Deinde benedicit incenſum ſuper altare cremandum, & ſtans ibidem, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Deus omnipotens, cui aſsiſtit exercitus Angelorum cũ tremore, quorum ſeruitium ſpirituale, & igneum eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare hanc creaturam incenſi; vt omnes languores, omneſque infirmitates, atque inſidiæ inimici odorem eius ſentientes effugiant, & ſeparentur à plaſmate tuo; vt numquam lædatur à morſu antiqui ſerpētis, quod pretioſo Filij tui ſanguine redemiſti. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde aſpergit ipſum aqua benedicta. Et accepta mitra, format propria mãnu ex ipſo quinque cruces, quamlibet de quinque granis, ſuper illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, Oleo, & Chriſmate factæ prius fuerunt, & ſuper quamlibet crucem thuris ponit vnam crucem factam de ſubtili candela ad menſuram crucis de granis incenſi factæ, & cuiuslibet crucis capita accenduntur, vt cum ipſis thus cõburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accenſis, Pontifex, depoſita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequuntur:

Alleluia. ℣. Veni ſancte Spiritus, reple tuorum corda fideliũ, & tui amoris in eis ignem accende.

Niſi cõſecratio fiat inter Dominicã Septuageſimæ, & feſtũ Paſchæ Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, quia tũc omiſſo Alleluia; dicitur Verſus tantùm. Quo dicto, ſurgit Pontifex ſtans ibidem verſus ad altare ſine mitra, & ſchola, ſeu miniſtri dicunt Antiphonas duas ſequentes:

Aſcendit fumus aromatum in

conſpectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

S tetit Angelus iuxta aram tẽpli, habens thuribulum aureum in manu ſua, & data ſunt ei incenſa multa; & aſcendit fumus aromatum in conſpectu Dei.

Sine Alleluia. Quibus finitis, Pontifex adhuc ſtans ante altare ſine mitra, dicit:

Oremus. Et miniſtri: Flectamus genua.

℟. L euate.

H Vius altaris, Domine, holocauſtum ſancti Spiritus tui gratia infuſum in odorem tuæ ſuauitatis aſcendat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. A men.

Poſt hæc, combuſtis candelis, & thure, cineres illius combuſtionis per vnum ex miniſtris cum ſpatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vaſe proijciuntur in ſacrarium. Interim Pontifex ſine mitra ſtãs ante gradus altaris verſus ad altare, dicit: O remus.

S Vpplices tibi, Domine Deus, Pater omnipotens preces effundimus, vt metalli huius expolitam materiã ſupernis ſacrificijs imbuendam ipſe tuæ ditare ſancti ✠ ficationis vbertate digneris, qui quondam legem in tabulis ſcripſiſti lapideis. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde eodem modo ſtans mediocri voce, extenſis manibus ante pectus, dicit **Præfationem** hanc:

P Er omnia ſæcula ſæculorũ.

℟. A men.

℣. D ominus vobiſcum.

℟. E t cum ſpiritu tuo.

℣. S urſum corda.

℟. H abemus ad Dominum.

℣. Gratias agamus Domino Deo noſtro.

℟. Dignum, & iuſtum eſt.

V ere dignum, & iuſtum eſt, æquũ, & ſalutare nos tibi ſemper, & vbique gratias agere, Domine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui poſt offendicula lapſus primi hominis inſtituiſti tibi offerri propitiatorij delibamẽta liba-

minis; vt culpa, quæ præceſſerat per ſuperbiam, futuris tẽporibus expiaretur per munera, quibus honorarentur altaria, honorificarentur & tẽpla. Quod tibi primus Noe præparauit officio, rurſus Abraham immolaturus filium, dehinc Iacob erigens, & vngens lapidẽ in titulum. Te, redemptor mundi, exoramus, vt lapidem iſtum, ſeu menſam in honorem tuum, glorioſæque virginis Mariæ, & omnium Sãctorum conſe ✠ crare, & ſancti ✠ ficare digneris benedictionis tuæ illapſu, manibus noſtris opem tuæ benedictionis infundẽs; & ſacri huius myſterij ſicut inſtitutor, ita etiam & ſanctificator appare, qui te angularem lapidem, & ſaxum ſine manibus abſciſſum nominari voluiſti. Inhæreas hic placido æternæ maieſtatis obtutu; vt quidquid ſacro rituſuper hoc immolabitur, ſicut Melchiſedech oblatũ tibi placeat holocauſtum. Adſit miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas, vt, te largiente, referat præmium, quiſquis intulerit votum.

Quod ſequitur dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen quod à circumaſtantibus audiatur.

Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuũ, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequuntur Antiphonam.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

℟. Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex ſine mitra, dicit: Oremus.

Quæſumus, omnipotens Deus, vniuerſarum rerũ rationabilis artifex, qui inter cæteras creaturarum formas lapideum metallum ad obſequium tui ſacrificij condidiſti, vt legitimæ libationi præpararetur altare; annue dignanter,

vt quicquid hic oblatum, ſacratumve fuerit, nomini tuo aſſurgat, religioni proficiat, ſpei innitatur, & fidei ſit honori. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Poſtea inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus Antiph. Omnis terra adoret te Deus, & pſallat tibi: pſalmum dicat nomini tuo Domine.

Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat ſuper tabulam in modum crucis, deinde depoſita mitra, dicit:

Deſcẽdat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſãctus ſuper hoc altare, qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Poſtremo extergitur tabula per miniſtros cum panno lineo. Tum Pontifex parat ſe ad celebrandum, ſi voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem ſuper dictam tabulam conſecratam Miſſam celebrari.

Miſſa dicitur, vt in Miſſali, in ipſa die Dedicationis altaris.

DE COEMETERII benedictione.

Die præcedenti ponũtur in cœmeterio benedicendo quinque ligneæ cruces, videlicet vna altior in medio, & quatuor aliæ, qualibet ad ſtaturam hominis, quarum vna in extremitate cœmeterij ante crucem mediam, alia in alia extremitate cœmeterij retro crucem mediam, tertia in tertia extremitate à dexteris, & quarta in quarta extremitate cœmeterij à ſiniſtris crucis mediæ; & ante quamlibet ex dictis quinque crucibus ponitur, ſeu figitur in terram aliquod lignum in eius ſummitate aptum ad affigendum illi tres cãdelas, trium vnciarum quamlibet, vel circa; ſcala, ſuper quam aſcendens Pontifex poſsit attingere ſummitates ipſarum crucum; vas magnũ aqua plenum benedicenda; & vas cum ſale. Mane vero Pontifex in ſacriſtia paratus amictu, alba, cingulo, ſto-

la, pluuiali albi coloris, mitra, ſimplici, & baculo paſtorali, accedit cum miniſtris ad cœmeterium benedicendum, vbi faldiſtorium ante crucem in medio poſitam ſibi paratur, ſuper quo reſidens facit populo breuem ſermonem de ſanctitate, & libertate cœmeterij.

Quo facto, affiguntur, & accenduntur quindecim candelæ, tres ante quamlibet crucẽ ſuper ligna, vt ſupra ordinata, quibus ardentibus, Pontifex ante mediam crucem, & candelas ſtans, depoſita mitra, dicit: Oremus.

Omnipotens Deus, qui es cuſtos animarum, & tutela ſalutis, fide credentiũ, reſpice propitius ad noſtræ ſeruitutis officium; vt ad introitũ noſtrum purgetur, bene✠dicatur, ſancti✠ficetur, & conſe✠cretur hoc cœmeterium, vt humana corpora hic poſt vitæ curſum quieſcentia, in magno iudicij die ſimul cum felicibus animabus mereantur adipiſci vitæ perennis gaudia. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Et mox ante ipſam crucem ſuper faldiſtorio, Pontifex, accepta mitra, accumbit; & cantor incipit, & proſequitur Litanias. Cumque dictum fuerit: Vt omnibus fidelibus &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit ab accubitu, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, producit ſignum crucis ſuper cœmeterium, dicens primo:

Vt hoc cœmeterium purgare, & bene✠dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Vt hoc cœmeterium purgare, bene✠dicere, & ſancti✠ficare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Vt hoc cœmeterium purgare, bene✠dicere, ſancti✠ficare, & conſe✠crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Quo facto, redit ad accubitũ, cantore Litanias perficiente. Quibus finitis, ſurgit cũ mitra ab accubitu Pontifex, & ſtans iuxta aquã ibidem in vaſe paratam benedicit eam, & ſal ſimpliciter, prout ſupra ſub

bene-

benedictione, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda. Aqua igitur taliter benedicta, Pontifex accedens ad crucem ante mediam poſitam, mitra ibidem depoſita, inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam:

Pſalmus.

Miſerere mei Deus: ſecundum magnam miſericordiam tuam &c.

Totus dicitur cum Gloria Patri, & Sicut erat.

Quo dicto, Antiphona repetitur. Dum Antiphona, & Pſalmus dicuntur, Pontifex, accepta mitra, circuit, & perambulat totum locum cœmeterij, incipiens circuire ad eius dexteram, aſpergens aquam benedictam vbique. Expleto autem circuitu, rediens ante crucem, quæ eſt ante mediam, depoſita mitra, reſpiciens ad ipſam crucem, dicit:

Oremus.

Deus, qui es totius orbis conditor, & humani generis redemptor, cũctarumq. creaturarum viſibilium, & inuiſibilium perfectus diſpoſitor, te ſupplici voce, ac puro corde expoſcimus, vt hoc cœmeterium, ſiue polyandrum,

in quo famulorum, famularũque tuarum corpora quieſcere debent, poſt curricula huius vitæ labentia, pur ✠ gare, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris; quique remiſsionem omnium peccatorum per tuã magnam miſericordiam in te confidentibus præſtitiſti, corporibus quoque eorũ in hoc cœmeterio quieſcentibus, & tubam primi Archangeli hic expectantibus conſolationem perpetuam largiter impartire. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℞. Amen.

Deinde thurificat ipſam crucem, & figit in ſummitate ipſius vnam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas ſimiliter ardẽtes in duobus brachijs eiuſdem crucis. Quo facto, accepta mitra, accedit ad crucẽ retro mediam poſitam, aſpergendo ſemper aquam benedictam per cœmeterium, interim dicens cum miniſtris ſequentes Pſalmos.

Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.

Miſerere mei Domine quoniam infirmus ſum: ſana me Domine quoniam conturbata ſunt oſſa mea.

Et anima mea turbata eſt valde: ſed tu Domine vſquequo?

Conuertere Domine, & eripe animam meam: ſaluum me fac propter miſericordiam tuam,

Quoniam non eſt in morte, qui memor ſit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes lectũ meum: lacrymis meis ſtratum meum rigabo.

Turbatus eſt à furore oculus meus: inueteraui inter omnes inimicos meos.

Diſcedite à me omnes qui operamini iniquitatem: quoniam exaudiuit Dominus vocem fletus mei.

Exaudiuit Dominus deprecationem meam, Dominus orationem meam ſuſcepit.

Erubeſcant, & conturbentur vehementer omnes inimici mei: conuertantur & erubeſcant valde velociter.

Et non dicitur Gloria Patri.

Digitized by Google

Pſalmus.

BEati, quorum remiſſæ sũt iniquitates: & quorum tecta ſunt peccata.

Beatus vir cui non imputauit Dominus peccatum, nec eſt in ſpiritu eius dolus.

Quoniam tacui, inueterauerunt oſſa mea, dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte grauata eſt ſuper me manus tua: cõuerſus ſum in ærumna mea, dum configitur ſpina.

Delictum meum cognitum tibi feci: & iniuſtitiam meam non abſcondi.

Dixi: cõfitebor aduerſum me iniuſtitiam meam Domino: & tu remiſiſti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis Sãctus, in tempore opportuno.

Verumtamẽ in diluuio aquarum multarum, ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione, quæ circumdedit me: exultatio mea, erue me à circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo; & inſtruam te in via hac, qua gradieris: firmabo ſuper te oculos meos.

Nolite fieri ſicut equus & mulus, quibus non eſt intellectus.

In camo & freno maxillas eorum conſtringe, qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris, ſperantem autem in Domino miſericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, & exultate iuſti, & gloriamini omnes recti corde.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quibus expletis, Pontifex ſtans ante ipſam crucem, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, trina maieſtas, & vna Deitas, Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus, iuſtitiæ auctor, veniæ largitor, bonorum dator, ſanctitatis origo, chariſmatum diſtributor, omniumq. ad te veniẽtiũ pius receptor, præſta propitius, vt hoc cœmeterium in honorem nominis tui compoſitum bene ✠ dici, & ſancti ✠ ficari concedas, qui beato Abrahæ Patriarchæ famulo

tuo

tuo terram à filijs Hebron cõparatam in ſepulturam benedixiſti, & qui populo Iſraelitico promiſsionis tellurem in æuo durantem conceſsiſti, famulorum famularumq. tuarũ corporibus in hoc cœmeteriũ intrantibus quietis ſedem, & ab omni incurſione malorum ſpirituum tutelam benignus largitor tribuas; vt poſt animarum, corporumque reſurrectionem coadunatam; te donante, atque concedente, beatitudinem ſempiternam percipere mereantur, qui in Trinitate perfecta viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum thurificat ipſam crucẽ, & figit in ſummitate eius vnã ex tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachijs eiuſdem crucis, & accepta mitra, vadit ad crucem ad dexteram mediæ poſitam, aſpergendo aquam benedictam per cœmeterium, & dicendo cum miniſtris.

Pſalmus

DOmine ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.

Quoniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi: & confirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſanitas in carne mea à facie iræ tuæ: non eſt pax oſſibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meę ſupergreſsæ ſunt caput meum: & ſicut onus graue grauatæ ſunt ſuper me.

Putruerunt, & corruptæ ſunt cicatrices meæ, à facie inſipiẽtiæ meæ.

Miſer factus ſum, & curuatus ſum vſque in finem: tota die contriſtatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti ſunt illuſionibus: & non eſt ſanitas in carne mea.

Afflictus ſum, & humiliatus ſum nimis: rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne deſiderium meum: & gemitus meus à te non eſt abſconditus.

Cor meum conturbatum eſt in me, dereliquit me virtus mea: & lumen oculorũ meorum, & ipſum non eſt mecum.

Amici mei, & proximi mei,

aduerſum me appropinquauerunt, & ſteterunt.
E t qui iuxta me erant, de longe ſteterunt: & vim faciebant qui quærebant animā meam.
E t qui inquirebant mala mihi, locuti ſunt vanitates: & dolos tota die meditabantur.
E go autem tamquam ſurdus non audiebam: & ſicut mutus non aperiens os ſuum.
E t factus ſum ſicut homo non audiens: & non habens in ore ſuo redargutiones.
Q uoniam in te Domine ſperaui: tu exaudies me Domine Deus meus.
Q uia dixi: ne quando ſupergaudeant mihi inimici mei: & dum cōmouentur pedes mei, ſuper me magna locuti ſunt.
Q uoniam ego in flagella paratus ſum: & dolor meus in conſpectu meo ſemper.
Q uoniam iniquitatem meam annuntiabo: & cogitabo pro peccato meo.
I nimici autem mei viuunt, & confirmati ſunt ſuper me: & multiplicati ſunt qui oderunt me inique,
Q ui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: quoniā ſequebar bonitatem.
N e derelinquas me Dn̄e Deus meus: ne diſceſſeris à me.
I ntende in adiutorium meū, Domine Deus ſalutis meæ.
Et non dicitur G loria Patri.
Q uo dicto, Pontifex ſtans ante ipſam crucem, depoſita mitra, dicit:

O remus.

DOmine Deus, paſtor ęternæ gloriæ lux, & honor ſapientiæ cuſtos, & vigor prudētiæ, ſalus ægrotantium, valetudo potentium, mæſtorum ſolamen, vita iſtorū, gloria humiliū, te ſupplices flagitamus, vt hoc ſeruorum tuorum cœmeterium ab omni ſpurcitiæ inquinamento, & immundorum ſpirituum inſidijs cuſtodire, mundare, & bene ✠ dicere digneris, atque corporibus humanis in hunc locum aduenientibus ſinceritatem perpetuam tribuere non deſinas; vt quicumq. Baptiſmi Sacramētum perceperint, & in fide Catholica vſque ad vitæ terminū perſeuerantes fuerint, atq. decurſo huius æui termino, cor-

pora ſua in hoc cœmeterio requiei commendauerint, Angelicis tubis concrepantibus, animæ ſimul cum corporibus pręmia cæleſtium gaudiorum percipiant ſempiterna. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Deinde thurificat ipſam crucem, & figit in ſummitate eius vnam ex tribus candelis ardẽtibus, & alias duas in duobus brachijs ipſius crucis. Tum accepta mitra, vadit ad crucem, quæ eſt ad ſiniſtram mediæ crucis poſita, aſpergẽdo ſemper aquam benedictam per cœmeterium, dicendo cum miniſtris.

Pſalmus.

Domine exaudi orationẽ meam: & clamor meus ad te veniat.

Non auertas faciem tuam à me: in quacumque die tribulor; inclina ad me aurem tuã.

In quacumque die inuocauero te, velociter exaudi me.

Quia defecerunt ſicut fumus dies mei: & oſſa mea ſicut cremium aruerunt.

Percuſſus ſum vt fęnum, & aruit cor meum: quia oblitus ſum comedere panem meũ.

A voce gemitus mei adhæſit os meum carni meæ.

Similis factus ſum pellicano ſolitudinis: factus ſum ſicut nycticorax in domicilio,

Vigilaui, & factus ſum ſicut paſſer ſolitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei: & qui laudabant me, aduerſum me iurabant.

Quia cinerem tamquam panem manducabam, & pocultũ meum cum fletu miſcebam.

A facie iræ indignationis tuæ: quia eleuans alliſiſti me.

Dies mei ſicut vmbra declinauerunt: & ego ſicut fęnũ arui.

Tu autem Domine in æternũ permanes: & memoriale tuũ in generationem & generationem.

Tu exurgẽs miſereberis Sion: quia tempus miſerendi eius, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt ſeruis tuis lapides eius: & terræ eius miſerebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum Domine, & omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificauit Dominus Sion: & videbitur in gloria ſua.
Reſpexit in orationem humilium: & non ſpreuit preces eorum.
Scribantur hæc in generatione altera: & populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia proſpexit de excelſo ſancto ſuo: Dominus de cælo in terram aſpexit:
Vt audiret gemitus compeditorum: vt ſolueret filios interemptorum:
Vt annuntient in Sion nomẽ Domini: & laudem eius in Ieruſalem.
In conueniendo populos in vnum, & reges vt ſeruiant Domino.
Reſpõdit ei in via virtutis ſuæ: paucitatem dierum meorum nuntia mihi.
Ne reuoces me in dimidio dierum meorum: in generatione & generationẽ anni tui.
Initio tu Domine terram fundaſti: & opera manuum tuarum ſunt cæli.
Ipſi peribunt, tu autem permanes: & omnes ſicut veſtimentum veteraſcent.
Et ſicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur: tu autem idem ipſe es, & anni tui non deficient.
Filij ſeruorum tuorum habitabunt: & ſemen eorum in ſæculum dirigetur.
Et non dicitur Gloria Patri.

Quo dicto, ſtans ante ipſam crucem, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Domine Ieſu Chriſte, qui corpus humanũ de terra pro Angelica reparatione formaſti, & in te pro redemptione aſſumpſiſti, in terram pro conditione carnis reſoluis, & de terra pro immortalitate reſuſcitabis, hanc terram quæ ſumus, ad vſum ſepulturæ de benedictione tui ſepulti corporis conſe ✠ crare dignare: & in Baptiſmate tibi conſepultos in natura carnis hic conſepeliendos ſub ſpe tuæ reſurrectionis in tuæ redẽptionis miſericordia requieſcere concede. Qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculũ per ignem. ℟. Amen.

Tum thurificat ipſam crucẽ, & figit in eius ſummitate vnã

de tribus candelis ardentibus; & alias duas in duobus brachijs eiuſdem crucis; & accepta mitra, reuertitur ad crucē mediam, aſpergendo ſemper per cœmeterium aquam benedictam, dicendo cum miniſtris ſequentes Pſalmos.

Pſalmus.

DE profundis clamaui ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes, in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates obſeruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?

Quia apud te propitiatio eſt: & propter legem tuam ſuſtinui te Domine.

Suſtinuit anima mea in verbo eius: ſperauit anima mea in Domino.

A cuſtodia matutina vſque ad noctem: ſperet Iſrael in Domino.

Quia apud Dominum miſericordia: & copioſa apud eum redemptio.

Et ipſe redimet Iſrael, ex omnibus iniquitatibus eius.

Et non dicitur Gloria Patri.

Alius Pſalmus.

DOmine exaudi orationē meam auribus percipe obſecrationem meam: in veritate tua exaudi me in tua iuſtitia.

Et non intres in iudicium cū ſeruo tuo: quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis viuens.

Quia perſecutus eſt inimicus animam meam: humiliauit in terra vitam meam.

Collocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſæculi: & anxiatus eſt ſuper me ſpiritus meus, in me turbatū eſt cor meum.

Memor fui dierum antiquorum meditatus ſum in omnibus operibus tuis: & in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: anima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Velociter exaudi me Domine: defecit ſpiritus meus.

Non auertas faciem tuam à me, & ſimilis ero deſcendentibus in lacum.

Auditam fac mihi mane miſericordiam tuam: quia in te ſperaui.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem : quia ad te leuaui animam meam.

Eripe me de inimicis meis Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter nomen tuum Domine viuificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: & in miſericordia tua diſperdes omnes inimicos meos.

Et perdes omnes,qui tribulãt animam meam,quoniam ego ſeruus tuus ſum.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quibus finitis, Pontifex ſtans ante ipſam crucem mediam, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

ADeſto,quæſumus,Domine Deus, obſequijs noſtris,in nomine tuo hunc locũ viſitantibus,& noſtræ fragilitatis miniſterio; & ſicut benedixiſti per manus ſeruorum tuorum Abrahæ, Iſaac, & Iacob terram ſepulturæ ſuæ peregrinationis,ita,quæſumus, Domine,bene ✠ dicere,ſancti ✠ ficare,& cõſe ✠ crare digneris hoc cœmeterium pretio vnigeniti filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti ſanguinis typice comparatum,ad noſtræ peregrinationis corpora quieſcenda,donec per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum de puluere ad gloriam dones reſurgenda. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde, mediocri voce, extenſis manibus ante pectus,dicit Præfationem.

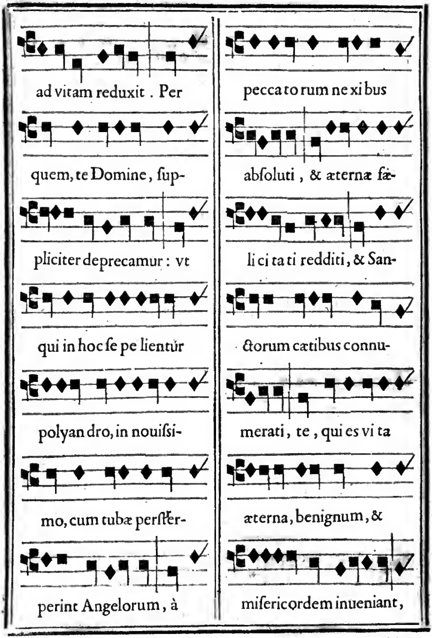
℟. Et

℟. Et cum ſpiritu tu o.
℣. S urſum corda.
℟. H abemus ad Dominum.
℣. Gra ti as agamus Do-
mino Deo noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.
V ere dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gratias agere, Domi-
ne ſancte, Pater omnipo-
tens, æterne Deus, per
Chriſtum Dominum no-
ſtrum. Qui eſt dies æter-

nus;

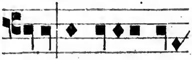

nus; lux indefi ciens; cla-
ritas ſempiterna. Qui ſic
ſequaces ſuos in lucem
præcipit ambulare, vt no-
ctis æternæ valeant ca-
li ginem euadere, & ad
lucis patriam feliciter per-
uenire. Qui per humani-
tatem aſſumptam Laza-
rum fleuit; per diuinita-
tis potentiam vitæ reddi-
dit; at que humanum
genus quadrifida pec-
catorum mole obrutum

ad

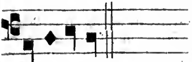

ad vitam reduxit . Per
quem, te Domine, ſup-
pliciter deprecamur : vt
qui in hoc ſe pe lientúr
polyan dro, in nouiſsi-
mo, cum tubæ perſter-
perint Angelorum, à
pecca to rum ne xi bus
abſoluti , & æternæ fæ-
li ci ta ti redditi, & San-
ctorum cætibus connu-
merati , te , qui es vi ta
æterna, benignum, &
miſericordem inueniant,

vt te auctorem vitæ exul-

tantes cum omnibus San-

ctis collaudent.

Quod ſequitur dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen quod à circumſtantibus audiatur.

Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum thurificat crucē ipſam, & figit in ſummitate eius vnā de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachijs eiuſdem crucis. Quo facto, ſtans verſus ad ipſam crucem, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, locorum omnium ſanctificator, & in melius reformator, à quo, & per quem omnis benedictio de cælis deſcendit in terris, bene ✠ dicere dignare locum iſtum; vt ſit polyandrum, ſeu cœmeterium, dulcis requies, & pauſatio mortuorum, quorum animæ, quarum corpora hic ſepulta, vel ſepelienda ſunt, iucunditatis tuæ dulcedine potiantur; ſintque interim in ſuperna Ieruſalem gaudentes, & lætantes, donec in magno iudicij die de ſepulcris propria corpora recipiant, & ſic venienti Domino ad iudicandum obuiam cum fructu bonæ operationis occurrant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

His

His peractis, Pontifex ſolemniter benedicit populo, dicẽs. Sit nomen Domini benedictum, &c.

Deinde intrat Eccleſiam, &, ſi velit, parat ſe ad Miſſam, ſi vero celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem ſolemniter celebrari.

Miſſa dicitur de die, & cum Oratione diei, dicitur ſub vno Per Dominum noſtrum, ſequens Oratio.

DEus, cuius miſeratione animæ fidelium requieſcunt, huic cœmeterio, quæſumus, Domine, Angelum tuũ ſanctum deputa cuſtodem; & quorum, quarumque corpora hic ſepeliuntur, animas eorum ab omnibus abſolue vinculis delictorum; vt in te ſemper cũ Sanctis tuis ſine fine lætentur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuũ, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℞. Amen.

Cum ſecreta diei dicitur ſub vno Per Dominum ſequens Secreta.

MVnera, Domine, oblata ſanctifica, & qui te ipſum in ſepulchro poni voluiſti, & exemplum reſurgendi fidelibus tuis largiri dignatus es, da, quæſumus, fidelium tuorum animabus hic in te quieſcentibus veniam peccatorum; vt hæc ſalutaris hoſtia ſit remedium, & requies animarum eorum, & corporũ. Qui viuis, & regnas cum Deo Patre in vnitate Spiritus ſancti Deus, in ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Cum Poſtcommunione diei dicitur ſub vno Per Dominum noſtrum, ſequens Poſtcommunio.

MVneribus ſacris ſatiati, quæſumus, Domine Deus noſter, vt plebs tua, quæ in futuro à morte corporis reſurrectura creditur, te miſerante, à morte animæ reſurgere mereatur. Per Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

DE ECCLESIAE & cœmeterij reconciliatione.

Eccleſiæ, & cœmeterij reconciliatio omni die fieri poteſt. In primis in mane diei, qua reconciliatio fieri debet, paratur faldiſtorium ſuper tapete in medio cœmeterij, & altare Eccleſiæ omnino nudatur. Parantur etiam duo vaſa cũ aqua, vnum in cœmeterio, & aliud in Eccleſia in presbyterio, & ibidem vnum vas vini; vas cum ſale; vas cum cineribus; & aſperſorium de herba hyſſopi factum. Prouidetur etiã quod Eccleſia poſſit libere circuiri. Si vero Eccleſia tantum ſit recõcilianda, paratur faldiſtorium ſuper tapetem ante portam principalem Eccleſiæ, & ibidem vas cũ aqua, & aſperſorium de herba hyſſopi factum, ac alia in Eccleſia, quæ ſupra ſunt ordinata. Quibus omnibus ſic paratis, Pontifex in ſacriſtia, vel alio condecenti loco ornatus amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albo, mitra ſimplici, & baculo paſtorali, procedit ad cœmeterium, ſi eſt reconciliandum, alias ante portam principalem Eccleſiæ; vbi ſtans iuxta faldiſtorium ſibi paratum, benedicit aquam ibidem in vaſe poſitam ſimpliciter cũ ſale, prout habetur ſupra in benedictione, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda. Aqua igitur benedicta, Pontifex ſine mitra inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

& ſu-

Pſalmus.

MIſerere mei Deus: ſecundum magnam miſericordiam tuam.

Totus dicitur cũ Gloria Patri, & Sicut erat. Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona, & Pſalmus dicuntur, Pontifex, accepta mitra, aſpergit cum ipſa aqua in circuitu de foris Eccleſiã, & cœmeterium ſimul, aſpergendo aquam alternatim, nunc ad murum Eccleſiæ, nunc ad terram cœmeterij, & ſpecialiter loca contaminata. Quo facto, rediens ad locum, vbi aquam benedicit, ſtans, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

OMnipotens, & miſericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiã contuliſti, vt quidquid in tuo nomine digne, perfecteque ab eis agitur, à te fieri credatur, quæſumus immenſam clemẽtiam tuam, vt quod modo viſitaturi ſumus, viſites, & quidquid benedicturi ſumus, bene✠dicas; ſitque ad noſtræ humilitatis introitum Sanctorum tuorum meritis fuga dæmonum, Angeli pacis ingreſſus. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Deinde iterum dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℞. Leuate.

AVfer à nobis, quæſumus, Domine, cunctas iniquitates noſtras; vt ad loca tuo sãcto nomini purificanda puris mereamur mentibus introire. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Et ſi Eccleſia recõciliatur ſine

cœmeterio, omittitur ſequens Oratio. Si vero Eccleſia ſimul cum cœmeterio recōciliatur, Pontifex, finita præcedente, mox dicit:

O remus.

Et miniſtri:

F lectamus genua.

℟. L euate.

Domine pie, qui agrum figuli pretio ſanguinis tui in ſepulturam peregrinorum cōparari voluiſti, quæſumus, dignanter reminiſcere clemētiſsimi huius myſterij tui. Tu es enim, Domine, figulus noſter, tu quietis noſtræ ager, tu agri huius es pretium, tu dediſti etiam, & ſuſcepiſti, tu de pretio, & in pretio tui viuifici ſanguinis nos requieſcere donaſti, tu ergo, Domine, qui es offenſionis noſtræ clementiſsimus indultor, expectantiſsimus iudicator, iudicij tui ſuperabundantiſsimus miſerator, iudicium tuæ iuſtæ ſeueritatis abſcondens, poſt miſerationem tuæ piæ redemptionis adeſto exauditor, & effector noſtræ reconciliationis; hocq. cœmeterium, mauſoleum peregrinorum tuorum cæleſtis patriæ incolatum expectantiū benignus purifica, & reconcilia; & hic tumulatorum, & tumulandorum corpora de potentia, & pietate tuæ reſurrectionis ad gloriā incorruptionis non damnans, ſed glorificans, reſuſcita, qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem.

℟. Amen.

Poſtea cantor incipit Litanias, & Pontifex, accepta mitra, ingreditur Eccleſiam cum clero, cantando eas; acceditque ante altare maius, coram quo paratur ei faldiſtorium, ſuper quod Pontifex cum mitra procumbit. Cumque dictum fuerit:

V t omnibus fidelibus.

℟. T e rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit de accubitu, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens producit ſignum crucis ſuper altare, Eccleſiam, & cœmeterium, dicens:

Vt hanc Eccleſiam, & altare hoc, ac cœmeterium purgare, & recon✠ciliare digneris.

℟. T e rogamus audi nos.

Secun-

Secundo dicit:

Vt hanc Eccleſiam, & altare hoc,ac cœmeterium purgare, recon ✠ciliare, & ſancti ✠ficare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Vt hanc Eccleſiam, & altare hoc,ac cœmeterium purgare, recon ✠ciliare,ſancti ✠ficare, & conſe ✠crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Si autem cœmeterium non ſit pollutum, & ſic neque reconciliandum;non ſit de cœmeterio mentio. Quibus dictis, iterum ſuper faldiſtorio accumbit,cantore Litanias reſumente,& perficiente. Quibus finitis,Pontifex ſurgit, & depoſita mitra, ſtans verſus ad dictum altare, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus, qui peccati veteris hereditariam mortem,in qua poſteritatis genus omne ſucceſſerat,Chriſti filij tui Domini noſtri paſsione ſoluiſti, da propitius,vt conformes eidem effecti, ſicut imaginem terreni parentis naturæ neceſſitate portauimus, ita imaginem cæleſtis gratiæ ſanctificatione portemus,per virtutem eiuſdem Chriſti filij tui Domini noſtri,qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde Pontifex genuflectit ante faldiſtorium prædictum, & ſine mitra cantando dicit, prout etiam habetur ſupra in Eccleſiæ dedicatione.

Deus in adiutorium meum intende.

Tum ſurgit Pontifex, & chorus reſpondeat:

Domine ad adiuuandum me feſtina.

Tunc Pontifex, ſtans ſine mitra, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Chorus reſpondet:

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Abſque Alleluia. Idem fit eiſdem modo, & loco, ſecundo, & tertio, voce ſemper altius

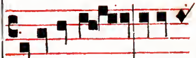
eleuata. Quibus dictis, Pontifex ſtans in eodem loco, accepta mitra, benedicit aliam aquam ibidem in presbyterio in aliquo vaſe paratam cum ſale, cinere, & vino incipiens abſolute.

Exorcizo te creatura ſalis.

prout habetur ſupra in dedicatione Eccleſiæ in ſecundæ aquæ benedictione, cõtinuans vſque ad Orationem.

Omnipotens ſẽpiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, &c.

incluſiue. Qua dicta, Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

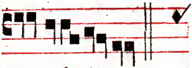
Exurgat De us, & diſ-

ſipentur inimi ci eius,

& fu gi ant qui oderunt

eum à fa cie eius.

Evovae.

Incepta Antiphona, Pontifex facit, vt in fine Pſalmi habetur.

Pſalmus.

In Eccleſijs benedicite Deo Domino, de fontibus Iſrael.

Repetitur Antiphona.

Ibi Beniamin adoleſcentulus, in mentis exceſſu.

Repetitur Antiphona.

Principes Iuda, duces eorum: principes Zabulon, & principes Nephtali.

Repetitur Antiphona.

Manda Deus virtuti tuæ: confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Repetitur Antiphona.

A templo ſãcto tuo in Ieruſalẽ, tibi offerent reges munera.

Repetitur Antiphona.

Increpa feras arundinis, congrega-

gregatio taurorum in vaccis populorum: vt excludant eos, qui probati ſunt argento.

Repetitur Antiphona.

Diſsipa gentes, quæ bella volunt: venient legati ex Aegypto: Aethiopia præueniet manus eius Deo.

Repetitur Antiphona.

Regna terræ, cãtate Deo: pſallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Pſallite Deo, qui aſcendit ſuper cælum cæli, ad orientem.

Repetitur Antiphona.

Ecce dabit voci ſuæ vocem virtutis; date gloriam Deo ſuper Iſrael, magnificentia eius & virtus eius in nubibus.

Repetitur Antiphona.

Mirabilis Deus in ſanctis ſuis, Deus Iſrael ipſe dabit virtutẽ & fortitudinem plebi ſuæ, benedictus Deus.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur: Interim dum Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, circuit ter Eccleſiam intrinſecus, aſpergendo in primo circuitu parietes in ſuperiori parte; in ſecundo autem in inferiori parte eorum; in tertio vero pauimentum Eccleſiæ: aſpergit etiam ſpecialiter loca contaminata, quando Eccleſia principaliter eſt polluta, vel violata. Quo facto, Pontifex ſtans in presbyterio cum mitra verſus ad altare, dicit:

Deum indultorẽ criminũ, Deum ſordium mundatorem, Deum, qui corruptum peccatis originalibus mundũ aduentus ſui nitore purificauit, fratres cariſsimi, ſupplices deprecemur, vt contra diaboli furentis inſidias fortis nobis propugnator aſsiſtat; vt ſi quid eius viroſa calliditate quotidianis in ſectationibus maculatum in iſto loco, corruptũq. fuerat, efficiatur cæleſti miſeratione purgatũ, quia ſicut illius eſt, ſolidum, perfectumq. quaſſare, ita auctoris eſt noſtri lapſa reſtituere, nutantia ſtabilire, & corrupta purgare. Qui cum Deo Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus.

Deinde depoſita mitra, mediocri voce, extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

Digitized by Google

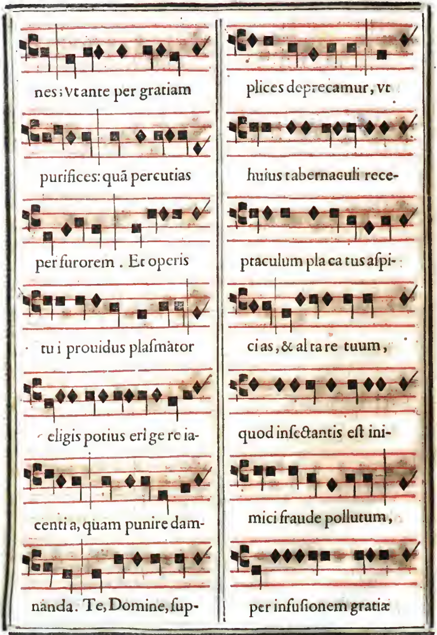
tens,

Digitized by Google

nes;

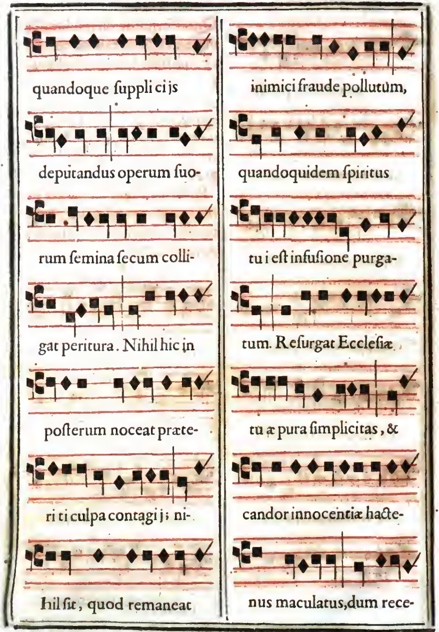
Digitized by Google

nes; Vt ante per gratiam
purifices: quã percutias
per furorem . Et operis
tu i prouidus plaſmator
eligis potius eri ge re ia-
centi a, quam punire dam-
nanda. Te, Domine, ſup-
plices deprecamur, vt
huius tabernaculi rece-
ptaculum pla ca tus aſpi-
ci as, & al ta re tuum,
quod infectantis eſt ini-
mici fraude pollutum,
per infuſionem gratiæ

cæleſtis

cæleſtis purifices, purifi-
catum poſsideas, poſſeſ-
ſumque,ne deinceps ali-
qua labe ſordeſcat , cu-
ſtodias. Abſint in poſte-
rum omnes ne qui ti æ
ſpirituales, & e liminen-
tur. Extinguatur an ti-
qui ſerpentis inuidi a,
& cum omnibus frau-
dibus ſuis di aboli tur-
ma propellatur. Efferat
ſecum maculam, quam
ingeſsit, & perennibus

quan-

quandoque ſuppli ci js
deputandus operum ſuo-
rum ſemina ſecum colli-
gat peritura. Nihil hic in
poſterum noceat præte-
ri ti culpa contagi j; ni-
hil ſit, quod remaneat
inimici fraude pollutum,
quandoquidem ſpiritus
tu i eſt infuſione purga-
tum. Reſurgat Eccleſiæ
tu æ pura ſimplicitas, &
candor innocentiæ hacte-
nus maculatus, dum rece-

perit

perit gratiam,reſurgat ad

gloriã; vt populorũ fideli-

um hic turba conueniens,

dum peti ti onis in ge-

rit vota, vo to rum ſen-

ti at ſe ob ti nu iſſe ſuf-

fragi a.

Quod ſequitur dicit ſubmiſſa voce legẽdo,ita tamen quòd à circumſtantibus audiri poſsit. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex, accepta mitra,aſcendit ad altare, & ibi inchoat,ſchola proſequente, Antiphonam.

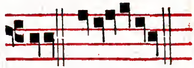
Intro i bo ad al ta re

De i: ad Deum qui

læ ti ficat iuuentutem

meam. E v o v a e.

Pſalmus.

IVdica me Deus, & diſcerne cauſam meam de gente nō ſancta, ab homine iniquo, & doloſo erue me.

Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repuliſti? & quare triſtis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam & veritatem tuam: ipſa me deduxerūt, & adduxerunt in montem ſanctum tuum, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui lætificat iuuentutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: quare triſtis es anima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: ſalutare vultus mei, & Deus meus.

Et nō dicitur Gloria Patri, ſed Aña repetitur. Qua repetita, Pontifex, depoſita mitra, dicit: Oremus. Et miniſtri: Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus, qui in omni locō dominationis tuæ clemens, ac benignus purificator aſsiſtis, exaudi nos, quæſumus, & cōcede, vt in poſterum inuiolabilis huius loci permaneat conſecratio, & tui muneris beneficia vniuerſitas fidelium, quæ ſupplicat, percipere mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde ſtans ibidem inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis: à templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem.

Pſalmus.

EXurgat Deus & diſsipentur inimici eius, &c.

Et dicitur totus cum Gloria Patri, & Sicut erat, prout habetur ſupra, cum Antiphona prędicta in fine benedictionis Abbatis. Incepta Antiphona, Pontifex accipit mitram, ſtans cum ea in dicto loco, vſque ad finem Pſalmi. Quo dicto, Pontifex, depoſita mitra, ſtans adhuc ibidem dicit:

Oremus.

DEus, qui Eccleſiam tuam ſanctā de omnibus mundi finibus congregatam per

tui

tui lateris admirabile ſacramentũ cunctarum gentiũ matrem eſſe dixiſti, quam etiam populorum varietate depictam, ſanctorum Martyrum tuorum meritis decoraſti, bene ✠ dic, Domine, quæſumus, Sanctorum tuorum opitulante ſuffragio, tam altare, quod eorum exornatur, te iuuante, Reliquijs, quam Eccleſiam; ac fidelium tuorum tibi pie offerentium vota in illa ſanctifica. Qui cum Deo Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum Pontifex benedicit populo ſolemniter, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Deinde, ſi velit, parat ſe ad celebrandum Miſsã. Sed ſi celebrare noluerit, facit per aliquẽ Sacerdotem ſolemniter Miſſam celebrari. Miſſa dicitur de die, & cũ Oratione diei dicitur ſequens Collecta ſub vno Per Dominum. Oratio.

Deus, qui dixiſti, domus mea domus orationis vocabitur, domum iſtam infidelium ſpurcitijs contaminatam mundare, & ſanctificare digneris, & omnium preces, & vota hoc in loco ad te clamãtium clementer exaudias, & benignus ſuſcipias. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Secreta.

Haec hoſtia, quæſumus, Domine, & locum iſtum ab omnibus immunditijs expurget, & ſupplicationes noſtras ſemper, & vbique reddat tibi acceptas. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſtcommunio.

Percipientes, Domine, munera ſalutis æternæ ſupplices exoramus, vt tẽplum hoc, & cœmeterium ab infidelium inquinamentis emundatum benedictione tua maneat ſanctificatum; & pectora noſtra ab omni ſorde vitiorum alie-

nata, tibique deuota ſemper exiſtant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

DE RECONCILIATIONE cœmeterij, ſine Eccleſiæ reconciliatione.

QVando cœmeteriũ benedictum violatum, ſeu pollutũ, ſeparatum ſit ab Eccleſia, & propterea ipſa non habetur pro violata, vel polluta, reconciliatio cœmeterij fieri poterit quocũq. die, hoc ordine. In mane diei, qua reconciliatio fieri debebit, parãtur in medio cœmeterij faldiſtoriũ pro Pontifice, & vas aquæ mũdæ benedicẽdæ, & vas ſalis; deinde hora conueniẽti Põtifex indutus in ſacriſtia, aut alio cõueniẽti loco amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albi coloris, & mitra ſimplici, baculum paſtoralem in manu tenẽs, accedit ad medium cœmeterij, vbi ſupra faldiſtorium ornatum procumbit; & cantores ibidẽ incipiunt, & proſequuntur Litanias, quas require ſupra in ordinatione Subdiaconi, in quibus cum dictum fuerit.

Vt omnibus fidelibus.

℞. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit cum mitra, & baculum paſtoralem in manu ſiniſtra tenens producit ſignũ crucis ſuper cœmeterium, dicens:

VT hoc cœmeterium reconci ✠ liare digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Vt hoc cœmeterium reconci ✠ liare, & ſancti ✠ ficare digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Vt hoc cœmeterium reconci ✠ liare, ſancti ✠ ficare, & cõſe ✠ crare digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

Quibus dictis, Pontifex iterum ſuper faldiſtorium procũbit, cantoribus Litanias perficiẽtibus. Quibus finitis, ſurgit Põtifex ab accubitu, & benedicit ibi aquã ſimpliciter, prout habetur ſupra in benedictione, &

impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda. Quo facto, Pontifex in eodem loco ſtans ſine mitra inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam:

Pſalmus.

MIſerere mei Deus: ſecundum magnam miſericordia tuam.

Et dicitur totus ſine Gloria Patri. Incepta Antiphona, Pōtifex mitram accipit, & dum Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur, circuit totum cœmeterium, incipiens ad eius dexteram, aſpergens ſemper, & vbique aquam benedictam cum aſperſorio, & potiſsime in loco vbi pollutio, vel violatio commiſſa eſt. Quo peracto, redit ad locum, vbi Litaniæ dictæ fuerunt. Finito Pſalmo prædicto, & cœmeterio vndique aſperſo, Pontifex ſtās ante faldiſtorium ſuum, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DOmine pie, qui agrum figuli pretio ſanguinis tui in ſepulturam peregrinorum comparari voluiſti, quęſumus, dignanter reminiſcere clemētiſsimi huius myſterij tui: tu es enim, Domine, figulus noſter;

tu quietis noſtræ ager; tu agri huius es pretium; tu dediſti etiam, & ſuſcepiſti; tu de pretio, & in pretio tui viuifici ſanguinis nos requieſcere donaſti. Tu ergo, Domine, qui es offenſionis noſtræ clementiſsimus indultor, expectantiſsimus iudicator, iudicij tui ſuperabundãtiſsimus miſerator, iudicium tuæ iuſtæ ſeueritatis abſcondens poſt miſerationē tuæ piæ redemptionis adeſto exauditor, & effector noſtræ reconciliationis; hocq. cœmeterium, mauſoleum peregrinorum tuorum cæleſtis patriæ incolatum expectantium benignus purifica, & reconcilia; & hic tumulatorum, & tumulandorum corpora de potentia, & pietate tuæ reſurrectionis ad gloriam incorruptionis non damnans, ſed glorificans reſuſcita. Qui vēturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſeculum per ignem. ℞. Amen.

His dictis, Pontifex ſtans in loco prædicto dat benedictionē ſolemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Tum redit ad ſacriſtiam, aut alium locum, in quo paramẽta accepit, vbi depoſitis ſacris veſtibus, vadit in pace.

DE PATENAE, ET Calicis conſecratione.

Pontifex ad conſecrationē Calicis, vel cuiuſlibet indumenti, ſeu ornamenti Eccleſiaſtici procedere volēs debet ſēper ſtolam circa collum habere, & mitram tenere poterit, vbi conuenit. Quandocumque enim Epiſcopalia agit, Epiſcopalibus, nō Sacerdotalibus debet eſſe paramẽtis ornatus; omnium quoque mobilium benedictiones huiuſmodi poſſunt fieri, vbi Pontifici placuerit, & omni die. In Patenæ igitur conſecratione, pro qua parandum eſt ſanctum Chriſma, & vas aquæ benedictæ cum aſperſorio, Pontifex ſtans cum mitra, dicit:

Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

ORemus fratres cariſsimi; vt diuinæ gratiæ benedictio cõſecret, & ſanctificet hãc Patenam, ad confringendum in ea corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui crucis paſsionem ſuſtinuit pro noſtrum omnium ſalute.

Tum depoſita mitra, dicit:
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui legalium inſtitutor es hoſtiarum, quique inter eas conſperſam ſimilaginẽ deferri in Patenis aureis, & argenteis ad altare tuum iuſsiſti, bene✠dicere, ſancti✠ficare, & conſe✠crare digneris hanc Patenam, in adminiſtrationem Euchariſtiæ Ieſu Chriſti filij tui, qui pro noſtra, omniumq. ſalute ſeipſum tibi Deo patri in patibulo crucis eligit immolari, ac tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, facit cum pollice dexteræ manus chriſmate intincto crucẽ ſuper Patenam, ab ora in orã, & mox linit, & perungit totam eius ſuperficiem cum ipſo pollice, dicens:

COnſe✠crare, & ſancti✠ficare digneris, Domine Deus, Patenam hanc per iſtam vnctionem, & noſtram bene✠dictionem in Chriſto Ieſu Domino noſtro, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.

Deinde ſtans adhuc cum mitra procedit ad benedictionẽ Calicis, dicens:

ORemus, fratres cariſsimi, vt Deus, & Dominus noſter Calicem iſtum in vſum miniſterij ſui conſecrandum cæleſtis gratiæ inſpiratione ſanctificet, & ad humanam conſecrationem plenitudinem diuini fauoris accommodet. Per Chriſtum Dominum noſtrum
℟. Amen.

Tum depoſita mitra, dicit:
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DIgnare, Domine Deus noſter, Calicem hunc bene-✠dicere, in vſum miniſterij tui pia famulatus deuotione formatúm, & ea ſancti ✠ficatione perfũdere, qua Melchiſedech famuli tui ſacratum Calicem perfudiſti, & quod arte, vel metalli natura effici non poteſt altaribus tuis dignum, fiat tua bene✠dictione ſanctificatum. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde accepta mitra, facit crucem cum pollice dexteræ manus de Chriſmate intra ipſum Calicem à labio eius in labium, & mox linit, & perungit interius ipſum totum, dicens:

COnſe ✠ crare, & ſancti-✠ficare digneris, Domine Deus, Calicem hunc per iſtam vnctionem, & noſtram bene✠dictionem in Chriſto Ieſu Domino noſtro. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum depoſita mitra, dicit ſuper Calicem, & Patenam.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, manibus noſtris, quæſumus, opem tuæ benedictionis infunde, vt per noſtram bene ✠ dictionem hoc vaſculum, & Patena ſanctificentur, & corporis, & ſanguinis Domini noſtri Ieſu Chriſti nouum ſepulchrum. ſancti Spiritus gratia efficiantur. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Demum aſpergit Calicem, & Patenam, cum aqua benedictá, quod fieri debet in omnibus quarumlibet benedictionibus rerum. Quo facto, abſtergi facit per aliquem Sacerdotem Patenam, & Calicem cum mica panis, & bene mundari; deinde exterſiones proijciuntur in ignem, vel ſacrarium.

DE BENEDICTIONE Sacerdotalium indumentorum in genere.

Pontifex Sacerdotalia indumenta benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, qui per Moyſen famulum tuum Pontificalia, & Sacerdotalia, ſeu Leuitica veſtimenta ad explendum in cõſpectu tuo miniſterium eorũ ad honorem, & decorem nominis tui fieri decreuiſti, adeſto propitius inuocationibus noſtris, & hæc indumenta Sacerdotalia, deſuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per noſtræ humilitatis ſeruitium purifi✠care, bene✠dicere, & conſe✠crare digneris; vt diuinis cultibus, & ſacris myſterijs apta, & benedicta exiſtant; his quoque ſacris veſtibus Pontifices, & Sacerdotes, ſeu Leuitæ tui induti ab omnibus impulſionibus, ſeu tentationibus malignorũ ſpirituum muniti, & defenſi eſſe mereantur, tuiſque myſterijs apte, & condigne ſeruire, & inhærere, atque in his tibi placide, & deuote perſeuerare tribue. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Alia Oratio. Oremus.

Deus inuictæ virtutis Triũphator, & omnium rerũ creator, ac ſanctificator, intende preces noſtras, & hæc indumenta Leuiticæ, Sacerdotalis & Pontificalis gloriæ miniſtris tuis fruenda tuo ore proprio bene✠dicere, ſanctifi✠care, & conſe✠crare digneris, omneſque eis vtentes tuis myſterijs aptos, & tibi in eis deuote, & laudabiliter ſeruientes gratos efficere digneris. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ipſa indumẽta aqua benedicta.

SPECIALIS benedictio cuiuslibet indumenti.

Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus omnipotens, bonarum virtutum dator, & omnium benedictionũ largus infuſor, ſupplices te rogamus, vt manibus noſtris opem tuæ benedictionis infundas, & has caligas, & ſandalia, vel, amictũ, vel, albam, vel, cingulum, vel, ſtolam, vel, manipulum, vel, tunicellam, vel, dalmaticam, vel, planetam diuino cultui præparatam virtute ſancti Spiritus bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris, & omnibus ea, vel, eo, vel, eis vtentibus gratiam ſanctificationis ſacri myſterij tui benignus concede; vt in conſpectu tuo ſancti, & immaculati, atque irreprehenſibiles appareant, & auxilium miſericordiæ tuæ acquirant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE mapparum, ſeu linteaminum ſacri altaris.

Pontifex mappas, ſeu linteamina ſacri altaris benedicturus, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces noſtras, & hæc linteamina ſacri altaris vſui præparata bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare

digne-

digneris. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui ornamenta, & linteamina facere Moyſen famulum tuum, per quadraginta dies docuiſti, quæ etiã Maria texuit, & fecit in vſum miniſterij tabernaculi fæderis, bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & cõſe ✠ crare digneris hæc linteamina ad tegendum, inuoluendumque altare glorioſiſsimi filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE Corporalium.

Pontifex Corporalia benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Clementiſsime Domine, cuius inenarrabilis eſt virtus, cuius myſteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue, quæſumus, vt hoc linteamen tuæ propitiationis bene ✠ dictione ſanctificetur ad conſecrandum ſuper illud corpus, & ſanguinem Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti filij tui, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Alia Oratio. Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris linteamen iſtud ad tegendum, inuoluendumque corpus, & ſanguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti filij tui, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Alia Oratio. Oremus.

Omnipotens Deus, manibus noſtris opem tuæ be-

nedictionis infunde, vt per noſtram bene✠ dictionem hoc linteamen ſanctificetur, & corporis, ac ſanguinis redemptoris noſtri, nouum ſudariũ, Spiritus ſancti gratia efficiatur. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE nouæ Crucis.

NOua Crux, ſeu tabula, in qua Crucifixus eſt depictus, hoc modo benedicitur. Paratis thure, thuribuloque cum igne, & aqua benedicta, Pontifex paratus ſupra rochetũ amictu, ſtola, pluuiali rubri coloris, & mitra ſimplici, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrũ in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

BEne✠dic, Domine Ieſu Chriſte, hanc crucẽ tuam, per quam eripuiſti mundum à poteſtate dæmonum, & ſuperaſti paſsione tua ſuggeſtorem peccati, qui gaudebat in prçuaricatione primi hominis per ligni vetiti ſumptionem. Qui cum Deo Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas in ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Alia Oratio. Oremus.

ROgamus te, Domine ſancte, Pater omnipotens, ſẽpiterne Deus, vt digneris bene✠dicere hoc lignum Crucis tuæ, vt ſit remedium ſalutare generi humano; ſit ſoliditas fidei; profectus bonorum operum; redemptio animarum; ſit ſolamen, & protectio, ac tutela cõtra ſæua iacula inimicorum. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde dicit voce mediocri,

exten-

extenſis manibus ante pectus, Præfationem.

PEr omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amen.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
℣. Surſum corda.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gratias agamus Domino Deo noſtro.
℟. Dignum & iuſtum eſt.

Vere dignum, & iuſtum eſt, æquum, & ſalutare nos tibi ſemper, & vbique gratias agere, Domine ſancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, cuius ſanctum, ac terribile nomen inter cæteras viſibiles creaturas, ligna quoque fructifera laudare, ac benedicere nõ ceſſat. Qui in figuram vnigenitæ ſapientiæ tuæ, ligno vitæ à principio paradiſum voluptatis ornaſti, vt eiuſdem fructus ſacro myſterio proto parentes noſtri generis mortem cauere, & vitam admoneres obtinere perpetuam. Quique nos vetitæ arboris at tactu, iuſtæ morti addictos, eiuſdem coæternæ tibi ſapientiæ Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti innoxia morte ad vitam miſericorditer reuocare dignatus es. Te ſupplices exoramus, vt hoc ſingulare ſignũ, quod ad exẽplum primi illius ſacratiſsimi vexilli, quo pretioſo filij tui ſanguine triumphaſti, fideliũ tuorum deuotione compactum, erectumque eſt, cæleſti tua benedi ✠ ctione ſanctificare digneris; vt omnibus hic genua flectentibus, ac tuæ maieſtati ſupplicantibus largior & cordis compunctio, & admiſſorũ indulgentia concedatur; atque intercedente ipſa victorioſiſsima vnigeniti filij tui paſſione, & tibi placita poſtulare, & citius valeant poſtulata percipere. Da, quæſumus, clementiſsime Pater, in quo viuimus, mouemur, & ſumus, vt quoties triumphũ diuinæ humilitatis, quæ ſuperbiam noſtri hoſtis deiecit, oculis intuemur, quotieſque mente recolimus, & contra hoſtem ipſum fiduciam fortitudinis, & maiorem tibi deuotæ humilitatis gratiam conſequamur. Quatenus in illo tremendo tuæ maieſtatis examine, cum pa-

uentibus elementis, cælorumque commotis virtutibus, ſignum iſtud glorificum redemptionis noſtræ apparuerit in cælo; ipſi de morte ad vitam tranſire, ac perpetua beatæ reſurrectionis videre gaudia mereamur.

Quod ſequitur dicitur ſubmiſſa voce legẽdo, ita tamen, quod à circumſtantibus audiri poſsit:

Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

DEus, qui beatæ crucis patibulum, quod prius erat ſceleſtis ad pœnam, conuertiſti redemptis ad vitam, concede plebi tuæ eius vallari præſidio, cuius eſt armata vexillo. Sit ei crux fidei fundamentum, ſpei ſuffragium, in aduerſis defenſio, in proſperis adiuuamen; ſit ei in hoſtes victoria, in ciuitate cuſtodia, in campis protectio, in domo fultura; vt per eam paſtor in futuro gregem conſeruet incolumem, quæ nobis, Agno vincente, conuerſa eſt in ſalutem. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio. Oremus.

SAncti ✠ fica, Domine Ieſu Chriſte, ſignaculum iſtud paſsionis tuæ, vt ſit inimicis tuis obſtaculum, & credentibus in te perpetuũ efficiatur victoriæ vexillum. Qui cum Deo Patre viuis, & regnas in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum offertur Pontifici thus in nauicula, aut alio vaſe, quod Pontifex ſtans ſine mitra benedicit, dicens:

Oremus.

DOmine Deus omnipotens, cui aſsiſtit exercitus Angelorum cũ tremore, quorum ſeruitium ſpirituale, & igneum eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare hanc creaturam incenſi; vt omnes lan-

guores, omneſque infirmitates, atque inſidiæ inimici odorem eius ſentientes effugiant, & ſeparentur à plaſmate tuo; vt nūmquam lædatur à morſu antiqui ſerpentis; quod pretioſo Filij tui ſanguine redemiſti. Per eundem Chriſtū Dominum noſtrū. ℟. Amen.

Quo facto, Pontifex imponit thus in thuribulum. Deinde aſpergit crucem aqua benedicta, & mox eam incenſat. Tum dicit adhuc ſtans ſine mitra:

SAnctificetur lignum iſtud. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſācti: & benedictio illius ligni, in quo membra ſancta Saluatoris ſuſpenſa ſunt, ſit in iſto ligno; vt orantes, inclinanteſque ſe propter Deum ante iſtam crucem inueniant corporis, & animæ ſanitatem. Per eundem Dominum noſtrū Ieſum Chriſtum. ℟. Amen.

Tum Pontifex flexis ante crucem genibus, ipſam deuotę adorat, & oſculatur. Idem faciunt quicūque alij voluerint. Si vero crux eſt ex metallo, vel lapide, loco præcedentis orationis, videlicet Sanctificetur &c. Pontifex ſtans ſine mitra, dicit ſequentem Orationem:

DEus gloriæ, Deus excelſe Sabaoth, fortiſsime Emmanuel, Deus pater veritatis, pater ſapientiæ, pater beatitudinis, pater illuminationis, ac vigilationis noſtræ, qui mūdum regis, qui cuncta regna diſponis, qui es bonorum collator munerum, & bonorum omnium attributor; cui omnes gentes, populi, tribus, & linguæ ſeruiūt; cui aſsiſtit omnis Angelorum legio; qui largiris famulis tuis fidem, & laudem tui nominis, vt debita tibi oblata perſoluant; cui prius fides offerentium complacet, deinde ſacrificatur oblatio, quæſumus exorabilem miſericordiæ tuæ pietatem, vt ſancti ✠ fices tibi hoc ſignum crucis, & cōnſe ✠ cres, quod tota mentis deuotione famulorum tuorum religioſa fides cōſtruxit, trophœum ſcilicet victoriæ tuæ, ac redemptionis noſtræ, quod in amorē Chriſti triumphalis gloria conſecrauit. Aſpice hoc ſignum

crucis inſuperabile, per quod diaboli eſt exinanita poteſtas, mortalium reſtituta libertas: quæ licet fuerit aliquando in pœnam, ſed nunc verſa eſt in honorem per gratiam; & quæ reos quondam puniebat ſupplicio, nunc & noxios abſoluit à debito, & tibi quid per hoc placere potuit, niſi id per quod tibi placuit nos redimere; & nullum tibi debitum amplius munus eſt, quam quod tibi tunc corporis dedicauit affixio; nec tibi eſt magis familiaris oblatio, quam quæ familiari manuũ tuarum extenſione ſacrata eſt. Illis ergo manibus hanc crucem accipe, quibus illam amplexus es; & de ſanctitate illius hanc ſancti✠fica, & ſicuti per illam mundus expiatus eſt à reatu, ita offerentium famulorum tuorum animæ deuotiſsimæ huius crucis merito omni careant perpetrato peccato, & tuæ veræ crucis obtectu enitеſcant ſucceſſibus aſsiduis triumphatores. Radiet hic vnigeniti filij tui Domini noſtri ſplendor diuinitatis in auro; emicet gloria paſsionis eius in ligno; in cruce rutilet noſtræ mortis redẽptio; in cryſtalli ſplendore vitæ noſtræ purificatio. Sit ſuorum protectio; ſpei certa fiducia; eos ſimul cum gente, & plebe fide confirmet; ſpe, & pace conſociet; augeat triumphis; amplificet in ſecundis; proficiat eis ad perpetuitatem tẽporis, ad vitam æternitatis; vt eos temporali florẽtes gloria muniat, & ad perpetuam redemptos coronã, ad regna cæleſtia potenti virtute perducat: præſta per propitiationem ſanguinis eius, per ipſum datorẽ, qui ſeipſum dedit redemptionem pro multis, qui ſe hoſtiam pro delictis offerre dignatus eſt, qui exaltatus in ligno crucis ſuæ principatus, & poteſtates humiliauit, qui tecum ſidereo conſidet throno indiſſolubili connexione Spiritus ſancti per infinita ſæculorum ſæcula. ℟. Amen.

Tum Pontifex, flexis ante crucem genibus, eã deuote adorat, & oſculatur; idem faciunt, quicumque alij voluerint.

DE BENEDICTIONE Crucis pectoralis.

AD benedicendam crucem pectoralē, Pontifex poteſt vti forma aſsignata pro benedictione crucis proficiſcentium in ſubſidium terræ ſanctæ.

DE BENEDICTIONE imaginis beatæ Mariæ Virginis.

POntifex benedicturus imaginem beatæ Mariæ Virginis, paratus ſuprà rochetum amictu, ſtola, pluuiali albo, & mitra ſimplici, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Quo facto, aſpergit figuram aqua benedicta. Deinde inchoat, ſchola proſequente Antiphonam:

Sub tuum præſidium.

Qua incepta, & dum ea cantatur, thurificat imaginē ipſam, ter ducens thuribulum. Deinde ſedet, reaſſumpta mitra, donec compleantur Antiphona, & Pſalmi ſequentes.

Antiphona.

Tempore Paſchali Antiphona.

Dicitur totus cũ Gloria Patri.

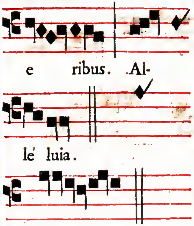
Antiphona.

A ue Maria.

Dicitur tota Antiphona, & Pſalmus.

Antiphona.

cum Gloria Patri.

Finitis Antiphonis, & Pſalmis prædictis, Pōtifex ſurgit, depoſita mitra, & dicit: Oremus.

DEus, qui virginalem aulam beatæ Mariæ Virginis, in qua habitares, eligere dignatus es: da, quæſumus, vt ſua nos defenſione munitos, iucundos faciat ſuæ intereſſe commemorationi. Qui viuis, & regnas cum Deo Patre in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Deinde incipit Antiphonam, ſchola proſequente. Qua incepta, ſedet cum mitra, donec perficiatur Antiphona:

Cant. Magnificat.

cum Gloria Patri.

Finita Antiphona, ſurgit Pontifex ſine mitra ſtans vſque ad finem Cantici. Quo finito, dicit: Oremus.

DEus, qui de beatæ Mariæ Virginis vtero verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem ſuſcipere voluiſti: præſta ſupplicibus tuis, vt qui vere eam genitricem Dei credimus, eius apud te interceſſionibus adiuuemur. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, clementiſsima cuius diſpenſatione cuncta creātur ex nihilo, hanc imaginem in honorem pijſsimæ genitricis filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti venerabiliter adaptatā

bene-

bene✠dicere, & ſancti✠ficare digneris; & preſta, miſericordiſsime pater, per inuocationem nominis tui, atque eiuſdē vnigeniti filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti, quem pro ſalute generis humani, integritate virginis Mariæ ſeruata, incarnari voluiſti, quatenus precibus eiuſdem ſacratiſsimæ Virginis quicumque eandem miſericordiæ Reginam, & gratioſiſsimam Dominam noſtram coram hac effigie ſuppliciter honorare ſtuduerint, & de inſtantibus periculis eruantur, & in conſpectu diuinæ maieſtatis tuæ de commiſſis, & omiſsis veniam impetrent; ac mereantur in præſenti gratiam, quam deſiderant, adipiſci, & in futuro perpetua ſaluatione cum electis tuis valeant gratulari. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Vltimo aſpergat imaginem aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE Imaginum aliorum Sanctorum.

Pontifex ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, qui Sāctorum tuorum imagines, ſeu effigies ſculpi, aut pingi non reprobas, vt quoties illas oculis corporeis intuemur, toties eorum actus, & ſanctitatem ad imitandum memoriæ oculis meditemur, hanc, quæſumus, imaginem, ſeu, ſculpturam in honorē, ac memoriam beati N. Apoſtoli tui, vel, Martyris, vel, Confeſſoris, aut, Pontificis, vel, Virginis adaptatam bene✠dicere, ac ſancti✠ficare digneris; & præſta, vt qui-

cumque

cumque coram illa ipſum glorioſiſsimum Apoſtolum tuũ, vel, Martyrem, vel, Confeſſorem, aut, Pontificem, vel, Virginem ſuppliciter honorare ſtuduerit, illius precibus, ac obtentu à te gratiam in præſenti, & æternam gloriam obtineat in futuro. Per Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Vltimo aſpergat aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE ſacrorum vaſorum, & aliorum ornamentorum in genere.

PONTIFEX ſacra vaſa, vel alia ornamenta benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Domine pater clementiſsime, preces noſtras, & hæc purificanda vaſa, & ornamenta ſacri altaris, atque Eccleſiæ tuæ ſacri miniſterij vſui præparata bene✠dicere, & ſancti✠ficare digneris. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, à quo omnia immunda purgantur, & in quo omnia purgata clareſcũt, ſupplices omnipotentiam tuam inuocamus, vt ab his vaſis, & ornamentis, quæ tibi offerunt famuli tui, omnis ſpiritus immundus confuſus longe diſcedat, & per tuam bene✠dictionem ad vſum, & miniſterium ſancti altaris, & Eccleſiæ tuæ ſanctificata permaneant. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE tabernaculi,ſiue vaſculi pro ſacroſancta Euchariſtia conſeruanda.

PONTIFEX tabernaculum, ſiue vaſculum pro cõſeruanda ſacroſancta Euchariſtia benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, maieſtatem tuam ſupplices deprecamur, vt vaſculum hoc pro corpore filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti in eo condendo fabricatũ bene✠dictionis tuæ gratia dicare digneris. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum aſpergit illud aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE capſarum pro Reliquijs, & alijs ſanctuarijs includendis.

PONTIFEX capſas pro Reliquijs, & alijs ſanctuarijs includendis benedicere volens, ſtans cũ mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

ORemus, dilectiſsimi nobis, Deum Patrem omnipotentem, vt qui omnia per vnigenitum filium ſuũ in virtute Spiritus ſancti valde bona creauit, ipſe nobis indignis ad conſecrationem harum capſarum Reliquijs Sanctorum ſuorum condendis paratarum rorem gratiæ ſuæ clementer infundere dignetur. Per eundem Dominum noſtrum Ie-

ſum

ſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde depoſita mitra, extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

PEr omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amen.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
℣. Surſum corda.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gratias agamus Domino Deo noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.

Vere dignum, & iuſtum eſt, æquum, & ſalutare nos tibi ſemper, & vbique gratias agere, Domine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus inæſtimabilis, Deus ineffabilis, Deus miſericordiarum, & totius cõſolationis. Qui Moyſi famulo tuo præcepiſti, vt iuxta exẽplar, quod ei in monte demonſtraſti, arcam de lignis imputribilibus conſtrueret, & eam auro mũdiſsimo circumdaret, in qua vrna aurea manna cæleſti plena, cum tabulis teſtamẽti digito maieſtatis tuę cõſcriptis in teſtimonium futuris generationibus ſeruari deberet. Quique noſtris ſæculis eadem ſacratius intelligenda manifeſtaſti, dum corpus vnici filij tui opere Spiritus ſancti de incorrupta Virgine conceptum, & anima rationali viuificatum, omni plenitudine diuinitatis repleſti, te ſuppliciter imploramus, omnipotens Deus, Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, ex quo omnis paternitas in cælo, & in terra nominatur; vt hæc vaſcula Sãctorum tuorum pignoribus præparata, eiſdem Sanctis tuis intercedentibus, cæleſti bene✠dictione perfundere digneris; quatenus qui horum patrocinia requirunt, ipſis intercedentibus, cuncta ſibi aduerſantia, te adiuuante, ſuperare, & omnia commode profutura, abundantia largitatis tuæ mereantur inuenire. Et ſicut illa, te, Domine, inſpirante, ſpiritualium nequitiarum verſutias cauere, & humanitus exquiſita tormenta non ſolum contemnere, ſed etiam penitus euincere, Chriſto Domino confortante, potuerunt, ita ip-

ſorum merita venerantibus,& Reliquias humiliter amplectentibus contra diabolum, & angelos eius, contra fulmina, & tempeſtates, contra grandines, & varias peſtes, cõtra corruptũ aerem, & mortes hominum, vel animalium, contra fures, & latrones, ſiue gentium incurſiones, contra malas beſtias, & ſerpentium, ac reptantium diuerſiſsimas formas, cõtra malorum hominum adinuentiones peſsimas eorumdẽ Sanctorum tuorum precibus complacatus dexteram inuictæ potentiæ tuæ ad depulſionem nociuorum, & largitatem proficuorum ſemper, & vbique propitius extende.

Quod ſequitur dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen, quod à circumſtantibus poſsit audiri.

Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus sãcti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Tum adhuc ſine mitra ſtans, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℣. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui vt murmur inſani populi compeſceres, & ſacerdotium Aaron tibi placitũ comprobares, virgam eius aridam germinare, & flores fructiferos producere feciſti, eandemq. in arca teſtamenti pro ſigno virtutis tuæ poni iuſsiſti; ſed & nobis eodem præſagio Chriſtum in ara crucis areſactũ tertia die reſurrectione refloreſcere, & in Eccleſia nouiſſimo tempore reſuſcitãda per mortem ſuam die, ac nocte fructificare demonſtraſti, te, quæſumus, indulgentiſsime generis humani prouiſor, vt hæc vaſcula Sanctorum tuorũ receptaculo præparata ita gratuita gratia ſanctifices; vt vbicumq. in tuo nomine prolata fuerint, intercedentibus habitatorum ipſorum meritis, cuncta aduerſa repellas, & nullifices, & omnia vtilia multiplices, atque cuſtodias; quatenus fideles tui magnitudine, ſiue vniuerſitate beneficiotum

tuorum in parte modica Reliquiarum, integra Sanctorum corpora ſe percepiſſe gratulētur, & per temporalia loca ipſorum precibus impenſa ad æterna cum eis gaudia poſsidenda fiducialius animentur. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tunc aſpergat eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE ſigni, vel campanæ.

SIgnum, vel cāpana debet benedici; antequam ponatur in campanili; hoc ordine: In primis debet campana ipſa ita ſuſpendi, & ſituari, vt cōmode poſsit intus, & extra tangi, tractari, & circuiri; deinde prope ipſam campanam benedicendā paratur Pōtifici faldiſtorium; vas aquæ benedicendæ; aſperſorium; vas cum ſale; lintea munda ad extergendum campanā, quādo opus erit; vas Olei ſancti infirmorum; ſanctum Chriſma; thymiama; thus; myrrha, & thuribulum cum igne. Diaconus etiam accipit amictum, albam, cingulum, manipulum, ſtolam, & dalmaticam albi coloris. Quibus ordinatis, Pontifex in ſacriſtia, aut alio conuenienti loco paratus amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albi coloris, mitra ſimplici, baculum paſtoralem manu geſtās venit prope campanam, vbi ſedens ſuper faldiſtorium ibidem ſibi paratum, dicit cum miniſtris Pſalmos ſequentes, videlicet:

MIſerere mei Deus: ſecundum magnā miſericordiam tuam. Totus dicitur cū Gloria Patri. & Sicut erat.

Alius Pſalmus.

DEus in nomine tuo ſaluū me fac: & in virtute tua iudica me.

Deus exaudi orationem meā: auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni inſurrexerūt

aduer-

aduerſum me, & fortes quæſierunt animam meam:& non propoſuerunt Deum ante cõſpectum ſuum.
Ecce enim Deus adiuuat me: & Dominus ſuſceptor eſt animæ meæ.
Auerte mala inimicis meis: & in veritate tua diſperde illos.
Voluntarie ſacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine: quoniam bonum eſt:
Quoniã ex omni tribulatione eripuiſti me: & ſuper inimicos meos deſpexit oculus meus.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio,& nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

Miſerere mei Deus, miſerere mei: quoniam in te confidit anima mea.
Et in vmbra alarum tuarum ſperabo, donec tranſeat iniquitas.
Clamabo ad Deum altiſsimũ: Deum qui benefecit mihi.
Miſit de cælo, & liberauit me: dedit in opprobrium conculcantes me.
Miſit Deus miſericordiam ſuam,& veritatem ſuam,& eripuit animam meam de medio catulorum leonum: dormiui conturbatus.
Filij hominum dentes eorum arma & ſagittæ: & lingua eorum gladius acutus.
Exaltare ſuper cælos Deus: & in omnem terram gloria tua.
Laqueum parauerunt pedibus meis: & incuruauerunt animam meam.
Foderunt ante faciem meam foueam: & inciderunt in eam.
Paratum cor meum Deus, paratum cor meum: cantabo, & pſalmum dicam.
Exurge gloria mea, exurge pſalterium & cithara: exurgã diluculo.
Cõfitebor tibi in populis Domine: & pſalmum dicam tibi in gentibus.
Quoniam magnificata eſt vſque ad cęlos miſericordia tua: & vſque ad nubes veritas tua.
Exaltare ſuper cælos Deus:& ſuper omnem terrã gloria tua.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio,& nũc,

& ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

DEus miſereatur noſtri, & benedicat nobis: illuminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereatur noſtri.

Vt cognoſcamus in terra viā tuam: in omnibus gentibus ſalutare tuum.

Confiteātur tibi populi Deus: cōfiteātur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigis.

Confiteātur tibi populi Deus: cōfiteātur tibi populi omnes: terra dedit fructum ſuum.

Benedicat nos Deus, Deus noſter, benedicat nos Deus: & metuant eū omnes fines terrę.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

DEus in adiutorium meū intende: Domine ad adiuuandum me feſtina.

Confundantur, & reuereātur, qui quærunt animam meam.

Auertantur retrorſum, & erubeſcant, qui volunt mihi mala.

Auertantur ſtatim erubeſcētes, qui dicūt mihi: euge, euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te, & dicant ſemper: magnificetur Dominus: qui diligūt ſalutare tuum.

Ego vero egenus, & pauper ſum: Deus adiuua me.

Adiutor meus, & liberator meus es tu: Domine ne moreris.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

INclina Domine aurem tuā, & exaudi me: quoniā inops, & pauper ſum ego.

Cuſtodi animam meam, quoniam ſanctus ſum: ſaluum fac ſeruum tuum, Deus meus, ſperantem in te.

Miſerere mei Domine, quoniam ad te clamaui tota die: lætifica animam ſerui tui, quoniam ad te, Domine, animam meam leuaui

Quoniam tu Domine ſuauis, & mitis: & multæ miſericordiæ omnibus inuocantibus te.
Auribus percipe Domine orationem meã:& intende voci deprecationis meæ.
In die tribulationis meæ clamaui ad te:quia exaudiſti me.
Nõ eſt ſimilis tui in Dijs Domine: & non eſt ſecundum opera tua.
Omnes gentes quaſcumque feciſti, venient, & adorabunt coram te Domine: & glorificabunt nomen tuum.
Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: tu es Deus ſolus.
Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua: lætetur cor meum, vt timeat nomen tuum.
Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo,& glorificabo nomen tuum in æternum:
Quia miſericordia tua magna eſt ſuper me:& eruiſti animam meam ex inferno inferiori.
Deus,iniqui inſurrexerunt ſuper me,& ſynagoga potentiũ quæſierunt animam meam:& non propoſuerunt te in conſpectu ſuo.
Et tu Domine Deus miſerator & miſericors, patiens, & multæ miſericordiæ, & verax.
Reſpice in me, & miſerere mei, da imperium tuum puero tuo:& ſaluum fac filium ancillæ tuæ.
Fac mecum ſignum in bonũ, vt videant qui oderunt me, & confundantur: quoniã tu Domine adiuuiſti me, & conſolatus es me.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio,& nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

De profundis clamaui ad te Domine: Domine exaudi vocem meam:
Fiant aures tuæ intendentes in vocem deprecationis meæ.
Si iniquitates obſeruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?
Quia apud te propitiatio eſt: & propter legem tuam ſuſtinui te Domine.
Suſtinuit anima mea in verbo

eius : ſperauit anima mea in Domino.

A cuſtodia matutina vſque ad noctem : ſperet Iſrael in Domino.

Quia apud Dominum miſericordia : & copioſa apud eum redemptio.

Et ipſe redimet Iſrael, ex omnibus iniquitatibus eius.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper : & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Tum ſurgit Pontifex, & ſtans cum mitra benedicit ſal, & aquam, dicens :

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

EXorcizo te creatura ſalis per Deum ✠ viuum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ ſanctum, per Deum, qui te per Eliſæum Prophetam in aquam mitti iuſsit, vt ſanaretur ſterilitas aquæ; vt efficiaris ſal exorcizatum in ſalutem credentium ; & ſis omnibus ſumentibus te ſanitas animæ, & corporis, & effugiat, atque diſcedat à loco, in quo aſperſum fueris, omnis phantaſia, & nequitia, vel verſutia diabolicæ fraudis, omniſque ſpiritus immundus adiuratus per eum, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde depoſita mitra, dicit :

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

IMmenſam clemẽtiam tuã, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus, vt hãc creaturam ſalis, quam in vſum generis humani tribuiſti, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare tua pietate digneris; vt ſit omnibus ſumentibus ſalus mẽtis, & corporis ; & quidquid ex eo tactum, vel reſperſum fuerit, careat omni immunditia, omnique impugnatione ſpiritualis nequitiæ. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſan-

Digitized by Google

cti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum accepta mitra, ſuper aquam abſolute dicit:

EXorcizo te creatura aquæ in nomine Dei Pa ✠ tris omnipotẽtis, & in nomine Ieſu Chriſti Fi✠lij eius Domini noſtri, & in virtute ſancti ✠ Spiritus vt fias aqua exorcizata ad effugandam omnem poteſtatem inimici, & ipſum inimicũ eradicare, & explantare valeas cũ Angelis ſuis apoſtaticis, per virtutem eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣ Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui ad ſalutẽ humani generis maxima quęq. Sacramenta in aquarum ſubſtantia condidiſti, adeſto propitius inuocationibus noſtris; & elemento huic multimodis purificationibus pręparato virtutem tuæ bene ✠ dictionis infunde; vt creatura tua myſterijs tuis ſeruiens ad abijciẽdos dæmones, morboſque pellendos diuinæ gratiæ ſumat effectum; vt quidquid in domibus, vel in locis fidelium hæc vnda reſperſerit, careat omni immunditia, liberetur à noxa. Non illic reſideat ſpiritus peſtilens, non aura corrumpens; diſcedant omnes inſidiæ latẽtis inimici, & ſi quid eſt, quod aut incolumitati habitantium inuidet, aut quieti, aſperſione huius aquæ effugiat; vt ſalubritas per inuocationem ſancti tui nominis expetita ab omnibus ſit impugnationibus defenſa. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

BEne ✠dic Domine hanc aquam benedictione cæleſti, & aſsiſtat ſuper eam virtus Spiritus ſancti, vt cum hoc

vaſculum ad inuitandos filios ſanctæ Eccleſiæ præparatũ in ea fuerit tinctum, vbicumque ſonuerit hoc tintinnabulum, procul recedat virtus inſidiantium, vmbra phantaſmatum, incurſio turbinum, percuſsio fulminum, læſio tonitruorum, calamitas tempeſtatum, omniſque ſpiritus procellarum; & cum clangorem illius audierint filij Chriſtianorum, creſcat in eis deuotionis augmẽtum, vt feſtinantes ad piæ matris Eccleſiæ gremium cãtent tibi in Eccleſia Sanctorum cãticum nouum, deferentes in ſono præconium tubæ, modulationem pſalterij, ſuauitatem organi, exultationem tympani, iucũditatem cymbali; quatenus in templo ſancto gloriæ tuæ ſuis obſequijs, & precibus inuitare valeãt multitudinem exercitus Angelorum. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex mittit ſal in aquam, in modum crucis, dicendo ſemel:

COmmiſtio ſalis, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, inuictæ virtutis auctor, & inſuperabilis imperij rex, ac ſemper magnificus triumphator, qui aduerſæ dominationis vires reprimis; qui inimici rugientis ſæuitiam ſuperas; qui hoſtiles nequitias potenter expugnas, te, Domine, trementes, & ſupplices deprecamur, ac petimus, vt hanc creaturam ſalis, & aquæ dignãter aſpicias, benignus illuſtres, pietatis tuæ rore ſanctifices; vt vbicumque fuerit aſperſa, per inuocationem ſancti tui nominis, omnis infeſtatio immũdi ſpiritus abigatur, terrorque venenoſi ſerpentis procul pellatur; & præſentia ſancti Spiritus nobis miſericordiam tuã poſcentibus vbique adeſſe dignetur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium

tuum

tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

His peractis, Pontifex, accepta mitra, incipit lauare campanam cum dicta aqua; & miniſtri proſequuntur lotionem, lauantes eam totaliter intus, & extra, deinde cum linteo mundo extergunt.

Pontifice interim cum mitra ſedente, & cum alijs miniſtris dicente Pſalmum:

Lauda anima mea Dominum, laudabo Dominum in vita mea: pſallam Deo meo quamdiu fuero.

Nolite confidere in principibus: in filijs hominum, in quibus non eſt ſalus.

Exibit ſpiritus eius & reuertetur in terram ſuam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus, cuius Deus Iacob adiutor eius, ſpes eius in Domino Deo ipſius: qui fecit cælum, & terram, & mare, & omnia, quæ in eis ſunt.

Qui cuſtodit veritatem in ſæculum, facit iudicium iniuriam patientibus: dat eſcam eſurientibus.

Dominus ſoluit compeditos; Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit eliſos: Dominus diligit iuſtos.

Dominus cuſtodit aduenas, pupillum, & viduam ſuſcipiet: & vias peccatorum diſperdet.

Regnabit Dominus in ſæcula Deus tuus Sion: in generatione & generationem.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

Laudate Dominum quoniam bonus eſt pſalmus: Deo noſtro ſit iucunda, decoraque laudatio.

Aedificans Ieruſalem Dominus: diſperſiones Iſraelis congregabit.

Qui ſanat contritos corde: & alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem ſtellarum: & omnibus eis nomina vocat.

Magnus Dominus noſter, & magna virtus eius: & ſapientiæ

eius

eius non eſt numerus.
Suſcipiens manſuetos Dominus: humilians autem peccatores vſque ad terram.
Præcinite Domino in confeſſione: pſallite Deo noſtro in cithara.
Qui operit cælum nubibus: & parat terræ pluuiam.
Qui producit in montibus fœnum: & herbam ſeruituti hominum.
Qui dat iumentis eſcam ipſorum: & pullis coruorum inuocantibus eum.
Non in fortitudine equi voluntatem habebit: neque in tibijs viri beneplacitum erit ei.
Beneplacitum eſt Domino ſuper timentes eum: & in eis, qui ſperant ſuper miſericordia eius.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

Lauda Ieruſalem Dominum: lauda Deum tuum Sion.
Quoniam confortauit ſeras portarum tuarum: benedixit filijs tuis in te.
Qui poſuit fines tuos pacem: & adipe frumenti ſatiat te.
Qui emittit eloquium ſuum terræ: velociter currit ſermo eius.
Qui dat niuem ſicut lanam: nebulam ſicut cinerem ſpargit,
Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis ſuſtinebit?
Emittet verbũ ſuum, & liquefaciet ea: flabit ſpiritus eius, & fluent aquæ.
Qui annuntiat verbum ſuum Iacob: iuſtitias, & iudicia ſua Iſrael.
Non fecit taliter omni nationi: & iudicia ſua non manifeſtauit eis.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alius Pſalmus.

Laudate Dominum de cęlis: laudate eum in excelſis.

Laudate eum omnes Angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius.
Laudate eum ſol & luna: laudate eum omnes ſtellæ, & lumen.
Laudate eum cæli cælorum: & aquæ omnes, quæ ſuper cælos ſunt, laudent nomen Domini.
Quia ipſe dixit, & facta ſunt: ipſe mandauit, & creata ſunt.
Statuit ea in æternum, & in ſæculum ſæculi: præceptum poſuit, & non præteribit.
Laudate Dominum de terra: dracones, & omnes abyſsi.
Ignis, grando, nix, glacies, ſpiritus procellarum: quæ faciunt verbum eius.
Montes, & omnes colles: ligna fructifera, & omnes cedri.
Beſtiæ, & vniuerſa pecora: ſerpentes, & volucres pennatæ:
Reges terræ, & omnes populi: principes, & omnes iudices terræ.
Iuuenes, & virgines: ſenes cũ iunioribus laudent nomen Domini: quia exaltatum eſt nomen eius ſolius.
Confeſsio eius ſuper cælum & terram: & exaltauit cornu populi ſui.
Hymnus omnibus Sanctis eius: filijs Iſrael, populo appropinquanti ſibi.

Alius Pſalmus.

CAntate Domino canticũ nouum: laus eius in Eccleſia Sanctorum.
Lætetur Iſrael in eo, qui fecit eum: & filiæ Sion exultent in rege ſuo.
Laudent nomen eius in choro: in tympano, & pſalterio pſallant ei.
Quia beneplacitum eſt Domino in populo ſuo: & exaltauit manſuetos in ſalutem.
Exultabunt Sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.
Exultationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum:
Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis.
Vt faciant in eis iudicium con-

ſcriptum: gloria hæc eſt omnibus ſanctis eius.

Alius Pſalmus.

LAudate Dominum in Sãctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius.

Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ſecundum multitudinem magnitudinis eius.

Laudate eum in ſono tubæ: laudate eum in pſalterio & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eum in cymbalis bene ſonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis ſpiritus laudet Dominum.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

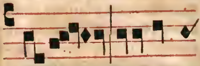
Quibus finitis, ſurgit Pontifex cum mitra, & cum pollice dexteræ manus facit ab extra ſupra campanam de Oleo ſãcto infirmorum ſignum crucis, quo facto, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

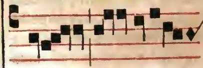
DEus, qui per beatũ Moyſen legiferum famulum tuum tubas argẽteas fieri pręcepiſti, quibus dum Sacerdotes tempore ſacrificij clangerent, ſonitu dulcedinis populus monitus ad te adorandum fieret præparatus, & ad celebranda ſacrificia conueniret, quarum clangore hortatus ad bellum molimina proſterneret aduerſantium; præſta, quęſumus, vt hoc vaſculum ſanctæ tuæ Eccleſiæ præparatum ſancti✠ficetur à Spiritu ſancto, vt per illius tactum fideles inuitentur ad præmium. Et cum melodia illius auribus inſonuerit populorum, creſcat in eis deuotio fidei; procul pellantur omnes inſidiæ inimici, fragor grandinum, procella turbinum, impetus tempeſtatum, temperentur infeſta tonitrua; ventorũ flabra fiant ſalubriter, ac moderate ſuſpenſa; proſternat aereas poteſtates dextera tuæ virtutis; vt hoc audientes tintinnabulum cõtremiſcant, & fugiant ante ſanctæ crucis filij tui in eo depictũ

vexillum, cui flectitur omne genu, cæleſtium, terreſtrium, & infernorum, & omnis lingua confitetur, quod ipſe Dominus noſter Ieſus Chriſtus abſorpta morte per patibulũ crucis regnat in gloria Dei Patris, cum eodem Patre, & Spiritu ſancto, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

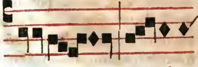
Pontifex, accepta mitra, extergit cum linteo mundo crucem à ſe factam. Deinde inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam:

Vox Do mini ſuper a-

quas multas, Deus maieſta-

tis into nuit: Do mi-

nus ſuper aquas multas.

E v o v a e.

Pſalmus.

AFferte Domino filij Dei: afferte Domino filios arietum:

Afferte Domino gloriam, & honorem, afferte Domino gloriam nomini eius: adorate Dominum in atrio ſancto eius.

Vox Domini ſuper aquas, Deus maieſtatis intonuit: Dominus ſuper aquas multas.

Vox Domini in virtute: vox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros: & confringet Dominus cedros Libani.

Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: & dilectus quemadmodum filius vnicornium:

Vox Domini intercidentis flammam ignis: vox Domini

concu-

concutientis deſertum: & cōmouebit Dominus deſertum Cades.

Vox Domini pręparantis ceruos, & reuelabit condenſa: & in templo eius omnes dicent gloriam.

Dominus diluuium inhabitare facit: & ſedebit Dominus rex in æternum.

Dominus virtutem populo ſuo dabit: Dominus benedicet populo ſuo in pace.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Interim Pontifex cum mitra ſtans facit cum pollice dexteræ manus de Oleo ſancto infirmorum ſeptem cruces exterius ſuper campanam, & deintus cum Chriſmate quatuor pari diſtantia, dicēs, dum quālibet crucem facit:

Sancti ✠ ficetur, & conſe- ✠ cretur, Domine, ſignum iſtud. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. In honorem Sancti N. Pax tibi.

Deinde finitis Antiphona, & Pſalmo, ac factis crucibus prædictis, Pontifex ſtans, depoſita mitra, dicit:

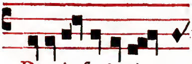
Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, qui ante arcam fœderis per clangorem tubarum muros lapideos, quibus aduerſantium cingebatur exercitus, cadere feciſti, tu hoc tintinnabulum cæleſti bene ✠ dictione perfunde; vt ante ſonitū eius longius effugentur ignita iacula inimici, percuſsio fulminum, impetus lapidum, læſio tempeſtatum; vt ad interrogationem propheticam, quid eſt tibi mare, quod fugiſti? ſuis motibus cum Iordanico retroactis fluento reſpondeant; A facie Domini mota eſt terra, à facie Dei Iacob. Qui conuertit petram in ſtagna aquarum, & rupem in fontes aquarum. Non ergo nobis Domine, non nobis: ſed nomini tuo da gloriam, ſuper miſericordia tua; vt cum præſens vaſculum, ſicut reliqua altaris vaſa, ſacro Chriſmate tangitur, Oleo ſancto vngitur; qui-

cumque ad ſonitum eius conuenerint, ab omnibus inimici tentationibus liberi, ſemper fidei Catholicæ documenta ſectentur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum ſedet Pontifex, & accepta mitra, imponit in thuribulo thymiama, thus, & myrrham, ſi haberi poſſunt, alioquin, quæ ex ipſis habentur: quibus impoſitis, thuribulum ipſum ſupponitur campanæ, ſeu ſigno, vt totum fumum recipiat, ſchola interim cantante Antiphonam.

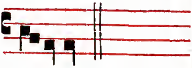
Deus in ſancto vi

a tu a : quis Deus

ma gnus, ſicut De-

us noſter?

E v o v a e.

Pſalmus.

Viderunt te aquæ Deus, viderunt te aquæ: & timuerunt, & turbatæ ſunt abyſſi.

Multitudo ſonitus aquarum: vocem dederunt nubes.

Etenim ſagittæ tuę tranſeunt: vox tonitrui tui in rota.

Illuxerunt coruſcationes tuæ orbi terræ: commota eſt & cõtremuit terra.

In mari via tua, & ſemitæ tuæ in aquis multis: & veſtigia tua non cognoſcentur.

Deduxiſti ſicut oues popu-

lum tuum: in manu Moyſi & Aaron.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Quibus dictis, repoſita mitra, ſurgit Pontifex, & dicit:

Oremus.

OMnipotens dominator Chriſte, quõ ſecundum carnis aſſumptionem dormiente in naui, dum oborta tempeſtas mare conturbaſſet, te protinus excitato, & imperante, diſsiluit, tu neceſsitatibus populi tui benignus ſuccurre; tu hoc tintinnabulum ſancti Spiritus rore perfunde; vt ante ſonitum illius ſemper fugiat bonorum inimicus; inuitetur ad fidẽ populus Chriſtianus; hoſtilis terreatur exercitus; confortetur in Domino per illud populus tuus cõuocatus: ac ſicut Dauidica cithara delectatus deſuper deſcendat Spiritus ſanctus; atque vt Samuele agnum lactentem mactante in holocauſtum regis æterni imperij, fragor aurarum turbam repluit aduerſantium, ita dum huius vaſculi ſonitus tranſit per nubila, Eccleſiæ tuæ conuentum manus conſeruet Angelica, fruges credentium, mentes, & corpora ſaluet protectio ſempiterna. Per te Chriſte Ieſu, qui cum Deo Patre viuis, & regnas in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Demum Diaconus ſacris veſtibus albi coloris paratus, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Sequentia ſancti Euangelij ſecundum Lucam.

Cap. 10.

IN illo tempore: Intrauit Ieſus in quoddam caſtellum: & mulier quædam Martha nomine, excepit illum in domum ſuam, & huic erat ſoror nomine Maria, quæ etiam ſedens ſecus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem ſatagebat circa fre-

ca frequens miniſterium: quæ ſtetit, & ait: Domine, non eſt tibi curæ quod ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare? Dic ergo illi, vt me adiuuet. Et reſpondens dixit illi Dominus: Martha, Martha, ſolicita es, & turbaris erga plurima. Porro vnum eſt neceſſarium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.

Finito Euangelio, Pontifex oſculatur librum Euangeliorum per vnum ex miniſtris ſibi porrectum. Tum producit ſuper campanam benedictam ſignum crucis, & reaſſumpta mitra, diſcedens reuertitur ad locum, vbi paramenta accepit, in quo, dimiſſis ſacris veſtibus, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE & impoſitione crucis proficiſcentibus in ſubſidium, & defenſionem fidei Chriſtianæ, ſeu recuperationem terræ ſanctæ.

Profecturus in ſubſidium, & defẽſionem fidei Chriſtianę, ſeu recuperationem terræ ſanctæ genuflectit ante Pontificem, coram quo vnus miniſtrorum tenet crucem benedicendam illi imponendam.

Tum Pontifex ſtans ſine mitra, dicit ſuper crucem:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Omnipotẽs Deus, qui crucis ſignum precioſo filij tui ſanguine dedicaſti, quique per eandem crucem filij tui

Domini noſtri Ieſu Chriſti mundum redimere voluiſti, & per virtutem eiuſdem venerabilis crucis humanum genus ab antiqui hoſtis chyrographo liberaſti, te ſuppliciter exoramus, vt digneris hanc crucem paterna pietate bene✠dicere, & cæleſtem ei virtutem, & gratiam impartire; vt quicumque eam in paſsionis, & crucis vnigeniti tui ſignum ad tutelam corporis, & animæ ſuper ſe geſtauerit, cæleſtis gratiæ plenitudinem in ea, & munimen valeat tuæ benedictionis accipere: quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixiſti, ita & hoc ſignum tua dextera bene✠dic, & contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tuæ defenſionis impendas; vt portantibus illud animę pariter, & corporis proſperitatem cõferat ſalutarem, & ſpiritualia in eis dona multiplicet. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde Pontifex aſpergit crucem ipſam aqua benedicta, & ſuper recepturum ipſam dicit:

Oremus.

Domine Ieſu Chriſte fili Dei viui, qui es verus, & omnipotens Deus, ſplendor, & imago Patris, & vita æterna, qui tuis diſcipulis aſſeruiſti, vt quicumque vult poſt te venire, ſemetipſum abneget, & ſuam crucem tollens te ſequatur, quæſumus immenſam clementiam tuam, vt hunc famulum tuum, qui iuxta verbum tuum ſeipſum abnegare, ſuamque crucem tollere, & te ſequi, ac contra inimicos noſtros pro ſalute populi tui electi properare, & pugnare deſiderat, ſemper, & vbique protegas, ac à periculis omnibus eruas, & à vinculo peccatorum abſoluas, acceptumque votum ad affectum deducas optatum. Tu, Domine, qui es via, veritas, & vita, & in te ſperantium fortitudo, eius iter bene diſponas, & proſpera cuncta concedas; vt inter præſentis ſæculi anguſtias tuo ſẽ-

Digitized by Google

per auxilio gubernetur. Mitte ei, Domine, Angelum tuum Raphaelem, qui Tobiæ comes fuit in itinere ſuo, eiuſque patrem à corporis cæcitate liberauit, in eundo, & redeundo ſit ei defenſor contra omnes viſibiles, & inuiſibiles hoſtis inſidias, & omnem mentis, & corporis ab eo cæcitatem repellat. Qui cum Deo Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum Pontifex ſedens, accepta mitra, imponit illi crucem dicens:

Accipe ſignum crucis in nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ſancti, in figuram crucis, paſsionis, & mortis Chriſti, ad tui corporis, & animæ defenſionem; vt diuinæ bonitatis gratia poſt iter expletum ſaluus, & emendatus ad tuos valeas remeare. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Demum Pontifex aſpergit cruce ſignatum aqua benedicta, qui genuflexus oſculatur manum Pontificis, & diſcedit.

DE BENEDICTIONE Armorum.

Pontifex benedicturus arma, quæ aliquis miniſtrorum coram eo tenet, aut ſupra altare, vel aliquam menſam ponuntur, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Benedictio Dei omnipotentis Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti deſcendat ſuper hæc arma, & ſuper induentem ea, quibus ad tuendam iuſtitiam induatur. Rogamus te, Domine Deus, vt illum protegas, & defendas,

qui

qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℞. Amen.

Alia Oratio

Oremus.

DEus omnipotens, in cuius manu victoria plena conſiſtit, quique etiam Dauid ad expugnandum rebellem Goliam vires mirabiles tribuiſti, clementiam tuam humili prece depoſcimus, vt hæc arma almifica pietate bene✠dicere digneris; & concede famulo tuo N. eadem geſtare cupienti, vt ad munimen, ac defenſionem ſanctæ matris Eccleſiæ, pupillorum, & viduarum, contra inuiſibilium, & viſibilium hoſtium impugnationem ipſis libere, & victorioſe vtatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℞. Amen.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE Enſis.

POntifex enſem benedicere volens illo, cui tradendus eſt, coram eo genuflectente, quem vnus ex miniſtris coram eo tenet, ſtās ſine mitra dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℞. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

BEne ✠ dicere digneris, quæſumus, Domine, enſem iſtum, & hunc famulum tuum, qui eum, te inſpirante, ſuſcipere deſiderat, pietatis tuæ cuſtodia munias, & illæſum cuſtodias. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℞. Amen.

Deinde aſpergat enſem aqua benedicta. Tum ſedens, accepta mitra, tradit eum illi, cui tradendus eſt, genuflexo coram eo permanente, dicens:

Acci-

Digitized by Google

ACcipe enſem iſtum in nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, & vtaris eo ad defenſionē tuam ac ſanctæ Dei Eccleſiæ, & ad cōfuſionem inimicorum crucis Chriſti, ac fidei Chriſtianæ; & quantum humana fragilitas permiſerit, cum eo neminem iniuſte lædas, quod ipſe tibi præſtare dignetur, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorum.

℞. Amen.

DE BENEDICTIONE & traditione vexilli bellici.

POntifex vexillum bellicum, quod vnus ex miniſtris coram eo tenet, benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium nōſtrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℞. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui es cunctorum benedictio, & triumphantium fortitudo, reſpice propitius ad preces humilitatis noſtræ, & hoc vexillum, quod bellico vſui præparatum eſt, cæleſti bene ✠ dictione ſanctifica; vt contra aduerſarias, & rebelles nationes ſit validum, tuoque munimine circumſæptum, ſitque inimicis Chriſtiani populi terribile, atque in te confidentibus ſolidamentum, & certa fiducia victoriæ. Tu enim es Deus, qui conteris bella, & cæleſtis præſidij ſperantibus in te præſtas auxilium. Per vnicum filium tuū, Chriſtum Dominum noſtrum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℞. Amen.

Deinde aſpergit vexillum aqua benedicta. Tum ſedens, accepta mitra, genuflexo coram eo illo, cui vexillum tra-

dendum eſt, conſignat ei ipſum vexillum, dicens:

Accipe vexillum cæleſti benedictione ſanctificatum, ſitque inimicis populi Chriſtiani terribile; & det tibi Dominus gratiam, vt ad ipſius nomen, & honorem, cum illo hoſtium cuneos potenter penetres incolumis, & ſecurus.

Deinde dat ei oſculum pacis, dicens:

Pax tibi.

Qui accepto vexillo oſculatur manus Pontificis, ſurgit, & diſcedit.

FINIS SECVNDAE PARTIS.

PON-

VA1 1523126

Digitized by Google

Index Secundæ Partis

De Benedictione, et impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda — pag. 233.
De Ecclesiæ Dedicatione, seu Consecratione — 246.
Benedictio Tobaleorum, vasorum, et ornamentorum Ecclesiæ, et Altaris consecratorum — 330.
De Altaris Consecratione, quæ fit sine Ecclesiæ Dedicatione — 338.
Benedictio Tobaleorum, vasorum et ornamentorum Altaris consecrati — 366.
De Consecr.ne Altaris, cujus Sepulchrum Reliquiarum est in medio Summitatis Stipitis — 369.
De Altaris Portatilis Consecratione — 372.
De Benedictione Cœmeterii — 384.
De Reconciliatione Ecclesiæ, et Cœmeterii — 400.
De Reconciliatione Cœmeterii sine Ecclesiæ reconciliatione — 414.
De Consecratione Patinæ, et Calicis — 416.
De Benedictione Sacerdotalium Indumentorum in genere — 419.
Specialis benedictio cujuslibet Indumenti — 420.
De benedictione mapparum, seu linteaminum Sacri Altaris — 420.
De benedictione Corporalium — 421.
De benedictione novæ Crucis — 422.
De benedictione Crucis pastoralis — 427.
De benedictione Imaginis B. Mariæ Virginis — 427.
De benedictione Imaginum aliorum Sanctorum — 431.
De benedictione Sacrorum Vasorum, et aliorum Ornamentorum in genere — 432.
De benedictione Tabernaculi, sive vasculi pro Sacramento Eucharistiæ conservando — 433.
De benedict.ne tabernaculi, sive vasculi, et aliis Sanctuariis includendis — 433.
De benedict.ne capsarum pro reliquiis, et aliis Sanctuariis includendis — 436.
De benedictione Signi, vel Campanæ
De benedictione, et impositione crucis proficiscentibus in subsidium, et defensionem Fidei Christianæ, seu recuperationem Terræ Sanctæ — 451.
De benedictione Armorum — 453.
De benedictione Ensis — 454.
De benedictione, et traditione Vexilli bellici — 455.

Digitized by Google

Digitized by Google

16 of #8

Digitized by Google